

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

A B C

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmickowski, wiadomości potocznych Bogdan Piotrowski, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 393 P

Poznań, wtorek dnia 29 sierpnia 1933

Rok XXVIII

Poznań, 28 sierpnia.

Skwitowanie

Musimy dziś powrócić do sprawy rajdu niemieckiego przez terytorjum polskie do Prus Wschodnich. W niedzielnym wydaniu mieliśmy sposobność wytknąć już zbyt uprzejmości, jaki spotkał Niemców ze strony Polski, która zezwoliła na masowy przejazd pojazdów niemieckich przez swoje ziemie.

Rajd miał charakter propagandowy. Świadczyło o tem zachowanie się jego uczestników, napisy, umieszczone na motocyklach i samochodach (Osttreu Rundfahrt), wreszcie sam minister lotnictwa Rzeszy, Goering, w depeszy do uczestników rajdu, przejeżdżających zwłaszcza przez Gdańsk, takie, a nie inne nadał znaczenie całej imprezie.

Pisząc przedwczoraj o rajdzie, zauważyliśmy, że uprzejmość polska pozostanie napewno bez wzajemności ze strony niemieckiej. Trudno, na kurtuazję niemiecką liczyć nie można. Pamiętne zajście z wystawą polską w Berlinie, której nie chciał otwierać minister Rzeszy, mimo, że wystawę niemiecką w Warszawie otworzył uroczystie minister Rzeczypospolitej, powinno być na długo utkniętą w pamięci, zwłaszcza czynników miarodajnych. Niestety, wciąż jeszcze pokutują złudzenia co do zachowania się niemieckiego, wciąż jeszcze pewnym sferom i pewnym ludziom wydaje się, że gładkością i kurtuazją da się Niemców ugłaskać i uspokoić.

Tymczasem, nie trzeba było długo czekać, aby się przekonać, jak ostatnie uprzejmości polskie wobec Niemców zostaną z tamtej strony skwitowane. Oto w czasie uroczystości przy pomniku bitwy pod Tannenbergiem w obecności prezydenta Rzeszy, kanclerza Hitlera oraz uczestników rajdu propagandowego do Prus Wschodnich odbyła się manifestacja pod hasłem "odwiecznego „Drang nach Osten“ i na rzecz wzmożenia ekspansji niemieckiej na wschód. Oczywiście trudno nazwać takie hasła i taką propagandę za przyjazną dla Polski. Można sobie wyobrazić, jak były zrozumiane przemówienia pod Tannenbergiem. Nie trzeba być zbyt wnikliwym psychologiem, aby się domyśleć, z jakim uczuciem i z jakimi postanowieniami przejeżdżali Niemcy przez Polskę do Prus Wschodnich.

W pewnych kołach wyczuwa się jakoby zadowolenie, że stosunki polsko-niemieckie są poprawne, że nastąpiło tu jakieś odprężenie. Zlikwidowanie napięcia w stosunkach polsko-niemieckich tłumaczy się zaangażowaniem się Niemiec w sprawy austriackie, a ostatnio nawet w sprawy Zagłębia Saary, o czem świadczyła mowa kanclerza Hitlera w Niederdwalde, atakująca bezpośrednio stanowisko i interesy Francji i chcąc uprzedzić oraz ewentualnie anulować wyniki plebiscytu, jaki w Zagłębiu Saary ma odbyć się w r. 1935.

Polityka niemiecka opiera się obecnie na przesłankach nacjonalistycznych. Celem jej jest pozyskanie przedewszystkiem skupień, zamieszkałych przez Niemców poza granicami Rzeszy. Z tych założeń wychodząc, atakuje

Niesłychana prowokacja niemiecka wobec Francji

Hitler żąda powrotu Zagłębia Saary do Niemiec — Protest francuski do Ligi Narodów

Berlin, 28. 8. (PAT). Podczas uroczystości, zorganizowanych przez związek niemieckie Zagł. Saary pod pomnikiem w Niederdwalde nad zachodnią granicą Rzeszy, wniósł kanclerz Hitler przemówienie, podkreślając p. in., że Zagłębie Saary musi powrócić do Niemiec.

Pragniemy mówić z Francją o wszystkich sprawach gospodarczych, mówił Hitler, pragniemy porozumienia z Francją. W jednej jednak sprawie nie może być mowy o żadnym porozumieniu, zakończył Hitler, zwracając się do delegatów zw. niemieckich z Zagł. Saary, ani Rzesza nie może się wyrzec was, ani wam nie wolno się wyrzec Niemiec.

Paryż, 28. 8. (PAT). Komisja, rzą-

żąca Zagł. Saary ma zamiar zwrócić się do Ligi Narodów z protestem przeciwko manifestacjom hitlerowskim, odbytym wczoraj tuż nad granicą Saary.

Verdun, 28. 8. (PAT). Do Verdun przybyło 200 delegatów związków na-

turalizowanych obywateli francuskich z Zagł. Saary w celu zaprotestowania przeciwko manifestacjom w Niederdwalde. Po przyjęciu, jakie im zgotowano w ratuszu, odbyło się uroczyste złożenie wieńców na grobach poległych żołnierzy.

Cios w niepodległość Albanii

Nota rządu włoskiego do króla Achmed Zogu — Trudna sytuacja Jugosławii wobec żądań Mussoliniego

Paryż, 28. 8. (PAT). „L'Intransigeant" analizuje trudną sytuację, w jakiej znalazł się król albański Achmed Zogu. Jedno z dwojga, albo królestwo

albańskie znajdzie się wobec katastrofy finansowej, nie przyjmując warunków, wysuniętych przez Mussoliniego, albo też przez przyjęcie tych warunków władca albański narazi się na nienawiść i ewentualny bunt nacjonalistów albańskich.

Dzięki układowi z r. 1931 Włochy zobowiązały się wpłacić Albanii 100 milionów franków złotych w równych 10-u ratach rocznie. Pożyczka będzie zwrócona bez oprocentowania w dniu, kiedy budżet Albanii będzie mógł honorować swe zobowiązania. Wobec ciągłych żądań pieniężnych Zogu, rząd włoski pragnął położyć rękę na dochodach celnych Albanii, spotkał się jednak z odmową. Dzisiaj Mussolini wysuwa żądania natury politycznej, a m. in. zamiany w Albanii wyższych funkcjonariuszy albańskich pochodzenia obcego przez Włochów, zmiany liceum francuskiego na włoskie, przymusowego wprowadzenia nauki języka włoskiego w gimnazjach, usunięcia Anglika gen. Jocelyn Percy, pełniącego funkcje szefa policji i przyjęcie na to miejsce oficera włoskiego, wymówienia przez Albaniję wszystkich traktatów handlowych i zastąpienia ich nowymi, które będą skorygowane przez rzeczoznawców włoskich.

Rzym uzależnił dalszą wpłatę przyznanej zasadniczo pożyczki od przyjęcia przytoczonych warunków. Dziennik podkreśla, iż przyjęcie przez Achmeda Zogu warunków Mussoliniego byłoby de facto aneksją Albanii przez Włochy. Dziennik zwraca uwagę, iż Jugosławia śledzi przebieg rokowań pomiędzy Tiraną a Rzymem, zdając sobie doskonale sprawę z tego, iż ustąpienie Zogu wobec żądań włoskich wytworzy dla Jugosławii niesłychanie trudną sytuację. Adrjatyk stanie się istotnie, według marzeń Mussoliniego — włoskim „mare nostrum". Należy pamiętać, iż całkowita opieka i kontrola nad nawigacją Adrjatyku stanie się podstawą polityki zagranicznej Włoch.

Regulaminy wyborcze do samorządów

Warszawa, 28. 8. (Tel. wł.) Ministerstwo spraw wewnętrznych kończy już opracowanie regulaminów wyborczych do poszczególnych samorządów. Część tych regulaminów będzie ogłoszona we wrześniu.

W październiku rozpisane będą wybory w tych miastach, gdzie istnieją rządy komisaryczne, następnie przeprowadzi się wybory w mniejszych miasteczkach oraz gminach. Dopiero na wiosnę oczekiwane jest rozpoznanie wyborów w miastach większych.

W związku z tem ogłoszone będą dalsze rozporządzenia wykonawcze do ustawy samorządowej. Jedno z tych rozporządzeń zajmie się wyłączeniem wyjaśnieniem zawyżonych postanowień, które nasunęły trudności w dotychczasowej praktyce administracyjnej.

Mussolini, Hitler i Sowiety

Przed podpisaniem paktu o nieagresji między Włochami a Moskwą — Gremjalny zjazd ambasadorów sowieckich w Rzymie

Paryż, 28. 8. (PAT). Prasa informuje z Rzymu, iż oczekują tam dziś wieczorem przybycia ambasadora Z. S. R. R. w Berlinie Chinczuka, który odbędzie konferencję z ambasadorem sowieckim przy kwirynale Potiomkina.

Konferencję obu przedstawicieli sowieckich tłumaczy się w sferach rzymskich faktem, iż polityka pałacu Chigi w stosunku do Sowieków wiąże się ściśle z polityką włoską w stosunku do Niemiec. W kołach rzymskich, według prasy francuskiej, zapewniana, że Mussolini niejednokrotnie wpływał na Hitlera w kierunku złagodzenia kampanii antysowieckiej nacjona-

listów niemieckich. Rząd włoski przyjąłby rzekomo z zadowoleniem rozwiązanie przez rząd niemiecki niektórych organizacji emigracji rosyjskiej, szczególnie o zabarwieniu narodowo-socjalistycznym.

Przyjazd Chinczuka do Rzymu wiąże się ze sprawą zbliżającego się terminu podpisania paktu o nieagresji między Włochami i Sowiekami. Według „Le Rempart", pakt ten poprzedzony będzie wstępem, precyzującym znaczenie polityczne układu. Oprócz Chinczuka oczekiwany jest również w Rzymie ambasador sowiecki w Londynie Majski.

Walka z faszyzmem w Irlandji

„Niebieskie koszule" czują się wbrew zarządzeniom rządowym

Londyn, 28. 8. (Tel. wł.). Przywódcy irlandzkich niebieskich koszul gen. O'Duffy udało się mimo ostrych zarządzeń politycznych odbyć wczoraj zebranie swych zwolenników, na którym obecnych było około 5 tys. osób. Władze przypuszczały, że zebranie to odbędzie się w Beal. Miasto to zostało obsadzone przez policję, bataljon wojska był w pobliżu w pogotowiu. Tymczasem 5 tys. niebieskich koszul zebrało się w Bandon w hrabstwie Cork, dokąd przybył też gen. O'Duffy, zajeżdżając do jednego z hoteli, gdzie odbył dłuższą konferencję.

Następnie wsiadł on ze swoim sztabem do dwóch samochodów, wy-

jeżdżając nagle z miasta, tuż za nim policja. Samochody przywódcy niebieskich koszul tak sprytnie manewrowały w wąskich górzystych uliczkach, że w końcu uciekły policji i gen. O'Duffy zjawił się wkrótce w Bandon, gdzie wygłosił przemówienie.

Odjeżdżając po skończonym zebraniu natknął się przed Beal na tłum zwolenników, który wstrzymany został przez policję na peryferiach miasta. I tutaj przywódca niebieskich koszul zaczął przemawiać, a gdy po pewnym czasie przeszkodziła mu w tem policja, oświadczył, że dał tylko wywiad dla prasy.

hitlerizm głównie Austrię i Zagłębie Saary. Ale naiwnością byłoby sądzić, że zapomina o swoich pretensjach do ziem polskich. Niemcy działają według jasno zarysowanego planu. Chcą się najpierw wzmocnić wewnętrznie, zjednoczyć wszystkie większe skupienia niemieckie pod jednemi rządami w Berlinie, a dopiero potem przystąpić do ekspansji i do podbojów.

O planie tym nie możemy zapominać, na skutek przemijającego złagodzenia tonu. Nasza uprzejmość i układowość wobec Niemców była zawsze źle rozumiana. Już dziś mnożą się objawy, że na skutek aktywności niemieckiej a bierności polskiej, nawet Niemcom w Polsce zamieszkałym uderza-

nierz krew do głowy. Nie nawołujemy do awanturniczych wystąpień, ani do takiego prześladowania Niemców w Polsce, jak się dzieje z Polakami w Niemczech, polityka nasze wobec Niemiec niech będzie poprawna, ale nie może ona wyżyć się ani na chwilę męskiej stanowczości i bardzo trzeźwego oceniania sytuacji. Słabością naszą nie zapewnimy szacunku u Niemców dla państwa polskiego i dla Polaków, mieszkających w Niemczech. A jeżeli nie możemy zabronić, by Niemcy u siebie manifestowali wrogię uczucia wobec Polski, to nie wolno nam dopuścić, aby terenem takich manifestacji były ziemie polskie.

Z historii Żydów w Polsce

Skąd przybyli, czem się zajmowali i jak zarabowali — jaką posiadali organizację i jak się Polsce odwdzięczyli

Czytelnikom naszym wiadomo z numeru 391, co przywódca żydostwa międzynarodowego p. Nahum Sokolow mówił o Żydach w Polsce dawniej a dziś — na kongresie sionistycznym w Pradze. Teraz przedstawiamy im poniżej w streszczeniu wywody prof. dr. Andrzeja Wojtkowskiego na zebraniu poznańskiego „Starego Przemysłu” na temat: Z historii Żydów w Polsce. Prosimy zapamiętać to sobie dobrze.

Istnieją dwie teorie — mówił prelegent — co do pochodzenia Żydów w Polsce. Jedna utrzymuje, że wywodzą się oni od Chazarów, którzy mieszkali ongiś nad dolną Wołgą, przeszli częściowo na judaizm i tam mieli swoje państwo. Historia jednak nie daje podstaw do takiego twierdzenia, i teoria ta została obecnie zarzucona. Dziś jest ustalone historycznie, że Żydzi, którzy żyją w Polsce, przyszedli do nas z zachodu, skąd ich w wiekach średnich rugowano.

Żydzi przybyli do nas, jako handlarze niewolnikami. Bolesław Krzywousty i jego żona Judyta wykupywali niewolników — chrześcijan z rąk Żydów.

Żydzi pojawili się też u nas jako podróżnicy. Stąd zachowały się pewne opisy podróży, które odbyli.

W w. XV było Żydów w Polsce około 20 tys., za Stefana Batorego już 100 tys. Szczególny ich wzrost datuje się w okresie wieku Złotego. Za panowania Jana Sobieskiego w r. 1676 mamy w Polsce Żydów 200 tys. Wprawdzie w okresie rozruchów kozackich mnóstwo Żydów zostało wyteplonych, ale w epoce saskiej straty te zostały pokryte, i w r. 1764 mamy w Polsce aż 620 tys., a w r. 1790 — 900 tys. Żydów, czyli 10 proc. całego zaludnienia, p. odczas gdy szlachty było tylko 800 tys.

Przy pierwszym rozbiórze dużo Żydów przejęła Austria. Niemcy natomiast, którzy zajęli Warmję i Mazury, przejęli najwyżej 5 tys., z czego wynika, że na zachodzie Polski w tym okresie czasu było mniej Żydów, niż na wschodzie.

Pojawienie się Żydów w Polsce w pierwszych wiekach jej dziejów spowodowało królów i książąt do wydania ustaw, regulujących życie napływającego elementu. Pierwsze takie prawo pojawiło się w r. 1264 za Bolesława Pobożnego w Kaliszu. Prawo to, właściwie przywilej królewski, nie uregulowało jednej z zasadniczych bolączek, a mianowicie nie ustaliło stopy procentowej, jaką Żydzi mogli pobierać od wypożyczonych pieniędzy. W w. XIV stopa ta wynosiła 108 proc., podczas gdy w państwach zachodnich Żydom wolno było pobierać zaledwie 54 proc. Lichwa była głównym źródłem dochodów żydowskich.

Utarło się przekonanie, podtrzymywane przez samych Żydów, że najbardziej sprzyjał Żydom Kazimierz Wielki. Nie odpowiada to prawdzie historycznej. Żydzi powoływali się wobec późniejszych królów na wielkie przywileje, uzyskane jakoby od Kazimierza Wielkiego, ale przywileje te były przez Żydów fałszowane. Najobszerniej uregulował sprawę żydowską w Polsce król Michał Korybut Wiśniowiecki.

Jak się rozwinięło życie żydowskie w Polsce? Używano określenia „Żydzi byli „niewolnikami — kamery królewskiej”. To nie była jednak niewola, to były przywileje, które gwarantowały im nie tylko wolność wyznaniową, ale także swobodę życia gospodarczego i kulturalnego. Wytworzył się szeroki samorząd w gminie żydowskiej, który regulował całkowicie życie i rozwój żydostwa w Polsce. Tem Żydzi górowali nad chrześcijanami.

Mieli oni własne szkoły, własnych syndyków generalnych, którzy pilnowali na sejmikach interesów żydostwa, aby one w niczym nie były naruszane. Delegaci ci, zaopatrzeni w poważne fundusze, umieli skutecznie działać. Nie kto inny przecież, tylko Żydzi doprowadzili do zerwania sejmu w r. 1740 za panowania Augusta III, gdy chodziło o opodatkowanie Żydów na rzecz armii, która miała być użyta do załatwienia ówczesnych rozgrywek o Śląsk.

Nad gminami istniały sejmiki i sejm żydowski, czyli „wood” lub „synod czterech krajów”. W 16, 17 i połowie 18 wieku jesteśmy świadkami bezprzykładnego rozkwitu tych sejmów, które załatwiały wszystkie zagadnienia, związane z rozwojem żydostwa w Polsce. Uchwały tych sejmów, aczkolwiek nie noszące sankcji prawa, były w całej pełni wykonywane. W r. 1764 sejm żydowski został rozwiązany i zabroniony, ale pozo-

stał ten skutek, że Żydzi w Polsce, przeszedłszy szkołę życia parlamentarnego, okazują najczęściej zrozumienia wśród Żydów całego świata dla tegoż życia.

Z czego żyli Żydzi w Polsce? Wspomnieliśmy wyżej, iż byli na początku handlarzami niewolników. Już w 11 wieku pozycja ich finansowa była tak silna, że widzimy ich jako dzierżawców podatków, mennis państwowych, akcyz i cła. Żyli z tego obok lichwy do 16 wieku. Gdy zaczęli wzrastać liczebnie, dotychczasowy sposób zarabowania okazał się niewystarczający dla wszystkich, Żydzi przechodzą więc do handlu. Obserwujemy to zwłaszcza w wieku Złotym, z czego wynika, że Żydzi nie wyczerpali rozkwitu gospodarczego w Polsce, ale umieli z niego skorzystać.

Gdy Polska przez najazd szwedzki została zrujnowana, Żydzi uciekali masowo na wieś, gdzie trudnili się przeważnie wyrobem i szynkowaniem trunków. Od 17 wieku stają się pachciarzami i faktorami i doprowadzają włościom do ruiny.

Oni również przyczynili się do ruiny miast polskich, co znowu wykazują dane historyczne, ustalone przez uczonych niemieckich, którzy stwierdzają, że Żydzi w miastach polskich budowali domy bardzo małej wartości i przy pomocy bardzo małego nakładu pieniężnego. Wartość poszczególnych domów żydowskich oceniali urzędnicy pruscy w r. 1793 na 50 talarów.

Na wsi weszli Żydzi w rolę pośredników, wyzyskując Polaków i podjudzając jeden stan przeciwko drugiemu. Pod względem gospodarczym była to dla ludności wiejskiej klęska, gdyż Żyd nie krepował się niczem i wyciskał od Polaka ostatni grosz.

Za Stanisława Augusta Poniatowskiego starano się ratować wieś polską

od Żydów i w tym celu niektóre powiaty uchwały ustawy, rugujące Żydów ze wsi. Ustawy takie odnosiły się jednak tylko do poszczególnych terenów i nie objęły nigdy całego kraju.

Problem dotrwał do rozbiorów Polski i do załatwienia go zabrali się dopiero Prusacy. Wyznaczali oni terminy, w których Żydzi mieli opuścić wsie; lecz wykonaniu tych rozporządzeń przeszkodził r. 1806.

Powstaje zagadnienie, dlaczego Żydów, jako element szkodliwy, nie usunięto z Polski? Przyczyna leżała w tem, że Żydzi świadomie pozaciągali wielkie pożyczki na swoje nieruchomości, szczególnie na bóżnice. Zaangażowany wierzyciel nie chciał myśleć o wypędzeniu dłużnika, a wierzycielem była nie tylko szlachta, ale nieraz i wyższe duchowieństwo, nie wykluczając Jezuitów.

Gdy Żydzi równocześnie z Wielkopolską dostali się pod rządy pruskie, wszczęli starania o zatwierdzenie przywilejów, które im dała Polska. Zapytano ich, jakie dają gwarancje lojalności wobec państwa pruskiego. Odpowiedzieli, że poświęcą dla Prus w ofierze mienie, krew, a nawet życie, pod warunkiem, że państwo wo zagwarantuje im spokojne życie. Warto dodać, iż Polacy starali się za czasów niemieckich o prawa obywatelskie dla Żydów i na sejmie w r. 1847 wystąpili w tej sprawie całym oficjalnie i nawet gorliwie na rzecz Żydów. Podrwiwał sobie z tego nawet Bismarck. Już w r. 1848 Żydzi odwdzięczyli się Polakom za to mordowaniem powstańców.

Oto główne myśli referatu prof. dr. Wojtkowskiego. Nie możemy bowiem odtworzyć mnóstwa ciekawych szczegółów, które trzeba było słyszeć bezpośrednio. Drugi odczyt z tego cyklu prelegent obiecał wygłosić na następnym zebraniu towarzystwa, na którym stawia się niewątpliwie liczni słuchacze.

W dyskusji zabierali głos pp.: radca Słomiński, sen. dr. Seyda, red. Poszwiński, dyr. Ehrenberg i p. Malecki. Zebraniu przewodniczył prezes p. Gadebusch.

Redukcja pozioma czy pionowa?

W związku z opracowaniem przez rząd preliminarza budżetowego na rok 1934/5 rozszły się pogłoski o dalszej kompresji wydatków osobowych. Wiadomośći te idą w dwóch kierunkach: mówi się o zmniejszeniu pensyj urzędniczych przez wydanie na podstawie pełnomocnictw nowej ustawy uposażeniowej i o zwolnieniu pewnej liczby pracowników państwowych przez skreślenie etatów. A zatem redukcja pozioma lub pionowa.

Zanim dowiemy się czegoś konkretnego co do ostatecznych postanowień rządu, nie przesadzając ich, podamy dla orientacji czytelników pewne cyfry, odnoszące się zarówno do ilości etatów urzędniczych, jak i wysokości wydatków personalnych.

1. Ogólna liczba etatów w budżecie na rok 1933/4 wynosi 438 tysięcy. Z tej liczby przypada na:

min. spraw wojskowych	67 tys.
„ „ wewnętrznych	41 „
„ skarbu	20 „
„ sprawiedliwości	20 „
„ wynn. rel. i oświec. publ.	84 „
przedsiębiorstwa i monopole	196 „

Cyfrą ministerstwa spraw wojskowych objęci są oficerowie i podoficerowie zawodowi bez szeregowych niezawodowych. W grupie ministerstwa spraw wewnętrznych przeszło 30 tysięcy stanowią funkcjonariusze policji państwowej. Wśród pracowników przedsiębiorstw i monopoli jest 153 tysiące kolejarzy.

Zestawieniem powyższym nie są objęci emeryci i inwalidzi. Nie obejmuje ono również pracowników nieetatowych, otrzymujących wynagrodzenie z kredytów rzeczowych, jak n. p. drożnicy na drogach państwowych, szoferzy zatrudnieni przy samochodach rządowych i t. p.

Jakie redukcje etatów wejdą w rachubę, nie wiadomo jeszcze. Jedni wymieniają 7 proc., inni 10 proc. Ale cyfry te nie odnoszą się zapewne do wszystkich ministerstw. Nie wydaje nam się, żeby były one aktualne dla wojska i policji, a także dla niektórych przedsiębiorstw państwowych.

2. Wydatki personalne w budżecie administracji (bez przedsiębiorstw państwowych i monopoli) wynoszą 936 milionów. Suma ta dzieli się w sposób następujący:

uposażenia	904 milj.
godz. nadliczbowe i zapomogi	8 „
opłaty ubezpieczeniowe	5 „
umundurowanie	13 „
pomoc lekarska	4 „
opłaty szkolne	3 „

Ta ostatnia pozycja została — jak wiadomo — niedawno przez rząd skreślona.

W przedsiębiorstwach państwowych i monopolach wydatki osobowe wynoszą około 800 milionów, z czego na koleje przypada blisko 600 milj., a na poczty 100 milj.

Cyfry powyższe nie obejmują wydatków na emerytury i renty inwalidzkie. Suma tych wydatków (łącznie z przedsiębiorstwami) wynosi około 400 milionów. (Ostatnie cyfry podajemy w przybliżeniu z powodu braku danych z większości przedsiębiorstw skomercjalizowanych).

Która redukcja jest rzeczowo racjonalniejsza: pozioma czy pionowa? Z punktu widzenia interesu państwowego niewątpliwie — pionowa. Dla państwa jest lepiej, gdy ma mniej urzędników lepiej płatnych, niż za wielu, źle uposażonych.

Tutaj atoli występuje na tle obecnego kryzysu moment społeczny. Zredukowani urzędnicy nie znajdują pracy gdzieindziej i powiększą niebezpieczną dla państwa rzeszę bezrobotnej inteligencji. O redukcji etatów należało myśleć w okresie dobrej konjunktury. Ale wtedy, w latach 1926—30, zachodził proces wprost odwrotny: zwiększanie ilości pracowników państwowych.

Obawiamy się, żeby dyskusja na temat: redukcja pozioma czy pionowa — nie okazała się niestety bezprzedmiotową, t. zn., żeby nie nastąpiła i jedna i drugi. Ale nie przesadzajmy sprawy! M. K.

Uroczystości na Jasnej Górze

ku czci

Jana Sobieskiego i królowej Jadwigi

250-ta rocznica wyprawy króla Jana III pod Wiedniem, z takim zapalem w różnych stronach kraju obchodzono, najwspanialszy swój wyraz przybiera na Jasnej Górze.

I słusznie. Tu bowiem, bezpośrednio przed odsieczą wiedeńską przybył Sobieski wraz z trzema synami i świętą królewską, by u stóp Cudownego Obrazu błagać Bogarodzicę o pomoc i błogostawieństwo dla swych szlacheckich zamierzeń. Tu, modląc się w Cudownej Kaplicy, od ówczesnego przeora Jasnej Góry otrzymał szabłę Zolkiewskiego, jako szczęśliwą zapowiedź zwycięstwa. Tu wreszcie, po dokonanej odsieczy wiedeńskiej, przysłał z powrotem ofiarowaną szabłę i szereg

Wyższa Szkoła Handlowa w Poznaniu

w Poznaniu

studjum trzyletnie z charakterem szkoły akademickiej, posiadające prawa i kategorię w państwowej służbie cywilnej.

Prace dyplomowe z działy ekonomicznego, handlowego, przemysłowego, bankowego, komunikacyjnego, ubezpieczeniowego. dg 1109

Przy W. S. H. istnieje Wyższy Kurs Pedagogiczny (roczny), Wyższy Kurs Dziennikarski (roczny) i Wyższy Kurs dla Księgowych-Rewidentów (roczny). Ulgi dla niezamożnych studentów II i III roku.

Poznań, Wały Zygmunta Staroego 2/3.

cennych pamiątek, do dziś starannie w skarbcu Jasnogórskim przechowywanych.

Jasna Góra i jej stróż Paulini z radością serca przyjęli wiadomość, że z okazji obchodu 250-tej rocznicy odsieczy wiedeńskiej wojsko polskie za przykładem króla Jana III, w dniu 17 września u stóp Jasnej Góry ma złożyć hołd Najświętszej Naszej Królowej, ślubując Jej obronę Ojczyzny i Kościoła.

W dniu tym również zorganizowana młodzież przysposobienia wojskowego ma złożyć hołd Królowej Korony Polskiej.

W tygodniu później, dnia 24 września, odbędzie się na Jasnej Górze wielka uroczystość ku czci królowej Jadwigi, w którym to dniu wobec całego Episkopatu Polskiego z Ich Eminencjami na czele, przy napływie mnóstwa wiernych, wszystkie organizacje katolickie i narodowe przez swoich delegatów złożą na ręce Najdosłowniejszych Arcypasterzy prośby do Ojca św. o beatyfikację uwielbianej od pięciu wieków Monarchini.

Ojcowie Paulini poczynili starania w ministerstwie komunikacji o jak najdalej idące ulgi kolejowe na obydwie uroczystości, od dnia 13 do dnia 26 września. (KAP.)

„Gazeta Narodowa“ w Częstochowie

W czwartek popołudniu mimo aresztowania całego personelu redakcyjnego i opieczetowania lokalu redakcji i administracji, ukazał się na miesiąc miesiecowy tygodnik: „Gazeta Narodowa”, który został rozhwywany przez mieszkańców grodu podjasnogórskiego.

Numer poświęcony jest pamięci twórcy ruchu narodowego, Janowi L. Popławskiemu.

Jeszcze sprawy o „mieczyki“

Zdawałoby się, że z chwilą, kiedy w pewnej sprawie wyrokuje najwyższa instancja sądowa, jaką jest Sąd Najwyższy, nie powinno być już kwestyj co do stosowania pewnych, wyrokiem tegoż sądu, zasadniczo przesądzonych zarządzeń.

Mamy na myśli sprawę noszenia „mieczyków Chrobrego”, w której to sprawie Sąd Najwyższy wydał wiadomy już chyba wszystkich wyrok zasadniczy, tej mianowicie treści, że noszenie „mieczyka” nie jest żadnym występstwem. Na tej podstawie zapadł cały szereg wyroków niewinnających względnie, jak to n. p. ostatnio donosiliśmy z Gniezna, umorzono sprawy będące w toku.

Tymczasem zdarzają się jeszcze wciąż wypadki nierespektowania wyroku Sądu Najwyższego. I tak świeżo donoszą nam z Ostrzeszowa, że policjant nr. 476—924 odebrał w Antoninie „mieczyki” p. Wacławowi Karasińskiemu dokonując u niego rewizji osobistej, poczem sąd grodzki w Ostrowie pismem z dnia 18 b. m. rewizję osobistą zatwierdził.

W innym wypadku wydział powiatowy w Poznaniu skazał w drodze administracyjnej p. Marcelego Paula z Dopiewa na doniesienie poster. A. Wolniewiczza na 40 złotych grzywny wzgl. 8 dni aresztu. Sąd grodzki zmniejszył karę do 20 zł. P. Paul 20 zł nie zapłacił i karę odsiedział w celi wójtostwa w Dopiewie w dniach od 7 do 11 bm. W dwa dni później „gościem” tej samej celi za to samo „przystępstwo” był p. Styperek z Konarzewa. Słowem kolejka...

Lindbergh wylądował w Kopenhadze

Berlin, 28. 8. (PAT). Z Kopenhagi donoszą: wczoraj o godz. 17,15 wylądował z żoną w Kopenhadze Lindbergh, przebywając w ten sposób ostatni etap swego lotu transatlantyckiego.

10-procentowa redukcja urzędników państwowych

Zwolnienie nastąpi prawdopodobnie 1 stycznia 1934 r.

Warszawa, 28. 8. (Tel. wł.) W dniu wczorajszym rozeszły się pogłoski, jakoby władze projektowały 10-procentową redukcję urzędników państwowych w całym kraju.

Pierwotnie sądzono, że redukcje te dotyczyć będą tylko województwa śląskiego, gdzie też pogłoska ta spotkała się z bardzo żywym sprzeciwem urzędników.

Okazuje się jednak, że pogłoska dotyczy wszystkich urzędników państwa i że poszczególne ministerstwa otrzymały zalecenie przedstawienia do dnia 1 września rb. listy tych urzęd-

ników, którychby można było w granicach owych 10-ciu procentów zredukować.

Od jakiej daty nastąpi zwolnienie tych podlegających redukcji urzędników, dotąd jeszcze nie ustalono, zależy to bowiem od tego, czy mają oni być wprost zwolnieni, czy też przejść na emeryturę.

Zależnie od stanu służby poszczególnych urzędników, podlegających obecnie redukcji, ich zwolnienie nastąpi, według wszelkiego prawdopodobieństwa, już od 1 stycznia, albo też od 1 kwietnia 1934 r.

Udaremniiony napad na kasę kolejową w Warszawie

Warszawa, 28. 8. (Tel. wł.) Urzędnicy i personel techniczny dworca towarowego w Warszawie zwrócili od pewnego czasu uwagę na częste wizyty byłego pracownika tej stacji Henryka Adamczyka, który wypytywał personel dworca o stan finansowy kas, o zwyczaje kasjerów itd.

Adamczyk począł zwiędzać dworzec w towarzystwie podejrzanych osobników, wskutek czego zawiadomiono policję.

Przeprowadzona w mieszkaniu Adamczyka rewizja dała rewelacyjne

wyniki. Znaleziono u niego bardzo szczegółowo opracowany plan dworca z dokładnym zaznaczeniem wszystkich wejść i wyjść, połączenia kas z adnotacjami o systemie i zamknięciach poszczególnych kas itp. Adamczyk przyznał się, iż plany te sporządził pospółu z urzędnikiem stacji Raczyńskim. Obu osadzono w areszcie śledczym.

Dalsze dochodzenia wykazały, iż napad miał być dokonany za kilka dni, kiedy w kasie miało się znaleźć 250.000 złotych na wypłaty.

Jakie jest powietrze w Gdańsku?

„Gdańsk niebawem zadokumentuje swą łączność z Rzeszą“ (?)

Gdańsk, 28. 8. (PAT.) — Senat Gdańska wydał w historycznej sali ratusza przyjęcie na cześć uczestników zjazdu niemieckiego towarzystwa badań międzynarodowych zagadnień gospodarczych. Wiceprez, senatu Greiser, w mowie oświadczył, iż senat zdecydował się drogą bezpośrednich rokowań dojść do pełnego zaufania i poprawnego stosunku z Polską, z którą związany jest traktatem i gospodarczymi węzłami.

Przybyły z Niemiec b. gubernator niemieckiej kolonii w Afryce połudn. dr.

Schnee, wygłosił przemówienie, utrzymane w tonie wybitnie nacjonalistycznym. Oświadczył m. in., że: „w Gdańsku nie tylko budynki i ulice, lecz także i powietrze jest niemieckie“. Gdańsk niebawem zadokumentuje nazewną łączność z Rzeszą niemiecką“.

Zebrani wysłali telegramy holdownicze do prezydenta Hindenburga i kanclerza Hitlera, zapewniając o swej gotowości do pracy nad odbudową Rzeszy.

Daladier zwiedza fortyfikacje na wschodniej granicy Francji

Własna wolność chroniona być musi przede wszystkim

Paryż, 28. 8. (PAT.) Daladier, który wyjeżdża dziś do Lotaryngji na inspekcję prac fortyfikacyjnych w paśmie granicznym, oświadczył przed wyjazdem przedstawicielowi „Petit Parisien“ co następuje:

„Wyjeżdżam, aby obejrzeć te prace, które przedsięwzięliśmy celem uczynienia naszego systemu obronnego dostatecznie skutecznym. Puklerz ochronny z dobrego metalu znajduje się w pogotowiu. Kraj może być spokojny. Chcemy jedynie pokoju i porządku. Żaden z krajów zwyciężonych po tej ostatniej, okrutnej i długiej wojnie nie poniósł tylu ofiar dla sprawy pokoju i porozumienia, co Francja. Jakikolwiek się piętrzą w obecnej chwili trudności, jesteśmy zdecydowani w dalszym ciągu pracować nad rozwojem stosunków międzynarodowych, jednakże obowiązani jesteśmy

przede wszystkim zapewnić naszą własną wolność. Będzie ona tembardziej ceniona, gdy widocznym będzie, iż jest dostatecznie chroniona.

Winniśmy również czuwać nad zachowaniem i podtrzymaniem normalnych organów współzycia europejskiej, jak Ligi Narodów lub Międzynarodowego Trybunału w Ha-dze. Instytucje te ustaliły i określiły niepodległość gospodarczą i polityczną Austrii. Jesteśmy zdecydowani ją zagwarantować. Bowiem narody mniejsze, mniej liczne pod względem ludności i słabsze, mają jednakowe prawo do życia.“

Paryż, 28. 8. (PAT.) Premier Daladier, zwiedzając prace fortyfikacyjne na granicy wschodniej, przybył do Metz samolotem. Prezes rady ministrów zwiedzał fortyfikacje, wzniesione nad brzegiem Mozeli.

Wizyta Herriota w Sowietach

„Izwestja“ o celach podróży francuskiego męża stanu w Z. S. R. R.

Moskwa, 28. 8. (PAT.) „Izwestja“ w dłuższym artykule, omawiając wizytę Herriota w Sowietach, podkreśla, iż opinia sowiecka, której imię Herriota jest dobrze znane, wita go serdecznie. Dziennik przypomina, iż już w 1920 roku francuski mąż stanu zrozumiał, iż rewolucja październikowa jest wypadkiem wagi historycznej. „Izwestja“ wliczając dalej cały szereg posunięć Herriota, które miały na celu uznanie Sowietów przez Francję oraz zbliżenie między obu krajami. Przy realizacji paktu o nieagresji

między Francją i Sowietami w 1931 r. Herriot odegrał główną rolę. Tak więc w historii rozwoju stosunków sowiecko-francuskich był on czynnikiem decydującym, tak jak w całym szeregu innych wydarzeń międzynarodowej polityki francuskiej.

Obecna wizyta Herriota w Sowietach przypada w okresie wyjątkowym dla budownictwa socjalistycznego, jak również przypada w okresie kryzysu, gnębiącego kraje kapitalistyczne. Herriot bezsprzecznie jednak należy do rzędu tych przewidujących polityków,

którzy dostatecznie ocenili rolę Z. S. R. R. w polityce międzynarodowej. Przyjeżdżając do Sowietów — podkreślają „Izwestja“ — Herriot oświadczył, że służyć będzie w dalszym ciągu sprawie pokoju.

Opinia publiczna Sowietów podziela w całości powyższe idee Herriota, mające na celu rozwój idei pokoju między narodami, jak również zacieśnienia stosunków między Francją i Sowietami.

Otwarcie Targów Północnych w Wilnie

Wilno, 28. 8. (PAT.) Z okazji otwarcia Targów Północnych i wystawy lnarskiej bawiły w Wilnie przez trzy dni liczne wycieczki, m. in. z Białegostoku 560 osób, z Wołkowyska i okolicy około 625 osób, z powiatu wilejskiego 850 osób. Wycieczki rekrutują się ze sfer mieszczańskich, rolniczych i przemysłowych. Zwiedzały one Targi i miasto.

Zapowiedziany jest przyjazd szeregu innych wycieczek. 31-go b. m. przybywa z Poznania 500 osób. 2-go września z Krakowa 450 osób. Zapowiedziane są wycieczki z Katowic, Stanisławowa i Lwowa.

Przedstawiciele Sowietów w Gdyni

Gdynia, 28. 8. (Tel. wł.) Dziś rano o godz. 9 przybył tutaj z Warszawy, celem zwiedzenia portu gdyńskiego, dyrektor sowieckiego „Gormetmaszimportu“, dr. Danzigier. W wycieczce do Gdyni, urządzonej staraniem „Polross'u“ biorą jeszcze udział dyr. „Sowpoltorgu“ w Warszawie, Brodzki, a ze strony polskiej dyr. Fichtner i inż. Stawiński.

„Gormetmaszimport“ jest rządową instytucją sowiecką, która ma monopol na przywóz do Rosji produktów górniczych, metali i maszyn. S. B.

Bezczelność żydowska

Katowice, 28. 8. (Tel. wł.) Niejaka Fryda Habermann z Katowic, niezadowolona, iż urzędnik sądu grodzkiego w Król. Hucie nie był w stanie udzielić jej pewnych informacji, poczęła w gniewie wykrzykiwać, iż Hitler powinienby zrobić tu porządek! Habermannowa jest Żydówką, a za swój wybrzyk odpowie sądownie.

Porażenie prądem

Rybnik, 28. 8. (Tel. wł.) Przy wykręcaniu żarówki w piwnicy swego domu w Olzie, porażony został prądem 21-letni Wilhelm Krakówka i poniósł śmierć na miejscu.

Śmiertelny wybuch granatu

Rybnik, 28. 8. (Tel. wł.) W czasie pełnienia obowiązku wartownika przy magazynie wojskowym w lesie paruszewickim strzelec Sruł Mendelsohn z 75 p. p. w Rybniku, manipulując granatem ręcznym, spowodował wybuch. Ciężko poranionego odłamkami odwieziono do szpitala, gdzie zmarł jeszcze tego samego dnia przedpołudniem.

Zakończenie strajku w północnej Francji

Paryż, 28. 8. (PAT.) Strajkujący pracownicy kanałów aprobował decyzję komitetu strajkowego, dotyczącą przyjęcia propozycji ministra robót publicznych Paganona. Wobec tego strajk będzie przerwany już jutro. Wszystkie kanały zostały doprowadzone do stanu przedstrajkowego tak, że komunikacja może się odbywać bez żadnych przeszkód.

Roosevelt o stabilizacji dolara

Waszyngton, 28. 8. (PAT.) Prezydent Roosevelt oświadczył, że nie zamierza stabilizować dolara, dopóki inne narody nie zrównoważą swoich budżetów i nie oprą swojej waluty na pewnych podstawach.

Tragiczny wypadek kapłana w Alpach

Medjolan, 28. 8. (KAP.) W Alpach Zillertalskich zginął w dniach ostatnich tragiczną śmiercią ks. prał. Józef Lennartz, duszpasterz katolickiej kolonii niemieckiej w Medjolanie, w 63 roku życia.

Zwłoki śp. ks. Lennartza znalazł je-

go przyjaciel, prof. Bosin w sąsiedztwie przełęczy Pfunderer (na zachód od doliny Pfitscher) przy t. zw. „Sandlöchel“. Jak wykazały badania i śledztwo, ks. Lennartz spadł z wysokości mniej więcej 20 metrów i poniósł śmierć na miejscu.

Kolonja polska w Etiopji

Warszawa, 28. 8. (Tel. wł.) Rada organizacyjna Polaków z zagranicy nawiązała ostatnio kontakt z kolonją polską w dalekiej Etiopji (Abisynji).

Rodacy nasi w Adas-Abecie zorganizowali klub, w którym skupić się ma życie narodowe nieelicznej garstki Polaków. Dzięki klubowi, kolonja będzie mogła utrzymywać ścisłą łączność z krajem i jeszcze jedno środowisko polskie zagranicą zachowa poczucie swej odrębności.

Armja czerwona zdobyła najwyższy szczyt na Kaukazie

Moskwa, 28. 8. (PAT.) Wojskowa ekspedycja alpinistów w składzie 58 oficerów i żołnierzy czerwonej armji osiągnęła najwyższy szczyt na Kaukazie, Elbrus (5 629 m.), dotychczas zdobyty jedynie przez kilku pojedynczych alpinistów.

Przepowiednia pogody na wtorek: Pogodnie i ciepło, słabe wiatry południowe.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 6.17—6.20 zł. w Gdańsku na Warszawie — zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski oddział w Poznaniu. Płacił dziś za 100 mk. niem. w dewizach 212.40 zł, gotówka 210.— zł; za 100 guld. gd. w dewizach 173.42 do — zł, gotówką 173.08 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIEŻNA

Poznań, 28. 8. 1933 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była utrzymana.

Z pożyczek państwowych ofiarowano 5% poz. konwers. po 48 1/2, natomiast płacono za 4% premj. dol. 48 1/2 oraz za 3% poz. budowlaną 38 1/2.

Z pożyczek komunalnych poszukiwano 8% obl. m. Poznania z 1926 i 1927 r. po 92% bez oddawców.

W papierach lokacyjnych zwykowały nadal 4 1/2% listy dolarowe stare notując 47% w placeniu, zaś 4 1/2% listy dolarowe amort. obracano po 42—41 1/2%, natomiast za 4 1/2% listy żytnie płacono 5.50.

Akcje bankowe bez notowania.

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej

Papierzy procentowe:

(Kurs w procentach nominalu)

5% pożyczka konwersyjna 48 1/2% O.
4 1/2% listy dol. P. Z. K. 47% P.
4 1/2% listy dolar. w złocie amort. P. Z. K. 42—41 1/2% +
4% listy zastaw. konw. oSTEMPL. P. Z. K. 36% P.

(Kurs w złotych)

4% poz. premj. dol., serja III 48,50 P.
4 1/2% listy żytnie konwert. Poz. Z. Kred. 5,50 P.
3% pożyczka budowl. serja I 38,50 P.
Tendencja utrzymana.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 28. 8. 1933 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Ceny transakcyjne
Żyto 45 tonn par. Poznań 13,35
Ceny orientacyjne
Żyto 135 tonn na odmiennych warunkach 13,00—13,50
Uspokobienie spokojne.
Pszenica nowa, zdatna do przemiatu 19,00—19,50
Uspokobienie spokojne.
Jęczmień 691 g/l 14,00—14,50
Jęczmień 662 g/l 13,00—14,00
Uspokobienie spokojne.
Owies 11,50—12,00
Uspokobienie spokojne.
Mąka żytnia 65% wł. work. 20,75—21,00
Uspokobienie spokojne.
Mąka pszenna 65% wł. work. 33,00—35,00
Uspokobienie spokojne.

Otręby żytnie 8,00—8,50
Otręby pszenne 8,50—9,00
Otręby pszenne (grube) 9,50—10,00
Rzepak zimowy 33,00—34,00
Rzepak zimowy 42,00—43,00
Gorczyca 40,00—43,00
Groch Viktoria 18,00—22,00
Groch Folgera 21,00—25,00
Mak niebieski 55,00—60,00

Ogólne uspokobienie spokojne.
Transakcje na odmiennych warunkach: pszenicy 125 tonn, jęczmienia 90 tonn, maki żytniej 45 tonn, otrąb żytnich 75 tonn, otrąb pszennych 15 tonn.

Bezplodne obrady II międzynarodówki

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

Paryż, w sierpniu.

I znowu socjalizm jest na porządku dziennym, i znowu zapełnia lamy dzienników. W Paryżu obraduje obecnie kongres II międzynarodówki. Uczestniczy w nim aż 142 delegatów, reprezentujących socjalizm 30 narodów. Czy oznacza to siłę socjalizmu? Bynajmniej. Wiadomo przecież, że II międzynarodówka straciła grunt pod nogami przede wszystkim we Włoszech, w Wielkiej Brytanii, a teraz w Niemczech. Obecny zjazd odbywa się poniekąd pod znakiem „wyrzucenia” z Rzeszy.

Socjalizm wskutek rozwoju faszyzmu i hitleryzmu znajduje teren podatny do swej działalności tylko w tych krajach, w których zmysł demokratyczny nie został jeszcze wykorzystany. Do tych zaś państw należy w pierwszej linii Francja. Dzięki jej liberalizmowi dookoła „Palais de la Mutualité”, w którym odbywają się obrady II międzynarodówki, syczą się przeważnie mową niemiecką; różne napisy w tymże języku są sformułowane, a więc „Eintritt verboten”! Prasa burżuazyjna jest wykluczona z sali, strzeżonej przez „czerwonych sokółków” również Niemców, którzy przed przybyciem na konferencję uczestniczyli w ogromnej manifestacji w Ypres przeciwko... wojnie. Sprzedaje się także niemieckie dzienniki, wychodzące w Paryżu, zbiera się składki na „wyrzucenie”.

Jaki jest jednak główny temat obrad? — Można je zreasumować w 3 punktach: 1) metody działalności celowej zagarnięcia władzy, 2) metody akcji przeciwko wojnie, 3) metody działalności dla ponownego zjednoczenia proletariatu. Nad temi jednak kwestiami dominuje sprawa walki z faszyzmem. Zachodzi pytanie, czy socjalizm wystąpi przeciwko niemu jawnie, czy też zapytacz od faszyzmu jego własnej broni, po części nawet i ideologii, aby sobie przywłaszczyć jego klientelę. Już jednak sama ewentualność podjęcia walki w tych warunkach świadczy najwymowniej, iż II międzynarodówka straciła na swoim autorytecie, mistyce i sile.

Nie mogło zresztą być inaczej. Stwierdzenie to dotyczy nie tylko rozpadającego się socjalizmu francuskiego, ale przede wszystkim niemieckiego, który dotąd rej wodził w międzynarodówce, narzucał jej swe prawo i imponował innym. Tymczasem załamanie się niemieckiego socjalizmu nastąpiło, jak mówi się we Francji „san tabour ni trompette” (bez wielkiego halasu). W chwili bowiem, kiedy hitleryzm dostał się do władzy, liczni socjaliści zwinęli jak najprędzej manatki i umknęli zagranicę, przede wszystkim do Francji, gdzie prowadzą, jak wiadomo, niebezpieczną dla kraju agitację. W tych warunkach łatwo zrozumieć, iż atmosfera panująca na sali obrad, była raczej ponura i przgnębiona. Jeden z „wybranych” dziennikarzy, któremu udało się dostać na zebranie, opowiadał mi, że nie podniosły ducha II międzynarodówki ani nawoływania jej sekretarza, Fritza Adlera, ani jej prezesa Vandervellega, jakkolwiek obydwa z oburzeniem napiętowni „defetyzm międzynarodowy” oświadczając, iż socjalizm nie potrzebuje zastrzyku nacjonalizmu, ale właśnie więcej międzynarodowych porywów dla prowadzenia skutecznej walki. Dzisiaj tem więcej z powodu „katastrofy niemieckiej” należy wystrzegać się zakusów wymierzonych przeciwko niemu. Była to oczywiście jasna aluzja przeciwko zapędowi faszystowskiemu niektórych socjalistów francuskich.

Na pierwsze miejsce wysunęły się w obradach wystąpienia socjalistów niemieckich. Mowa „towarzysza” Otto Welsa oczekiwaną była z dużym zainteresowaniem. Jakże jednak komicznie brzmiało to przemówienie. Wels bowiem proklamował niezłamaną wolę walki proletariatu niemieckiego; przepowiadał nieunikniony dzień, w którym „niewolnicy skruszą swe kajdany”, dowodził dalek, iż II międzynarodówka zdolna będzie barbarji hitleryzmu przeciwstawić rewolucję socjalistyczną!

Tyle pro publico bono. Ale towarzyszu Wels nie omieszkał przytem oświadczyć, iż istotną przyczyną zła i nieszczęść socjalizmu niemieckiego — jak i cesarstwa — jest znieprawiony traktat wersalski. Podkreślając to przekonanie, okazał się on wiernym poddanym kanclerza Hitlera. Dodał jeszcze, iż republika niemiecka została pozbawiona pomocy w swej walce przeciwko nacjonalizmowi, co stało się

istotną przyczyną jej zguby. To zeznanie jednak spotkało się z żywą krytyką p. Bluma, który oświadczył bez ogródek, iż przeciwnie, akcja międzynarodowa celem poparcia socjal-demokracji niemieckiej była niezmiernie silna i bynajmniej nie okazała się bezowocną. Jaki dowód daje na to przywódca francuskiego socjalizmu? Niezmiernie przemawiający do przekonania: dzięki bowiem naciskowi socjalistów Zagłębie Ruhry zostało ewakuowane, zniszczone odszkodowania, okupacja nadreńska ustała przed czasem, oznaczonym traktatem wersalskim.

Oto bilans, jakim się szczyci tutaj żydowski kierownik socjalizmu. Nie jest on byle jaki: składa się bowiem nań pierwszorzędne ustępstwa, jakie socjaliści wymogli na szeregu rządów, holdujących mistyce brian-dyzmu. Niemniej jednak na uwagę zasługuje fakt, iż poraż pierwszy bodaj socjalizm międzynarodowy, a przede wszystkim francuski zdaje się powątpiewać o wynikach walki, powzię-

tej przez „towarzyszy” z tamtej strony Renu przeciwko hitleryzmowi, a również o jego obietnicach rewolucyjnych.

Pomimo zatem powziętych ostrożności, zawitych proklamacji, niedopuszczenia prasy do konferencji, itd. staje się coraz bardziej widocznym, iż socjalizm, świadomy swego rozkładu, pragnie przedewszystkiem zamyslić o czy opinii publicznej i ukryć głęboko przyczyny swego upadku. Nie pomagają też wszelkie oświadczenia p. Pawła Faure, istotnego kierownika tutejszego socjalizmu, a zaklinającego się na wszelkie międzynarodowe bożyszcza, iż cynizmem jest rozsiewanie pogłosek o kryzysie II międzynarodówki. Lecz niezbitym jest faktem, że na terytorjum Włoch Mussoliniego, czy też hitlerowskich Niemiec, inaczej mówiąc w państwach kierowanych silną ręką, socjalizm cofa się na całej linii. Potrafi on jeszcze tylko wykorzystywać słabość rządów demokratycznych, starając się zresztą na nie wpływać, dyktując im nieraz swą wolę, jak to dzieje się we Francji. Nigdy zaś może kurajeta socjalizmu nie była tak niebezpieczna, jak obecnie.

I. BRIARES.

Pielgrzymki przyjaźni

Pod tym tytułem pisze gnieźnieński „Lech” między innymi:

W ciągu ostatnich dni i tygodni mogliśmy u nas zaobserwować wielki ruch wycieczkowy gości zagranicznych, który objął wszystkie główne ośrodki naszego kraju. Nie były to zwykłe wycieczki turystyczne, jakich w okresie wakacyjnym jest dużo w każdym kraju, mogącym się poszczycić osobliwościami przyrodniczymi i zabytkowymi, a były to raczej przejawy zaciekawienia się coraz bardziej serdecznego, łączącej nas z ojczyzną gości. O takim charakterze tych wycieczek mogliśmy się przekonać naocznie, gdyż goście zagraniczni skorzystali ze sposobności, aby poznać także nasz gród i nawiązać z nami serdeczny kontakt.

Dotychczas witaliśmy w murach naszego grodu członków Wszechrzymskiego Związku Katolickiej Młodzieży Akademickiej, która złożyła hold u grobu św. Wojciecha, nieco później liczną wycieczkę nauczycieli czeskosłowackich, a onegdaj bawiła u nas liczna wycieczka z czechosłowackiej organizacji „Orel”. Zaledwie przed tygodniem rozbrzmiewały u nas dźwięki „Marsyljanki” na cześć gości francuskich, którzy również odbyli kilkunastodniową „podróż przyjaźni” po Polsce.

W perspektywie dziejów i stabilizujących się po wielkiej wojnie stosunków politycznych w Europie nie było żadnego rozdźwięku pomiędzy „Marsyljanką” a hymnami słowiańskimi, przeciwnie, hymny te złączyły się w jeden potężny akord, wzbudzający świadomość naszej własnej siły i ufność w wierność naszych przyjaźni.

Jedną tylko nutą żalną dźwięczała w tych spotkaniach zaprzyjaźnionych narodów, a mianowicie nasza świadomość, że chwilowo nie odważymy się naszym przyjaściółom

równie licznymi wycieczkami... Ale jest to przeszkoda natury przypadkowej, tłumacząca się naszym trudnym położeniem gospodarczym, i restrykcjami paszportowymi.

Mimo tych przeszkód triumfuje na całej linii idea zbliżenia i współzycia narodów słowiańskich i samorzutnie przybiera coraz konkretniejsze formy. Żywiołowy charakter tych przejawów przyjaźni pozwala nam rokować jak najlepsze nadzieje na bliższą i dalszą przyszłość. Obustronne zrozumienie konieczności współpracy na każdym polu jest tak głębokie i uczucie wzajemnej sympatii tak szczere, że żadna intryga, czy ona będzie pochodziła od swoich czy od obcych, nie jest w stanie nastawić panującej opinii publicznej w innym kierunku.

Przyjazd ks. Prymasa Węgler do Polski

30 b. m. w środę przybywa do Krakowa J. Em. ks. kardynał Justynian Serédi, Prymas Węgier. Na dworcu powitają dostojnego gościa J. Em. ks. Metropolita Krakowski, przedstawiciele władz oraz organizacji grodu podwawelskiego. Ks. Prymas Węgler zamieszka w pałacu księcia-biskupa. W godzinach wieczornych przyjdą miasto wyda obiad na cześć ks. Prymasa i gości węgierskich. W czwartek rano o godz. 8 odbędzie się uroczyste nabożeństwo na Wawelu, celebrowane przez ks. kardynała, poczem nastąpi zwiedzanie miasta i pamiątek historycznych. W południe p. Prezydent Rzeczypospolitej będzie podejmował ks. Prymasa śniadaniem na Zamku królewskim na Wawelu. W godzinach popołudniowych ks. Prymas w towarzystwie ks. Metropolity zwiedzi Wawel i okolicę Krakowa. Po obiedzie w ścisłym gronie u ks. Metropolity odbędzie się raut na cześć gości węgierskich, wydany na Wawelu przez p. Prezydenta Rzeczypospolitej.

W piątek, dnia 1 września o godz. 21 ks. Prymas Węgler przybędzie do Warszawy, gdzie na dworcu zostanie powitany przez J. Em. ks. kardynała Kakowskiego, duchowieństwo, przedstawiciele władz i organizacji katolickich. Ks. kardynał Serédi zamieszka w pałacu arcybiskupa. W sobotę po złożeniu wizyt oficjalnych obaj księża kardynałowie udadzą się do Wilanowa, celem zwiedzenia wystawy pamiątek po królu Janie Sobieskim, poczem ksiądz Kościół będzie podejmował śniadaniem właściciel Wilanowa, hr. Branicki. W godzinach wieczornych J. Em. ks. kardynał Kakowski będzie podejmował ks. Prymasa Węgler obiadem, poczem duchowieństwo warszawskie złoży hold dostojnemu gościowi.

W niedzielę ks. kardynał Serédi będzie zwiedzał kościoły warszawskie, instytucje, oraz będzie podejmowany przez poselstwo węgierskie.

W poniedziałek, dnia 4 września ks. Prymas Węgler uda się do Poznania, gdzie będzie gościem J. Em. ks. kardynała Prymasa Hlonda. (KAP)

Jedenaście złotych na warsztat rzemieślniczy

Rzemiosło polskie politycy z pod widomego znaku ludzili obietnicami wielkich kredytów. A że tonący i brzytwy się chwytają, zdołali wśród łatwo-

wiarnych tu i owdzie rozbudzić wielkie nadzieje.

Nadzieje takie miało też rzemiosło w obwodzie lwowskiej Izby Rzemieślniczej. Tymczasem na rozpalone głowy spadły strumienie zimnej wody. Oto czytamy w „Kurj. Lwowskim”:

„No, wreszcie dowiedzieliśmy się, jaki to „wodospad” kredytowy spadł na rzemiosło w granicach lwowskiej Izby Rzemieślniczej. Słuchajcie! Na cały obszar, w którym pracuje według oficjalnych danych 20 876 warsztatów, przeznaczono 245 000 zł; innymi słowy co nieco ponad jedenastę złotych na warsztat.”

Podawszy, jak kredyty te mają być zużyte (na Lwów 75 tysięcy, Przemysł 15 tys., Jarosław 10 tys., na inne miejscowości sumy od 6 do 2 tys.), „Kurj. Lw.” kończy następującą uwagą:

„O warunkach, na jakich zdobyć można powyższe kredyty pisaliśmy już niejednokrotnie i nie chcemy jeszcze raz opisywać tej cieniutkiej ścielki. Ciekawi jednak jesteście, jakim celem ma służyć ten kredyt. Nie konsumcyjnym i nie inwestycyjnym — gdyż przeciw temu przemawia duch pożyczki. Celem wyłącznym ma być wykończenie zamówień. Jakich, pytamy? Gdzie kto siał o poważniejszych zamówieniach w świecie rzemieślniczym, które ratować należy krótkoterminowym kredytem wekslowym? Zobaczmy zresztą, ilu rzemieślników skorzysta z tego dobrodziejstwa, by już za 6 miesięcy przeżywać niespokojne dni i noce.”

„Pod Pręgierz”

Wyszedł z pod prasy nr. 22 pisma antyżydowskiego „Pod Pręgierz”, zawierający jak zwykle podobny sprzedawczyków, liczne ciekawe artykuły i artykuliki na temat kwestji żydowskiej, oraz cały szereg fotografii opasywanych łódzkie Żydów. „Pod Pręgierz” do nabycia jest w „Ruchu” i u kolporterów w cenie 10 gr. za egz.

Nadużycia w M. S. Wojsk.

Warszawa, 28. 8. (Tel. wł.). Lotna kontrola Najwyższej Izby Kontroli Państwa wykryła w czasie kontroli w M. S. Wojskowych nadużycia, popełnione przez urzędnika Stefana Żolniewskiego. Defraudant pozostaje pod zarzutem przywłaszczenia sobie 20 000 złotych.

Z polecenia prokuratora Żolniewskiego osadzono w więzieniu na Pawlaku.

Dekret prasowy

Warszawa, 28. 8. W związku z wyzyskaniem ustawy o pełnomocnictwach krążą pogłoski, że w październiku ogłoszony będzie m. in. dekret prasowy.

RADJO

Wtorek, 29 sierpnia 1933

Poznań (335 m); godz. 12.25 (W); godz. 13.03 płyty gramof.; godz. 14.00 notowania giełdy; godz. 18.00 „Pszczelnictwo a rolnictwo” wygl. dr. Z. Nikielski; godzina 18.15 (W); godz. 19.35 program teatrów pozn. i radiostacji; godz. 19.40 (W); godzina 19.58 sygnał czasu; godz. 20.00 (W); godzina 22.00 komunikaty; godz. 22.15 muzyka tan. z kaw. „Esplanade”.

Warszawa (1412 m) godz. 7.00 audycje poranne; godz. 12.05 koncert popularny z ogrodu „Bagatela” w wyk. orkiestry Br. Szulca; godz. 15.25 komunikat gosp.; godz. 15.35 płyty; godz. 15.50 płyty; godz. 16.00 muzyka. Utwory na ork. symf. (płyty); godz. 17.00 skrzynka pocztowa; godz. 17.15 muzyka polska-taneczna w wyk. zespołu Górzyńskich; godz. 18.15 odczyt p. t. „W warsztatach Gdyni” — wygl. dr. Feliks Burdecki; godz. 18.35 recital śpiewaczy Haliny Leskiej; godz. 19.05 muzyka lekka (płyty); godz. 19.40 „Na widnokręgu”; godzina 20.00 koncert (ork. pod dyr. Ozimińskiego i Irena Downar-Zapolska (śpiew.). W przerwie dziennik wieczorny o godz. 20.50 i „Bieżące wiadomości rolnicze” wygl. p. Józef Platek o godz. 21.00; godzina 22.00 muzyka taneczna z kaw. „Europa” w Ciechoćniku; godz. 22.25 wiadomości sportowe; godz. 22.40 muzyka taneczna (d. c. z Ciechoćnika).

Programy zagraniczne: Paryż (1724 m); 20.00 „Faust” op. Gounoda z płyt; Motela (1438) i Sztokholm (435 m): 20.00 węgierska muzyka cygańska; 21.00 muzyka operetkowa. Oslo (1083 m) 20.30 koncert popularny. Budapeszt (550 m) 21.50 koncert kameralny. Wiedeń (518 m) 19.45 arje i duety z oper Praga (488 m) 19.35 saksofon; 20.35 tr. muzyki ludowej z Mor. Ostrawy; godz. 21.15 tr. z Brna; 22.30 płyty. Rzym (441 m) 20.45 koncert. Bukareszt (394 m) 20.20 koncert popularny. Mediolan (331 m) 20.35 „Czarny Pierot” optka Hajosa w 3 aktach.

**POZNAJ OBCYZNIE,
BY CENIĆ OJCZYZNIE!**

Dwie wycieczki morskie okrętami „Polonia”

DO ZIEMI ŚWIĘTEJ, GRECJI I TURCJI,
od 26 września do 10 października
oraz od 10 do 24 października

TRASA: Lwów — Konstanca — Haifa —
Jaffa — Ateny — Konstantynopol —
Konstanca — Lwów.

Ceny biletów od zł. 600.— łącznie z paszportem i wizami.

Informacje i sprzedaż biletów:
LINJA GDYNIA—AMERYKA
w Warszawie, ul. Marszałkowska 116,
tel. 547-46, w Gdyni, ul. Waszyngtona,
w Lwowie, ul. Na Błonie 2, w Krakowie,
ul. Lubicz 3, w Rzeszowie, ul. Grotty-
gera 1004 oraz w biurach podróży.

DŁ 4 621

W Poznaniu informuje szczegółowo i sprzedaje bilety okrętowe Polskie Biuro Podróży „Orbis”
pl. Wolności 9, tel. 5218. ng 49/5

DZIAŁ GOSPODARCZY

Kupiectwo spożywcze walczy o byt

Przebieg wielkiego zebrania protestacyjnego

W niedzielę, 27 b. m. odbyło się na sali p. Jarockiej wielkie zebranie informacyjno - protestacyjne kupiectwa spożywczego z Poznania i kilku miast Wielkopolski. Obrady w obecności około 500 osób zajął prezes Tow. Kupców Detalistów branży kolonialnej p. Wązniewski, który na przewodniczącego zebrania powołał za zgodą obecnych p. Kujawę, na protokolanta p. Karcza, a na ławników pp. Maciejewskiego z Gniezna oraz Nowaka z Ostrowa.

Obszerny referat n. t. niebezpieczeństwa zagrażającego kupiectwu branży spożywczej w związku z ustawą z dnia 24 czerwca r. b. wygłosił red. Grudziński. Mówca stwierdził nasamprzaw, że rozporządzenie, którego zadaniem jest ujednolicenie handlu artykułami spożywczymi na terenie całej Polski, aczkolwiek bardzo pożądane, w tej formie, w jakiej zostało wydane, nie jest możliwe do wprowadzenia w życie. Gdy je wydano, lansowane były równocześnie pogłoski, iż przepisy wykonawcze do rozporządzenia, które się ukażą później, złagodzą w pewnej mierze ustawę. W tej chwili władze przystąpiły do zastosowania ustawy w praktyce, jak się okazuje, z całą bezwzględnością. Gdy przedstawiciele zainteresowanego kupiectwa ingerowali przez specjalną delegację w województwie, naczelnik urzędu zdrowia nie reagował na wysunięte zastrzeżenia i odpowiedział, że przepisy ustawy muszą być w całej pełni zastosowane.

Nowa ustawa reguluje przede wszystkim handel mlekiem, który się ma odbywać w zamkniętych butelkach. Mówca podkreśla, że ten sposób handlu znacznie podroży towar i odbija się na konsumencie. Ponadto ustawa przewiduje dostarczanie mleka przy pomocy kranów, co jest ze względu na kosztowność urządzenia niemożliwe, a jeśli chodzi o zastosowanie tych kranów w handlu ulicznym, wręcz niehigieniczne. W dalszym ciągu ustawa ma zamiar uregulować handel kolonialny w t. zw. piwnicach, co jest podyktowane rzekomą koniecznością podniesienia higieny. Mówiąc prawdę, handel kolonialny w piwnicach w Wielkopolsce jest utrzymywany w nadzwyczajnych warunkach higienicznych, jeśli się porówna ten handel z innymi dzielnicami Polski. Ponadto ustawa przewiduje likwidację takich składów kolonialnych, które mają połączenie z mieszkaniem, czego również wymaga się ze względu na higienę. Prelegent stwierdza, że wprowadzenie w życie tego żądania jest równoznaczne z likwidacją 75 proc. składów kolonialnych w całej Wielkopolsce. Żądania ustawy, aczkolwiek w pewnej mierze uzasadnione wobec innych dzielnic, w Wielkopolsce mijają się z celem, gdyż handel spożywczo-kolonialny u nas jest pod każdym względem utrzymywany higienicznie i wprowadzane inowacje są za kosz-

towne i przy wprowadzaniu muszą zrujnować kupiectwo, a także odbić się w poważnej mierze na konsumencie.

W dyskusji nad referatem przemawiali pp. Bieńkowski, Witkowski, Wązniewski, Finke, Nochowicz, Krzyżak z Poznania, oraz liczni delegaci z prowincji. Wszyscy oni w sposób rzeczowy poddawali krytyce rozporządzenie o handlu spożywczym, wykazując dowodami, że jest ono niezyciowe i że zrujnuje ich warsztaty pracy. Delegat z Ostrowa, p. Nowak stwierdził, że władze miejscowe w sposób rygorystyczny przystąpiły już na terenie tego miasta do wprowadzania w życie ustawy, szczególnie jeśli chodzi o handel mlekiem.

W wyniku dyskusji zgromadzeni uchwalili jednomyślnie rezolucję, w której stwierdzając, że uznają potrzebę podniesienia higieny w handlu artykułami spożywczymi, oświadczają, że ustawa z 24 czerwca nie należy do kategorii potrzeb publicznych koniecznych, a raczej jest dezyderatem luksusu, ideałem higieny, nie odpowiadającym obecnej chwili; stwierdzają, że szczególnie niepożądanymi są maksymalne rygory higieniczne w stosunku do handlu spożywczego ziem zachodnich, gdzie dotychczasowe ustawodawstwo i dotychczasowa kontrola daje dostateczne gwarancje; że w szczególności nowe rozporządzenie o nadzorze nad handlem mlekiem i przetworami mlecznymi zawiera przepisy nawskróś niezyciowe; stwierdzają, że zakaz sprzedaży w składach spożywczych mleka na miarę i dozwolenie sprzedaży mleka w zamkniętych naczyniach podroży towar i spowoduje jeszcze bardziej niehigieniczną a dozwoloną sprzedaż mleka na otwartej ulicy z beczkowozów lub kranów; że zakaz umieszczania składów spożywczych w suterenach spowoduje likwidację 70% wszystkich składów spożywczych w Wielkopolsce w dzielnicach miast najuboższych; stwierdzają, że najbardziej jednak niezyciowy i nie do przeprowadzenia jest zakaz bezpośredniego połączenia składu z mieszkaniem kupca branży spożywczej. W rezultacie rezolucja domaga się, by wszystkie rozporządzenia o handlu artykułami spożywczymi, a w szczególności przepisy, odnoszące się do inowacji lokalowych stosowano tylko wobec nowopowstałych składów kolonialno-spożywczych.

Rezolucja powyższa ma być doręczona wszystkim zainteresowanym władzom, nie wyłączając ministerstwa spraw wewnętrznych, dokąd wyjedzie specjalna delegacja, której zadaniem będzie zwrócić ministerstwu uwagę na niebezpieczeństwo wprowadzenia w życie nowej ustawy. Zgromadzeni zapowiedzieli energiczną walkę o swój byt i polecieli czynnikom reprezentującym kupiectwo, aby starania o uchylenie niezyciowych przepisów ustawy o handlu spożywczym były czynione energicznie i we wszystkich kierunkach.

Wznowienie wypłaty rent niemieckich

na mocy polsko - niemieckiej umowy o ubezpieczeniu społecznym

Z dniem 1 września br. wchodzi w życie polsko-niemiecka umowa o ubezpieczeniu społecznym.

Umowa przewiduje, że obywatele polscy, również w razie pobytu poza granicami Niemiec, będą otrzymywać ubezpieczeniowe renty niemieckie, które dotąd nie były im wypłacane. Po wejściu w życie umowy, podemną więc niemieckie instytucje ubezpieczeniowe i to za czas od 1 października 1931 r. (w stosunku do optantów i pensjonistów knappschaftowych od 1 lipca 1931 r.) wypłatę spoczywających dotąd rent, należnych obywatelom polskim, przebywającym w Polsce, względnie poza Polską. Tylko część rent niemieckich, a mianowicie pewne renty należne zamieszkałym w Polsce w dniu 1 stycznia 1931 r. rencistom, ubezpieczeni inwalidzkiego i wypadkowego oraz ubezpieczenia pracowników umysłowych, którzy uzyskali prawo do renty jeszcze przed 1 stycznia 1923 r., przepięte będą i wypłacane przez polskie instytucje ubezpieczeniowe.

Osoby, które dotąd w miejsce należnych im rent niemieckich otrzymują z polskich instytucji ubezpieczenio-

wych zasiłki rentowe, a więc są już obecnie w nich zarejestrowane, nie mają obecnie potrzeby zgłaszania swych pretensyj do rent. Natomiast wszystkie osoby, które z zasiłków tych nie korzystają, a którym niemieckie instytucje ubezpieczeniowe nie wypłacają przyznanych im rent, winny w najbliższym terminie zgłosić swe pretensje wobec ubezpieczenia niemieckiego do właściwej dla danego działu ubezpieczeń społecznych polskiej instytucji ubezpieczeniowej, przedkładając przytem posiadane przez nie orzeczenie rentowe (Rentensbescheid).

O ile chodzi o renty ubezpieczenia pracowników umysłowych (Angestelltenversicherung) właściwy jest Zakład Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych w Królewskiej Hucie,

renty ubezpieczenia inwalidzkiego (Invalidenversicherung) — Zakłady Ubezpieczenia na Wypadek Inwalidztwa w Królewskiej Hucie, a w stosunku do osób, zamieszkałych w województwach: poznańskim i pomorskim — Ubezpieczalnia Krajowa w Poznaniu),

renty pensyjnego ubezpieczenia

górniczego (Knappschaftliche Pensionsversicherung) — Spółka Bracka w Tarnowskich Górach,

renty ubezpieczenia od wypadków (Unfallversicherung) — Zakład Ubezpieczenia od wypadków w Królewskiej Hucie a w stosunku do osób, zamieszkałych w województwach: poznańskim i pomorskim — Ubezpieczalnia Krajowa w Poznaniu.

W jednym z dwóch wymienionych ostatnio zakładów ubezpieczenia od wypadków winni również zgłosić w najbliższym terminie swe pretensje pozostali członkowie rodziny po pracowniku, który uległ śmiertelnemu wypadkowi przy pracy w Niemczech, o ile z powodu pobytu poza granicami Niemiec w chwili tegoż wypadku nie uzyskali prawa do renty niemieckiej.

Wszystkie wymienione powyżej polskie instytucje ubezpieczeniowe będą udzielać zainteresowanym wszelkich informacji co do wykonania umowy.

Znacza się nakoniec, że ze względu na konieczność bliższego ustalenia pomiędzy dwoma rządami warunków zastosowania poszczególnych postanow-

Przy zaparciu stolca, wzdęciu brzucha, nadkwaśności soku żołądkowego, bólach głowy, przeczuaniu, uczuciu strachu, ogólnym złem samopoczuciu i zmęczeniu łagodnie działająca naturalna woda gorzka **Franciszka-Józefa** daje łatwe wypróżnienie, uwalnia organizm od pozostałości w jelitach i w wielu wypadkach zapobiega zapaleniu ślepej kiszki. Zalecana przez lekarzy.

Tg 275

wień umowy, podjęcie jej na podstawie wypłaty ren nie nastąpi jeszcze w dniu 1 września 1933 r., lecz ulegnie pewnej zwłocze.

Osobne komunikaty prasowe podadają informacje co do uprawnień, przysługujących na podstawie powyższej umowy osobom, którym niemieckie instytucje ubezpieczeniowe nie przyznały dotąd rent, ale które podlegały w Niemczech ubezpieczeniu inwalidzkiemu, pensyjnemu ubezpieczeniu górnicznemu lub ubezpieczeniu pracowników umysłowych. (PAT).

KRONIKA GOSPODARCZA

NOWA ZASADA PREMJIOWANIA EKSPORTU MIĘSNEGO

Dowiedujemy się, iż na ostatnim posiedzeniu międzyministerjalnej komisji dla popierania obrotów artykułami rolniczymi zastanawiano się nad przeprowadzeniem akcji interwencyjnej w zakresie podniesienia cen wszelkich artykułów mięsnych.

System pomocy dla wywozu artykułów hodowlanych ulegnie zmianie. W związku z tą zmianą wygasa moc obowiązujących dotychczas przepisów w sprawie zwrotu cel przy wywozie artykułów mięsnych z dniem 31 sierpnia r. b. Zmiana systemu akcji interwencyjnej na rynku artykułów hodowlanych polegać będzie przede wszystkim na tym, że cała akcja wypłacania premij zostanie skoncentrowana w jednych rękach a mianowicie we wspomnianej komisji międzyministerjalnej. Dotychczasowy system automatycznego wypłacania zwrotów cel ulegnie uelastycznieniu. Celem sfiansowania tej akcji do budżetu państwowego, na podstawie uchwały rady ministrów, wstawione zostaną odpo-

wiednie kredyty Rada ministrów przeznaczyła na cele tej akcji interwencyjnej około 12 milionów zł rocznie.

Elastyczność systemu nowego polegać będzie na tym, że wysokość premij ustalana będzie co pewien czas w stosunku do strat, ponoszonych przez naszych eksporterów; gdy strat tych nie będzie przy wywozie pewnych artykułów mięsnych premie wyznaczane dla tych artykułów gromadzone będą na pokrywanie ewentualnych strat przy eksporcie innych artykułów mięsnych. W ten sposób umożliwione będzie przerzucanie kwot zwrotów cel z jednego działu produkcji mięsnej do drugiego. Zmiana w systemie interwencyjnym odnosi się więc tylko do formy pomocy, sama zaś zasada popierania wywozu pozostaje niezmienną. Odpowiednie zarządzenia w tej dziedzinie wprowadzone zostaną w życie na podstawie wspomnianej uchwały rady ministrów i komitetu ekonomicznego ministrów.

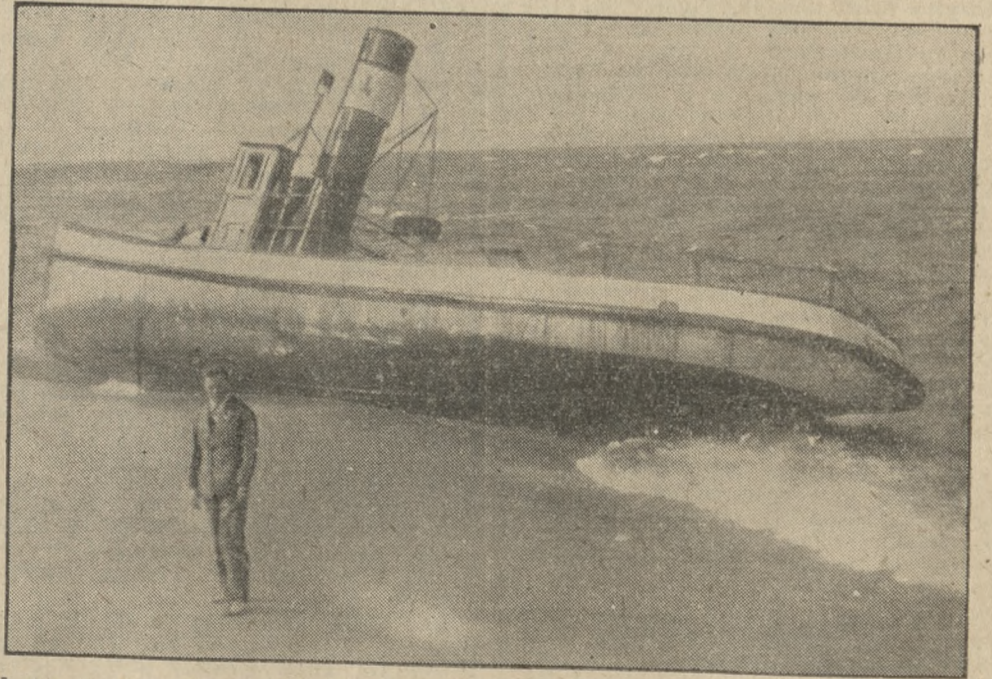
PODATKI I OPŁATY

(p) **Nadzwyczajna danina majątkowa płatna do końca sierpnia.** Ministerstwo skarbu rozesało do podwładnych instancji okólnik, w którym przypomina o obowiązku uiszczenia w terminie, t. j. do 31 sierpnia r. b., kwoty nadzwyczajnej daniny majątkowej przez płatników drugiej grupy kontyngentowej, obejmującej przemysł i handel. W razie niedotrzymania terminu nakazane jest bezwzględne ściągnięcie kwot podatkowych w drodze egzekucji. Ponadto ministerstwo skarbu wyznaczyło dla II-jej grupy kontyngentowej 50 proc. podwyżkę. W myśl bowiem ustawy, jeśli po obliczeniu wymiaru daniny w całym kraju nie osiągnie ona przewidzianego zgóry kontyngentu ogólnokrajowego (dla przemysłu i handlu 10.5 miliona zł.), wówczas

czas władze skarbowe mają prawo podwyższyć daninę każdemu płatnikowi o taki procent, jaki będzie niezbędny dla osiągnięcia pełnego kontyngentu. W ten sposób stawka dla przedsiębiorstw o obrocie od 20 do 50 tys. zł. wynosi 0.6 zł. od każdego tysiąca, a dla przedsiębiorstw o obrocie 50 tys. zł. 0,9 od tysiąca.

Z KRAJU

(k) **Zjazd złotników z całej Polski.** W ubiegłą niedzielę, dnia 27 bm. odbył się w Poznaniu w Domu Kupiectwa Polskiego zjazd delegatów zrzeszeń złotniczych, jubilerskich i rytowniczych całej Polski w celu uzgodnienia opinii wobec projektów ustawy probierczej. Zjazdowi przewodniczył p. radca St. Szulc. Ze względu na nawał materiału sprawozdawczego przebieg zebrania przedstawimy w najbliższym wydaniu głównym naszego pisma.

W nocy z czwartku na piątek panowała na wybrzeżu silna wichura, która zerwała z kotwicy mały statek „Kurjer” przymocowany w porcie helskim. „Kurjer” jeszcze dnia poprzedniego wozył wycieczkę do Jastrzębiej Góry. Fale poniosły go aż do cypla Helu i tam wyrzuciły na plażę. Palacz, który spał w kajucie, obudził się dopiero w „kapieli”, gdyż został wyrzucony do morza. Od soboty na wybrzeżu panuje znów słoneczna pogoda.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

KALENDARZYK

Poniedziałek, 28 sierpnia 1933.

Słońce: wschód 4,56; — zachód 18,50; — długość dnia 13 godz. 54 min.
Księżyc: wschód 14,26; — zachód 21,10; — pierwsza kwadra.

Stan pogody według spostrzeżeń Instytutu Meteorologicznego Uniwers. Pozn.:
Poniedziałek, godz. 7 rano: Temperatura powietrza umiarkowana plus 13 st. C., pogodnie, wiatr północno-zachodni, ciśnienie atmosferyczne wysokie 762 mm. — W ub. dobie temperatura najwyższa plus 23 st. C., najniższa plus 11 st. C.

Poziom wody w Warcie według notowań Państwowego Zarządu Wodnego:
Wczoraj — 0,45 m, dzisiaj — 0,44 m.
Kal. rzk.: Augustyn B.; — jutro Ścienia Św. Jana.
Kal. słow.: Wyszomir; jutro Racibor Bł.

Z POZNAŃ

WIELKA KRADZIEŻ TRAMWAJOWA. Przejżdżającemu tramwajem linii nr. 9 woźnemu Józefowi Wroniakowi, zatrudnionemu w księgarni św. Wojciecha, skradziono 3600 zł. Nieznany sprawca dokonał kradzieży przez przecięcie teki z tytu. Księgarnia św. Wojciecha nie ma 3600 zł, a policja nie ma dotychczas sprawy.

POŻAR. Z powodu nadmiernej gorącoj w odlewni żelaza powstał w firmie p. Edwarda Stoka (Marsz. Focha 78) pożar, który szybko zlikwidowała straż pożarna.

KTO BYŁ NIEOSTROŻNY? Szofer samochodu PZ 48044, N. Stawski, wjeżdżając w bramę realności przy ul. Dąbrowskiego 81, potrącił białym motocyklem 7-letnią dziewczynkę Zenobję Klichowską (Dąbrowskiego 78), która doznała zadraśnięcia naskórka.

RABUNKOWY NAPAD NOŻOWY. Na przechodzącego ul. Wrocławską Waclawa Gruszczyńskiego, zamieszkałego przy ul. Wodnej 8, napadł niejaki Ziemiut Krzywinski i pod groźbą noża wymusił od Gruszczyńskiego 1,50 zł. Napastnika aresztowano i osadzone w areszcie.

NIEOSTROŻNY KOLARZ. Kolarz nieważony dotychczas nazwiska najechał na Rynku Śródeckim na 7-letniego Mariana Nowaczyka, który doznał złamania nogi. Ofiarą wypadku zajęło się Pogotowie. Za kolarzem policja wszczęła poszukiwania.

ZMIANA ROZKŁADU LOTÓW NA POLSKICH LINIACH LOTNICZYCH. Z dniem 1 września br. zostaje zmieniony rozkład lotów na polskich liniach lotniczych, a mianowicie na linii Poznań — Warszawa loty odbywać się będą tylko w poniedziałki, środy i piątki, odlot z Poznania o godz. 9,00, przylot do Warszawy o godz. 11,10, odlot z Warszawy o godz. 12,40 przylot do Poznania 14,50. Ceny biletów pozostają bez zmian.

ZAKUP BUTELEK. Butelki monopolowe kupuje każdej ilości, także wagonowo. Zgłoszenia uprasza Związek Inwalidów Wojennych R. P. Okręgowy Koło Poznań, ul. Kozia 8, tel. 29-94.

Do Czestochowy na uroczystości ku czci Królowej Jadwigi i Jana Sobieskiego w dniu 24 września, które odbędą się z udziałem całego polskiego Episkopatu, organizuje Tow. Pielgrzym pielgrzymkę pociągami popularnymi. Przejazd w obie strony kl. III, 12,25, kl. II 18,50. Uczestnicy zamiejscowi otrzymają w obrotwie 150 km od Poznania zniżkę dojazdową i powrotną 70% za okazaniem biletu na pociąg popularny. Ponieważ liczba osób jest ograniczona, uprasza się o wczesne zgłoszenia do sekretariatu Tow. Pielgrzym, Poznań, ul. św. Józefa 5, tel. 20-62 PKO nr. 204-548. Na odpowiedź należy załączyć znaczek.

Powstanie Związku Sportowych Towarzystw Wędkarskich. Komisariat rządu m. st. Warszawy zatwierdził statut Związku Sportowych Towarzystw Wędkarskich, powołanego do życia na zjeździe ogólnopolskim wędkarzy w Krakowie w styczniu br. Do Związku należy już 25 największych towarzystw wędkarskich z całej Polski. Towarzystwa związane będą posiadały znaczne ulgi i ułatwienia przy uzyskiwaniu kart wędkarskich dla swoich członków, między innymi zwolnienie są od opłat stemplowych.

Przy podziale rzek na obwoody rybackie, tereny sportowe będą przyznawane tylko towarzystwom wędkarskim, należącym do Związku. Członkowie Towarzystw związkowych będą posiadali jednolitą legitymację. Związek podjął w ministerstwie rolnictwa i reform rolnych starania, aby na podstawie tych legitymacji członkowie towarzystw zrzeszonych zwolnieni byli od formalności, związanych z uzyskaniem kart wędkarskich. Towarzystwa wędkarskie, które jeszcze nie należą do Związku, mogą otrzymać informacje szczegółowe w biurze Związku w Warszawie, Kopernika 30.

Z targu. Dnia 27. bm. na placu Sapieżyńskim płacono za nabiał: 1 kg. masła wiejskiego 3,00—3,20 zł; 1 kg. masła mleczarskiego 3,40—3,60 zł; 1 kg. twarogu 0,60—0,80 zł; za litr śmietany 1,20—1,60 zł; litr mleka pełnego 20—24 gr; mendel jaj 1,10—1,20

Za mięso: 1 kg. słoniny świeżej 1,70—1,80 zł; słoniny wędzonej 2,00—2,20 zł; wieprzowiny 1,40—1,80 zł; wołowiny

Konsolidacja organizacyjna wielkopolskiego kupiectwa spożywczego

Tymczasowy Komitet Rady Kupaictwa kolonjalno - spożywczego już powołany do życia

Na terenie Poznania i Wielkopolski ujawnia się ostatnio dążność do skonsolidowania kupiectwa branży spożywczej dla obrony interesów tej branży, które w tej chwili są specjalnie zagrożone. W tym celu na terenie Poznania obserwujemy zamiar połączenia istniejących tu kilku towarzystw kupców branży spożywczej i stworzenia jednego wielkiego towarzystwa, któreby reprezentowało ogół kupiectwa tej branży. Ponadto kupiectwo branży spożywczej z całej Wielkopolski wyraża przy nadarzających się okolicznościach życzenie, ażeby stworzyć reprezentację kupiecką tej branży na całą Wielkopolskę.

Powyższe zagadnienie było przedmiotem obrad w niedzielę, 27 bm. na sali p. Jarockiej na zebraniu protestacyjnym, o którym referujemy na innym miejscu. Zgromadzenie delegacji kupiectwa branży spożywczej z Poznania, Gniezna i Ostrowa pod przewodnic-

tstwem prezesa Tow. Kupców Detalistów i branży kolonjalnej p. Wąźniewskiego postanowili, po długiej i wyczerpującej dyskusji, powołać do życia tymczasowy komitet organizacyjny rady kupiectwa kolonjalno - spożywczego w Poznaniu, w skład którego weszli pp. Wąźniewski, Trybulski, Grassner, Zacharyasz, red. Grudziński, Krystofiak i Korcz z Poznania, Kotowski i Nowak z Ostrowa oraz Maciejewski, Łykowski i Kowalski z Gniezna. Ścisły komitet wykonawczy tworzą pp. Krystofiak — prezes, red. Grudziński — sekretarz, oraz p. Trybulski.

Tymczasowy komitet organizacyjny ma w pierwszej linii zająć się realizacją uchwał niedzielnego zgromadzenia protestacyjnego, a następnie przygotować pracę do powołania do życia wspomnianej rady kupiectwa kolonjalno - spożywczego.

Echa awantury „strzeleckiej“

P. Bolesław Macioszczyk donosi nam, że nie ma nic wspólnego z zajściem w „Oazie“, w której wogóle nie bywa i w tym wypadku nie był, że o przebiegu zajścia dowiedział się dopiero z prasy i że nieprawdą jest, jakoby właścicielka „Oazy“ p. Wajmanowa wymieniała go jako jednego z uczestników awantury.

W dniu dzisiejszym zgłosił się w redakcji naszej p. Wawrzyński, który, jak się okazuje, został również dotkliwie pobity przez awanturników z „Strzelca“ tramwajowego z p. Nowodworskim na czele. P. Wawrzyńskiak pobito w chwili, kiedy stanął w obronie maltretowanej kobiety. Poszkodowany oddaje sprawę w ręce prokuratora.

1,20—1,80 zł; cielęciny 1,20—1,80 zł; skopowiny 1,30—1,40 zł; koziny 1,00—1,20 zł; smalcu 2,40—2,60 zł.

Za drobni dziczyzny: kura 1,80 do 3 zł; kaczka 2—3,50 zł; gęś 4—6,50 zł; para gołębi 0,90—1,20 zł; indyk 6,00—9,00 zł; perlica 2,50—3,50 zł; królik 1,30—1,40 zł; para kurcząt 1,80—3,50 zł.

Za jarzyny płacono: 1 kg ziemniaków 6—8 gr; 1 kg szpinaku 70—80 gr; 1 pęczek pietruszki 10 groszy; 1 kg cebuli 10 gr; 1 kg bobu 40—50 gr; pęczek kalarepy 8—10 groszy; główka zielonej salatkii 8—10 gr; pęczek rzeżączki 8 do 10 groszy; 1 kilogram rabarberu 10 do 20 groszy; 1 mł ogórków 0,70—1,50 zł; pęczek marchwi 8—10 gr; kalafior 10 do 60 gr; 1 kg pomidorów 40—60 gr; 1 kg. fasoli 30—50 gr.

Za ryby: 1 kg. szczupaka 2,80—3,20 zł; okonia 1,40—2,00 zł; lina 2,40—2,80 zł; suma 2,60—3,00 zł; mietusa 2,40—3,00 zł; leszcza 1,40—2,00 zł; 1 kg biał. ryb 0,60 do 1,20 zł; 1 kg sandacza 4,40 złotych; 1 kg karasia 0,80—1,60 zł; 1 kg węgorka 2,40—3,40 zł; 1 kg. karpia 2,60—2,80 zł; za ryby snięte płacono 40—60 gr mniej; mendel raków 0,60—2,50 zł.

Za grzyby: 1 kg grzybów suszonych 6,40—8,00 zł; borowików 1,60—2,40 zł; kurków 0,80—1,20 zł; pieczarek 1,00—1,20 zł; maślaków 60—80 gr; rydzów 2,00—2,40 zł; innych grzybów 0,60—1,60 zł.

Za owoce: 1 kg owoców suszonych 1,60—2,40 zł; czarnych jagód 0,80—1,00 zł; 1 kg jabłek 20—90 gr; 1 kg borówek brusznic 0,80—1,20 zł; 1 kg gruszek 0,40 do 1,00 zł; 1 kg śliwek 50—80 gr

Targ słaby. Ceny bez zmian. (hu)

Z POZNAŃSKIEGO

BARCIN. (Podejrzany pożar). W nocy na czwartek spłonął doszczętnie budynek mieszkalny sołtysa p. Niestatka w Krotoszynie. Na temat pożaru krążą różne wersje m. in. i takie, że właściciel w czasie pożaru nie był obecny w domu, a przed kilku dniami dokonał ktoś do jego mieszkania włamania, skąd zabrał m. in. 60 zł pieniędzy gminnych. W czasie pożaru spaliły się akta karne itp. Policja wszczęła śledztwo

BUK. (Włamanie do składu rzeźniczego). W nocy na 25. bm. włamali się niewykryci dotąd sprawcy przez wybite szyby w oknie wystawowym do składu rzeźniczego p. Tadeusza Cichowskiego, skąd skradli większą ilość wędlin oraz 30 kg słoniny.

CZARNKÓW. (Aresztowanie zboczeńca). Aresztowano i odstawiono do dyspo-

zycji tut. sądu dwudziestokilkuletniego Karola Nowackiego. Aresztowany usiłował wzgl. dopuścić się czynów lubieżnych na 9-letniej dziewczynce. Czeka go surowa kara.

(Nowa orkiestra). Przy przysposobieniu kolejom powstała nowa orkiestra licząca 24 członków.

(Z Ligi Morskiej i Kolonjalnej). W tych dniach odbyło się zebranie w salce p. Stolzmana. Omawiano m. in. sprawę założenia oddziału L. M i K. w powiecie. Dyskutowano również nad kwestją założenia „Kółka Miłośników Sceny“.

GOSTYŃ. (Złot S. M. P. w Pepowie.) 20 bm. młodzież S. M. P. Okręgu Gostyńskiego zebrała się w pokaźnej liczbie przeszło 500 druhów na zlocie Okręgu. O godz. 10 młodzież uczestniczyła w nabożeństwie w kościele parafjalnym. Mszę św. celebrował ks. prob. Tomaszewski, a odczytanie kazanie wygłosił Patron okręgu gostyńskiego X. Bielerzewski. Po nabożeństwie karne szereg S. M. P. prze-defilowały przed władzami okręgu. Po defiladzie odbyło się na boisku uroczyste zebranie zlotowe, które zagal prezes okręgowy. Po przemówieniach ks. patrona okr. Bielerzewskiego, ks. prob. Tomaszewskiego i dh. prof. Dorozyla nastąpiło odczytanie przez prezesa Stowarzyszeń sprawozdań z półrocznej wytrwałej pracy w Stowarzyszeniu. Sprawozdanie z działalności S. M. P. w Pepowie odczytał prezes Szambelan Potworowski, poczem ks. prob. Tomaszewski odczytał pismo ks. patrona okręgowego Ludwiczaka, który złożył urząd w okręgu i musiał wyjechać dla poratowania zdrowia. Po obiedzie na boisku odbyły się zawody okręgowe. I nagr. starszych zdobył dh. Skrzypczak Maksymilian z Stow. W. Strzelce, II nagr. starszych dh. Zbieralski Ludwik z S. M. P. W. Strzelce. — I nagr. młodszych zdobył dh. Klepacki Tadeusz z S. M. P. Krobia, II nagr. młodszych dh. Rutkowski Melchior z S. M. P. W. Strzelce. Po zawodach odbyła się zabawa tańcowa.

(Śmiała wyprawa kajakowa). Dwoch harcerzy z miejscowej harcerskiej drużyny gimnazjalnej odbyło w czasie wakacji podróż dwoma kajakami, wykonanymi własnoręcznie, po rzekach polskich do Grodna, skąd wrócili w ubiegłym tygodniu. Harcerze ci przejechali przeszło 2000 km.

(Nominacja). Na zlocie S. M. P. okręgu gostyńskiego mianowano b. długoletniego i zasłużonego patrona okręgowego S. M. P. ks. proboszcza Ludwiczaka z Domachowa — honorowym patronem okręgowym S. M. P. okręgu gostyńskiego.

INOWROCLAW. (Przebił się widłami). Podczas zwożenia zboża w majątku Mogilnin spadł ze stogu robotnik Zieliński i nabił się brzuchem na widły. Odstawiony do szpitala Zieliński w kilka godzin po wypadku zmarł.

(Pod kołami woza). Robotnica Kaczmarskiwcówna i Pieckówna spadły z woza, wiozącego zboże i dostały się pod koła. Nieszczęśliwe doznały poważnych obrażeń na ciele. Udzielono im na miejscu pomocy lekarskiej i odwieziono do domu.

(Otwarcie konserwatorium muzycznego). Oddział lwowskiego konserwatorium muzycznego im. K. Szymanowskiego w Inowrocławiu już został otwarty i mieści się przy ul. Królowej Jadwigi 22/23.

KOZMIN. (Podwyższona kara). Członkowie oddziału związku strzeleckiego Józef Wawrzyński, Jan Wawrzyński, Czesław Jaśniak i Franciszek Jaśniak z Wrotkowa zostali w instancji apelacyjnej wyrokiem sądu okręgowego w Ostrowie za dokonane liczne kradzieże skazani na dwa lata więzienia każdy. Jest to zatem zaostrzenie wyroku.

KOŚCIAN. (Ostre strzelanie bojowe). W dniach 30. 31. bm. i 4. 9. br. odbyły się ostre strzelanie bojowe piechoty i artylerji w rejonie Rabinia tutejszego powiatu. W związku z tem pas terenu niebezpieczeństwa, biegnący od miejscowości Zbęchy w kierunku północnym Luszkowo i Rabinia oraz w kierunku wschodnim Dalewo - Wyrzeka zostanie zamknięty posterunkami. Szosy i drogi przecinające pas terenu niebezpieczeństwa zostaną na przeciąg ostrego strzelania bojowego zamknięte.

(Na rzecz biednej dziatwy). Z inicjatywy nauczyciela p. Kasztelana zawiązało się przy szkole powszechnej w Wławiu koło rodzicielskie, które wytknęło sobie za cel i nieść pomoc biednym dzieciom szkolnym.

KEPNO. (Odpust ku czci św. Idziego.) Od 31. bm do 3 września odbędzie się w Mikorzynie, pow. Kepno, odpust ku czci św. Idziego. Nauki wygłaszać będą OO. Oblaci z Poznania.

(Tydzień strzacki.) W Kępnie utworzył się komitet „Tygodnia Strzackiego“, który odbędzie się w czasie od 3 do 11 września br. Postanowiono powołać do życia 75 komitetów lokalnych.

(Nieszczęśliwe wypadki). P. W. Góreckiemu, właścicielowi kuźni w Opatowie wpadł w oko podczas kucia odłamek żelaza. — Robotnica A. Gola z Trzebieńskich spadła ze strychu na ziemię tak nieszczęśliwie, że doznała poważnych obrażeń wewnętrznych.

(Nieszczęśliwy wypadek inwalidy). Inwalida wojenny p. Józef Błaszczak z Ostrzeszowa, jadąc rowerem, zderzył się na drodze między Ostrzeszowem a Ostrowem z innym cyklistą, o nieustalonym dotąd nazwisku i odniósł tak ciężkie obrażenia ciała, że został w stanie nieprzytomnym przewieziony do szpitala w Ostrowie.

MIEDZYCHÓD. (Ze złotu okręgowego S. M. P.) W niedzielę 20. bm. odbył się w Międzychodzie okręgowy zlot S. M. P. przy udziale 250 członków. Uroczystości wypadły pięknie. Miasto entuzjastycznie przyjmowało młodzież z pod znaku Orła i Krzyża.

(Mądry żart). Niektórzy z tutejszych kupców - Polaków reklamują jeszcze swoje sklepy obok polskiego języka w języku niem. Pewnej nocy ktoś wypłacił tym kupcom mądrego figla, gdyż zasmarował wszystkie napisy niemieckie.

MOGILNO. (Kradzież roweru). 19. bm. w godzinach przedpołudniowych przybył do Banku Ludowego z rowerem p. Jesiołowski z Trłaga, który pozostawił rower w przedsielni banku. W czasie załatwiania sprawy rower skradziono.

NOWY TOMYŚL. (10-lecie Tow. Powstańców i Wojaków). W niedzielę 3 września obchodzi Tow. Powstańców i Wojaków uroczystość 10-lecia istnienia. Na program złożyła się uroczyste nabożeństwo i akademja w sali „Kresowianka“. Po południu odbędzie się na boisku pięciobój lekkoatletyczny członków oraz inne uroczystości. Spodziewany jest przyjazd okolicznych Tow. Powstańców i Woj.

(Wypadek kolejowy). W ub. tygodniu wydarzył się na stacji Jastrzębsko wypadek kolejowy. Konduktor kol. Goroiński z Poznania przedwcześnie otworzył drzwi wagonu, które uderzyły o stojący na peronie wózek, przyskrzyniły konduktora, który doznał ciężkich obrażeń wewnętrznych i musiał zostać odwieziony do szpitala pow. w Nowym Tomyślu.

(Występ latoowy). Tow. Gimn. „Sokół“ urządził w niedzielę, dnia 10 września br. na boisku swój doroczny występ latoowy, na program którego składają się zawody lekkoatletyczne i ćwiczenia wolne z udziałem zamiejscowych gniazd.

(J. Em. ks. Prymas Hlond w Porząnie). W ub. tygodniu bawił w Porąnie u pp. generałostwa Sosnkowskich J. Em. ks. Prymas Hlond w towarzystwie ks. dziek. Chudzińskiego z Opalenicy, gdzie w kaplicy prywatnej ochrzcił syna generałostwa. Wieczorem odjechał poprzez Opalenicę do Poznania.

OSTRÓW. (Nie będzie pomnika). Komitet budowy pomnika Józefa Piłsudskiego odstąpił od swego zamiaru pobudowania tu granitowego pomnika. Wzajemnie komitet postanowił wnieść przy skwerze leżącym pomiędzy ul. Fabryczną i Kosciuszki dom, w którym zostanie skoncentrowane wszystkie ośrodki zdrowia.

(Występy „Reduty“). Zjeżdża tu zespół „Reduty“ z sztuką „Sprawa Moniki“. Przedstawienie odbędzie się w środę 30 sierpnia.

(Złote gody). Dnia 26. bm. obchodzi tu jubileusz złotych godów małżeńskich p. Józef Łaniecki z małżonką swą z domu Kopsińskich.

(Podokrąg sportowy). Utworzono tu podokrąg gier sportowych z K. S. „Ostrovia“, Am. Klubu Sport. Z. M. P. „Jedność“ i S. M. P. Prezesem został p. Gibarski z „Ostrovia“.

PNIEWY. (Ujęcie złodziei). W ostatnim czasie mnożą się w mieście naszym kradzieże rowerów. Jako sprawców ujęła policja 16-letniego Stanisława Cembrowiaka z Nowego Mlyna i 20-letniego Wojciecha Łysiaka z Małego Gaju którym rowerów odebrano.

— **LESZNO.** (VII Zjazd Okręgowy Bractw Kurkowych.) Od 13—15 bm. odbyło się VII. Strzelanie Okręgowe Bractw Kurkowych w Lesznie. Po odbyciu raportu, do którego stanęło 230 braci i 12 sztafardów, ruszył okręg z gośćmi na przedzie do fary na uroczystą mszę św., którą odprowadził ks. prob. Jankiewicz. Nastąpiła na rynku defilada przed przedstawicielami władz, miasta i organizacyj, która odebrała okręgowy król kurkowy w asyście zarządu okręgu. Po drodze do Strzelnicy zatrzymano się przed pomnikiem Wolności, gdzie zarząd okręgu złożył piękny wieniec. — Podczas skromnego obiadu ogłoszono kilka przemówień. Piękny był moment, gdy wiceprezes Sura w imieniu okręgu wręczył generalowi dr. Polewskiemu w dowód uznania za prace szablę honorową, fundowaną przez okręg. — Strzelanie trwało przez 3 dni. — Wyniki są następujące: tarcza honorowa — I. nagrodę prezes Nowakowski (Leszno), II. Turkiewicz (Krzywiń), III. sekr. okr. Flegler (Leszno). Królem okręgu został p. Kobus (Krzywiń). I rycerzem — p. M. Urbański (Krobia), II. rycerzem p. Roszak (Leszno). Wędrowny puhar wziął zespół Leszna (654 pierścieni) przed Krobią (604 pierścieni). Najlepszym strzelcem całego okręgu został p. Przywara z Krobi, który też dostał piękny medal.

— **SKOKI.** (Kradzież z włamaniem). Ostatniej nocy dokonano kradzieży z włamaniem do oberży p. Klingla w Budziszewie. Łupem wzięto wódki, likiery, tytonie, towary kolonialne oraz centnar cukru. Złodzieje uszli z łupem przez nikogo niespostrzeżeni. Właściciel ocenia stratę na 500 zł.

(Zabrali, nie orząc ni siewając). W nocy z dnia 24. na 25. bm. nieznani sprawcy wymócili gospodarzowi p. Frankiemu w Szczodrochowie żyto na polu z stogu w ilości około 12 ctn.

(250-lecie odsieczy Wiednia). 21. bm. odbyło się w magistracie zebranie prezesów miejscowych organizacyj oraz przedstawicieli urzędów, celem utworzenia Komitetu obchodu oraz ustalenia programu uroczystości.

— **PIEL.** (Z życia harcerzy). Drużyna harcerska w Bojanowie Starem urządziła 27. bm. uroczystość poświęcenia poręczki, połączonej z akademją i dniem harcerza. Na uroczystości zjechały się liczne drużyny harcerskie, m. in. drużyna z Poznania z własną orkiestrą. Po południu odbyły się na stadionie różne występy i pokazy harcerskie, a wieczorem ognisko z b. uroczajonym programem.

— **STRZELNO.** (Zmiana własności). Dom mieszkalny przy Rynku nabył ostatnio od pana Rittera p. Stanisław Kaczmarek, kupiec zbożowy ze Strzelna.

(Przebudowa szkoły wydziałowej). Szkoła Wydziałowa w tut. mieście została zlikwidowana, dotychczasowy gmach zostaje przebudowany na gmach sądu grodzkiego, który przeniesiony zostanie do nowego gmachu z początkiem października.

(Osobiste). Burmistrz tut. miasta p. Radomski Stanisław ukończył swój urlop wypoczynkowy i rozpoczął urzędowanie. (Z Cechu Kołodziejkiego). Na zebraniu Cechu kołodziejczego dokonano wyboru następującego zarządu: Franciszek Żurawski — starszy Cechu (Strzelno), Antoni Kotarski (Kwieciszewo) — zastępca starszego. Wincenty Skupin — (Kruszwica) — drugi zastępca starszego, Władysław Graczyk — (Jezióra Wielkie) — sekretarz, Stanisław Nowacki (Łągiwniki) — zastępca sekretarza, Bolesław Cieśliewicz (Strzelno) — skarbnik, Stefan Krzewina (Wronowy) i Andrzej Kaszyński (Wymysłowice) — lawnicy.

(Nowy rok szkolny). Nowy rok szkolny rozpoczął się w tut. szkole powszechnej uroczystym nabożeństwem w kościele farnym przy udziale dzieci oraz nauczycielstwa. Nadmienić wypada, że z nowym rokiem posiada Strzelno tylko jedną szkołę i to 7-klasową powszechną pod kierownictwem p. Jana Dalkowskiego. Projektowane gimnazjum prywatne oraz prywatna szkoła powszechna nie doszły do skutku wskutek nie uzyskania koncesji z kuratorium.

(Tydzień strażacki). W czasie od 3—10 września odbędzie się w Strzelnie „Tydzień Strażacki” mający na celu propagandę na rzecz Strażactwa. Na całość programu złożą się m. in. ćwiczenia pokazowe, pochód, zabawa latowa na sali, i zbiórka uliczna.

— **ZBĄSZYN.** (Jak jest naprawdę.) W połowie czerwca „Dziennik Pozn.”, licząc na naiwność swych czytelników, triumfalnie obwieszczał, że kwestia bezrobocia na terenie Zbąszynia nie istnieje. W ślad za tą „rewelacyjną” wiadomością pismo to długo i szeroko rozwodziło się nad „wyścigiem pracy” zbąszynskiej rady miejskiej z p. burmistrzem na czele, który odważnie miał stwierdzić, że bezrobocie w Zbąszyniu zostało zlikwidowane. Tymczasem, jak się dowiaduje Wasz korespondent, 22. bm. w lesie majetności Nowy Dwór zebrała się liczna grupa bezrobotnych z terenu Zbąszynia, celem założenia związku, który broniłby skutecznie ich interesów. Policja zebranie rozwiązała, wobec czego około 130 bezrobotnych zebrało się ponownie 26. bm. w sali p. Webera w Zbąszyniu, aby na legalnym już zebraniu radzić nad bytem własnym i swoich rodzin. Zebranie zagalę i obradom przewodniczył p. Wypijewski, który skierował pod adresem „sanacyjnych” menedżerów, szafujących ongiś często gęsto obietnicami — cakankami. Słowa ostre, ale w pełni zasłużonej krytyki. Następnie referent napomknął kłamiwość informacji „Dziennika Pozn.” o „zlikwidowaniu” bezrobocia w Zbąszyniu, poczem uchwalił obszernie ce-

le i zadania mającego powstać Zw. Bezrobotnych.

Cały szereg mówców w wyczerpującej dyskusji uwypuklił wywody p. Wypijewskiego, zwłaszcza zaś poddał ostrej krytyce gospodarke zbąszynską rady miejskiej. Z kolei — po uchwaleniu statutu — dokonano wyboru władz Zw. Bezrobotnych z p. Wypijewskim, jako prezesem na czele. Do Związku zapisało się narazie 85 bezrobotnych.

Z BYDGOSZCZY

— **Jednak od 1 września.** Według ostatecznych otrzymanych przez nas wiadomości 4 nowe wydziały gdańskiej Dyrekcji Kolejowej: prawny, sanitarny, taryfowo-handlowy i zasobów mają być przeniesione do Bydgoszczy w zasadzie z dniem 1-go września r. b. Wydziały te zatrudniają ogółem powyżej 200 pracowników i dla takiej ilości specjalni delegaci tych wydziałów przygotowują w Bydgoszczy potrzebny ilość mieszkań. Pozostają w Bydgoszczy dawniej tu istniejące wydziały kontroli dochodów i wojskowa. Łączna ilość pracowników Dyrekcji Kolejowej, zatrudnionych w Bydgoszczy dobiegać będzie w obec tego do 400 osób.

— **Gimnazjum dla dorosłych.** Miejsce wokoło T. N. S. W. w gmachu gimn. im. Kopernika prowadzić będzie nadal wieczorowe kursa dokształcające w zakresie wyższych klas gimnazjalnych oraz kursa maturalne. Zapisy przyjmuje kancelaria gimnazjum im. Kopernika.

— **Nowa premiera w Teatrze Miejskim.** Wystawiona w ubiegłą sobotę na deskach bydgoskiego Teatru Miejskiego „Zoneczka z Varieté” okazała się niewybredną, ale wesołą, pobudzającą do niefrasobliwego śmiechu farsą. Wykonano ją w tempie prawdziwie farsowem, nie siląc się na pogłębienie typów i cały wysiłek kładąc na wywołanie pośród widzów śmiechu i okłasków, których też publiczność, szczególnie ta z „górnym sfer”, aktorom naszym nie szczędziła. Na czoło zespołu wysunęli się: Korecka (Walentyna), Łukowska (Ellen), Cybulski (stryj Kettermers), Żayenda (Piotr), Oledzki (Alfred). Oprawa sceniczna, jak zwykle w naszym teatrze ładna.

— **Szkoła malarza.** Artysta malarz i grafik, były profesor miejscowego gimn. humanistycznego Franciszek Konitzer, otwiera od września w Bydgoszczy szkołę malarstwa i rysunków. Szkoła mieścić się będzie na drugim piętrze w gmachu Banku Związku Spółek Zarobkowych przy pl. Teatralnym. Niewątpliwie wiadomość o

powstaniu uczelni malarzkiej, której brak odczuwano w Bydgoszczy już oddawna, obudzi żywe zainteresowanie.

— **Nominację na kierowniczkę gimnazjum żeńskiego** T. N. S. W. przy ulicy Kujańskiej otrzymała p. Stanisława Porzyńska, która objęła kierownictwo tej uczelni.

— **Długoterminowe więzienia za napad rabunkowy.** Sąd okręgowy bydgoski pod przewodnictwem sędziego Otowskiego rozpatrywał sprawę napadu rabunkowego, dokonanego w nocy z 15 na 16 kwietnia na dom Patkowskich w Mnichowie pow. mogileńskiego. Na ławie oskarżonych zasiadli bracia Czesław i Kazimierz Fraszczak, Adam Stolarski oraz Bronisław Macioszek, którzy z bronią w rękę napadli na dom Patkowskich i wystrzałem z rewolweru zranili Ignacego Patkowskiego, prawie 80-letniego starca. W obawie, aby strzały nie sprowadziły pomocy, napastnicy zbiegli w ciemności nocy, nie poznani przez Patkowskich, jednak wkrótce potem odkryli ich policja.

Przewód sądowy udowodnił winę oskarżonych i ujawnił, że do napadu skłoniła ich wiadomość o otrzymanej przez Patkowskich większej gotówce za sprzedaną handlarzom trzodę chlewną. Sąd skazał Czesława Fraszczaka na 8 lat więzienia, Stolarskiego na 6 lat, Macioszka na 3 lata oraz Kazimierza Fraszczaka na 2 lata. Pozatem pozbawił rabusiów praw obywatelskich na lat 5.

— **Włamanie.** Nocy sobotniej włamali się złodzieje, t. zw. kasiarze, do biur firmy „Karpaty” przy ul. Gdańskiej 54. Rozpruli oni kasę ogniotrwałą, znaleźli w niej jednak tylko drobną sumę, nieco powyżej 20 złotych.

— **Pożar w garbarni.** W ub. sobotę o godzinie 5 rano wybuchł pożar w garbarni Bucholtza przy ul. Garbary. Gdy straż przybyła na miejsce, okazało się, że pożar objął strychy i dach nad kotłownią oraz sąsiednią budowlę fabryczną. Sytuacja wydawała się być groźna, bowiem w pobliżu znajdowała się kaszarnica wiórów dębowych, które łatwo mogły się zająć i rozszerzyć ogień. Dzięki energicznej akcji naszej straży ogniowej pożar zaraz w pierwszej godzinie zlokalizowano, a w ciągu dalszych dwóch godzin całkowicie ugaszono. Pożar powstał prawdopodobnie z powodu krótkiego spięcia w przewodach elektrycznych, które utrzymywane są w fabryce w sposób wysoce niedbały. Straty stosunkowo niewielkie, zamkną się prawdopodobnie w granicach 5 do 6 tysięcy zł.

— **Dyżury aptek** od 28 sierpnia do 3-go września: apteka Staromiejska przy ul.

Chciał zdobyć wzajemność wybranki serca i upozorował napad

Z Nowego Tomyśla donosi (tr.): W jednym z ostatnich numerów pisma informowaliśmy o tajemniczym napadzie na niej. Dakowa. Napadu mieli dokonać podejrzani osobnicy w ten sposób, że poczęstowali nasamprzód Dakowa papierosem, od którego ten stracił przytomność, a następnie ograbili go z różnych przedmiotów, które miał przy sobie. Wypadek powyższy, który wywołał w okolicy zrozumiałe wrażenie, spowodował władzę policyjną do wszczęcia energicznego śledztwa. Dochodzenia prowadzone przez komendanta posterunku P. P. p. Wróblewskiego i st. przodownika Dobrowolskiego wyjaśniły tę tajemniczą sprawę. Otóż, jak się okazuje, Dakow

kochał się nieszczęśliwie w 40-letniej siostrze gospodarza Klinkego z Jabłunkiej Starej. Nie mogąc pozyskać jej wzajemności, popadł w melancholję i dla wzbudzenia litości u wybranki serca upozorował napad, którego plan przedtem obmyślił w szczegółach i który wykonał po pijanemu. Pewne szczegóły, wykonane nieudolnie, zdradziły go o tyle, że, przyciśnięty przez władze śledcze do muru, przyznał się do wszystkiego. Sam wskazał policji miejsce, gdzie zakopał rzekomo skradzioną mu kamizelkę i marynarkę oraz buty; przyznał się, że sam się skrupował sznurem. Dakow stanął przed sądem za wprowadzenie w błąd policji.

Obchód odsieczy wiedeńskiej zagraża bezpieczeństwu publicznemu?! Niezwyczajna decyzja starościńska w Gostyniu

Z Gostynia donosi (d): Tutejszy zarząd powiatowy Związku Młodych Narodowców postanowił urządzić uroczyste zebranie członków Z. M. N. pow. gostyńskiego dla uczczenia 250 rocznicy odsieczy wiedeńskiej. Zebranie, zapowiedziane na niedzielę, 27 b. m. miało poprzedzić nabożeństwem i pochodem z miejsca zbiórki do kościoła. W tym celu wspomniany zarząd wysłał w dniu 23 b. m. do tut. starostwa odpowiednio uzasadniony wniosek o zezwolenie na udanie się w szeregi z miejscowej strzelnicy do kościoła farnego. W dniu 26 b. m. nadeszła ze starostwa odpowiedź treści następującej:

Starosta Powiatowy w Gostyniu.
L. dz. B. 12/34/33.
Gostyń, dnia 26 sierpnia 1933.
Do
Zarządu Tow. Młodych Narodowców
do rąk p. Czesława Polaszka
w Gostyniu.
W załatwieniu podania Zarządu z dnia 23. 8. rb. odmawiam niniejszym na podstawie art. 10 ustawy z dnia 11. III. 1932. Dz. U. R. P. nr. 48 — udzielenia zezwo-

lenia na pochód w dniu 27 bm., ponieważ tworzy się komitet miejscowy, który zajmie się w porozumieniu z organizacjami miejscowymi urządzaniem obchodu odsieczy Wiednia.

Urządzenie oddzielnego pochodu ku uczczeniu 250 rocznicy Wiednia mogłoby wśród miejscowego społeczeństwa wywołać niezadowolone i tępym zagrzejem bezpieczeństwu, spokojowi i porządkowi publicznemu.

Przeciw niniejszej decyzji przysługuje zarządowi w ciągu dni 14-tu od dnia następnego po dniu doręczenia niniejszego prawo odwołania do Urzędu Wojewódzkiego Poznańskiego w Poznaniu za pośrednictwem tut. starostwa powiatowego. Kierownik starostwa: (—) Z. Wolfarth.

Wobec takiej decyzji organizatorzy uroczystości musieli zrezygnować z pochodu i ograniczyć się do udziału w nabożeństwie oraz do zebrania, które odbyło się przy udziale około 400 członków Z. M. N. Na zebraniu red. Fikus z Poznania wygłosił okolicznościowe przemówienie, poświęcone dwóm rocznicom: odsieczy wiedeńskiej i „Cudu

Długiej, apteka Pod Łabędziem przy ulicy Gdańskiej i apteka Przy Bielawach przy ulicy Gdańskiej.

— **Notowania Giełdy Zbożowej i Towarowej w Bydgoszczy** w dn. 28. 8. 1933 r. Walek: handel hurt. ład wag., dost. bież. za 100 kg. w złotych: Ceny orientacyjne: żyto 13,00—13,50, pszenica 18,75—19,50, jęczmień browarowy 15,00—16,00, jęczmień przemysłowy 13,75—14,00, owies 11,50—11,75 mąka z. wł. work. 65% 21,00—21,50, mąka p. wł. work. 65% 33,00—35,00, otręby żytnie 7,50—8,50, otręby pszenne 9,00—9,50, otręby pszenne grube 9,25—9,75, rzepak 31,00—32,00, rzepak 33,00—35,00, gorczyca 39,00—41,00, groch Wikt. 20,00—22,00, groch Folgera 22,50—24,50, mak niebieski 53,00—58,00, siemka lniane 35,00—37,00, ziemniaki jadr. 2,50—2,80.

Ogólne usposobienie spokojne. Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 563 tonn, pszenicy 250,5 tonn, jęczmienia browarowego 92,5 tonn, jęczmienia przemysłowego 105 tonn, ows. 15 tonn, maki żytniej 90,5 tonn, pszennej 130,5 tonn, otrąb żytnich 21 tona, grochu Folgera 15 tonn, gorczycy 15 tonn, siemka lnianego 15 tonn, wełny owczej 1/2 tonny, kaszy jęczmiennej 7,5 tonn.

Z POMORZA

— **GRUDZIĄDZ.** (Przeszkolenie urzędników kontroli skarbowej). W Grudziądzu odbył się wyższy kurs dla urzędników kontroli skarbowej. Kursiści pochodzili z terenu całej Rzeczypospolitej. Na zakończenie kursu przybył m. in. wiceminister skarbu, który wygłosił okolicznościowe przemówienie. Słuchacze złożyli z okazji zakończenia kursu 154 zł na biednych miasta.

(Przetarg na budynki gospodarcze). Wydział budowlany urzędu wojew. w Toruniu rozpoczął przetarg na budowę budynków gospodarczych na placówkach straży granicznej w Gardeji, Zawdzie, Wielkiej Tymawie (pow. grudziądzki), Jamielniku, Krotoszykach i pięciu dalszych miejscowościach pow. lubawskiego. Budynki mają być wybudowane według jednolitego projektu. Oferty przyjmie odnośny urząd wojewódzki w terminie do dnia 11. 9. br.

Z ŁODZI

— **LIKWIDACJA WYDZIAŁU OŚWIATY I KULTURY.** Jak się dowiadujemy, wydział powiatowego sejmiku łódzkiego postanowił całkowicie zlikwidować z dn. 1 września wydział oświaty i kultury. W związku z tem wymówiono pracę wszystkim urzędnikom tegoż wydziału. Decyzja powyższa ma być rzekomo podtyktowana względami oszczędnościowymi.

— **SAMOBÓJSTWO** popełnił w mieszkaniu rodziców przy ul. Pabjanickiej fotograf 26-letni Klimczak z powodu nieporozumienia z rodziną na tle zamierzonego małżeństwa. W czasie nieobecności rodziny zamknął się on w mieszkaniu i wystrzałem z rewolweru pozbawił się życia. Zaalarmowani sąsiedzi wyważyli drzwi i przywołali pogotowie. Przybyły lekarz zastał już tylko stygnące zwłoki. Trupa zabezpieczono na miejscu aż do przybycia władz sądowo-lekarskich. (Tel. wł.)

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: Marcin Gałęszczak, Junikowo, Poznań X, z prośbą o zdrowie 5 zł. razem z poprzednio pokwitowaniami 35 zł.

nad Wisłą”. Podniosła uroczystość zakończono okrzykami na cześć armii polskiej i przywódców narodowych oraz odśpiewaniem hymnu Młodych.

Na ulicach miasta skonsygnowano silnie policję, która strzegła, aby uczestnicy uroczystości nie udawali się grupami do kościoła.

Rzecz jasna, spokoju i powagi uroczystości ani na chwilę nikt nie zakłócił.

Przypomnieć należy, że już poraz drugi w ostatnich dniach cytujemy na łamach „Kurjera Pozn.” pisma, które wyszły z kancelarii starosty gostyńskiego. Pierwsze dotyczyło „Sokoła” w Piaskach w pow. gostyńskim. W tym wypadku starosta zezwolił na pochód, który miał odbyć się w dniu 13 sierpnia, pismem, które wyszło z kancelarii starościńskiej w trzy dni potem, tj. 16 sierpnia. A więc musztarda po obiedzie. W drugim wypadku pismo nadeszło wczas, ale odmowne i umotywowane względem na „spokój, bezpieczeństwo i porządek publiczny”
I tu wszelkie komentarze są zbędne.

Sułtan marokański na rocznym zjeździe związku Habousów (miejsce pielgrzymkowych mahometańskich), odbytym w tych dniach w Paryżu w jednej z sal meczetu paryskiego.

Tajemnica historii królewskiej

O rzekomym synu Maksymiljana austriackiego — Romantyczny żywot pracowitego potomka cesarza meksykańskiego

Pisano już niejednokrotnie, że pewien rybak londyński, William Brightwall, twierdzi, iż jest synem naturalnym arcyksięcia austriackiego Maksymiljana, nieśczęsnego cesarza Meksyku zastrzelonego w 1867 r. na Queretaro przez swych zbuntowanych poddanych Brightwall, który mianuje się „arcyksięciem” Franciszkiem Rudolfem, Maksymiljanem habsburskim, ponowił w tych dniach swe pretensje do spadku po zmarłym cesarzu, a szczególnie do skarbu cesarskiego zatopionego w 1911 r. wraz z transportującym go okrętem „Merida”, który, jak donoszą z Nowego Jorku zamierza wydobyć z głębin morskich pewne przedsiębiorstwo amerykańskie. Zdaje się, że pretensje rybaka nie posiadają poważnej podstawy, dotychczas bowiem odmawiał stale okazania dowodów, jakie rzekomo posiada o swym królewskim pochodzeniu. Oświadczył jednak, że to uczyni, skoro tylko skarb będzie wydobyty z morza.

Łącznie z tą sprawą, paryski „Petit Journal” przypomina pełne tajemniczych przygód i nieszcześnie życie jedyne, pracowitego syna cesarza meksykańskiego, Ludwika Karola, księcia Lotaryngji i Habsburgu, urodzonego w 1867 r. na zamku w Miramar, gdzie zamieszkała cesarzowa Karolina po swym powrocie do Europy, by wyblagać pomoc Napoleona III dla małżonki, będącego już w niebezpieczeństwie. Zaraz po przyjściu na świat dziecka, odebrano je matce i powierzono funkcjonariuszowi politycznej policji francuskiej, który zabrał je do Paryża i zgłosił w urządzie stanu cywilnego pod nazwiskiem Simoni. Młodzieniec ten, do-

żywszy lat 16, opisuje dalej „Petit Journal”, rozpoczął wyjątkowe przeżycia. Genjalny wynalazca, zabłysnął we wszystkich gałęziach wiedzy lecz zawsze i wszędzie prześladowała go jakaś tajemnicza potęga, której ukrytych rozkazów słuchała policja francuska. Usiłowano ogłosić jego upadłość, gdy we Francji za długi karano więzieniem, choć nigdy nie zajmował się handlem. Oskarżono go następnie o szpiegostwo na podstawie złożonego przez niego memoriału do rządu francuskiego w dniu 1 lipca 1914 r., w którym przewidywał z zadziwiającą jasnością rozwój techniki wojennej w wielkim światowym konflikcie. Przepowiadał on liczne wynalazki, które później inni zrealizowali, jak n. p. pociągi znane pod nazwą „Renard”, sterowice typu „Lebaudy”. Przepowiedział budowę armat o większej potędze od sławnych „Bert” niemieckich, tanków, łodzi podwodnych typu, jakim posługiwali się Niemcy, motorów pędzonych płynnym tlenem, olbrzymich samolotów współczesnych pocisków. Ofiarował wszelkie swe plany rządowi francuskiemu od samego zapoczątkowania działań wojennych, lecz mimo uznania ich przez ekspertów technicznych, nigdy nie zostały przyjęte. Wiele z nich jednak później naśladowano. Simoni podpisał umowę z Belgją, a później z Anglią, celem wykorzystania swych wynalazków. W 1915 r. gdy zamierzał udać się do Londynu aresztowano go w Paryżu „za rozbrój publiczny” z roku 1910, w którym notabene był nie napastnikiem lecz napadniętym. Oddał już był Anglikom część swych planów do budowy tanków, lecz całą zastługę i zyski z wynalazku zbie-

rali inni, którzy umieli je udoskonalić. Wszyscy, którzy znali i stykali się z Simonem byli zdumieni jego genialnym oprowaniem wszelkich gałęzi wiedzy, nauki i sztuki, niestety biedak nie mógł nigdy wyzyskać swych wrodzonych zdolności. Każdorazowo, gdy szczęście zdawało się mu sprzyjać, występowała tajemnicza potęga, która go prześladowała i niweczyła jego zamiary. Obawiano się, by nie zdradził tajemnicy swego pochodzenia. Simoni zmarł 1 stycznia 1930 r. licząc lat 63. Pochowano go na cmentarzu w Gagny. S. F.

Wzrost liczby koni w Szwecji

Zgodnie z oświadczeniem p. Ernesta Oliw na zjeździe szwedzkiego Towarzystwa Siodlarzy, pomimo znacznego wzrostu ruchu motorowego w ostatnich czasach konie nie tylko nie zanikają w Szwecji, lecz, przeciwnie liczba ich wzrasta. Mianowicie w r 1902 znajdowało się w Szwecji 542.158 koni, a w 25 lat później — około 653.000, nie licząc koni używanych w armji, co stanowi wzrost o około 20%. Mr. Oliw zaznaczył w swem przemówieniu, iż posługiwanie się koniem sięga znacznie dawniejszych czasów kultury ludzkiej, niż sądzą niektórzy. Już przed czterema czy pięcioma tysiącami lat alfabet chiński posiadał znak na określenie konia, a król chiński Hoang-Ti walczył przeciw nieprzyjaciółom na wozie zaprzęgniętym w konie w latach 2500 przed Narodzeniem Chrystusa. Mr. Oliw przypomniał zgromadzonemu, iż w dawnych czasach waga „lekkiego” siodła, używanego do zaprzęgu sięgała około 30 kg, podczas gdy obecnie wyrabiane są siodła ważące zaledwie pół kilograma. Rzemięsło siodlarzkie ucierpiało wprawdzie wskutek kryzysu, ale należy przypuszczać, iż dźwignie się w przyszłości z upadku.

Zwycięzca niedzielnego biegu kolarskiego w Poznaniu Jan Kluj. (Fot. Jan Pientok)

Umowa terminatorska z przed 2000 lat

W starożytnym mieście Arsine, którego ruiny istnieją jeszcze w oazie egipskiej Wedinet - el - Fayum odnaleziono zwój papirusowy, z przed 1900 lat, zawierający najstarszą umowę terminatorską, jaka zachowała się do naszych czasów. Ponieważ umowa kończy się słowami: „Odczytano publicznie w 13 roku panowania Nerona Klaudjusza Augusta Germanika”, wynika stąd, że zawarto ją w roku 66 przed Chr. Umowa rozpoczyna się: „Następująca umowa zawarta została między Trifonem, synem Dionizusa, wnukiem Trifona (matka jego jest Thamusis Onphoris) oraz tkačem Ptolemeuszem, synem Pauziriona, wnukiem Ptolemeusza (matka jego jest Opholus, córka Theona) obaj z miasta Oxyrhynchus. Trifon zaświadcza, że nieletni jego syn Theonis, na okres jednego roku od dnia niniejszego oddany został w naukę Ptolemeuszowi. Ma on być u niego na służbie i wszystko wykonywać, co Ptolemeusz mu poleci, i co pozostaje w związku z rzemiosłem tkackim, według najlepszej woli.”

Szczególnie pouczające są przepisy wykonawcze tej umowy, które opisują: „Chłopak przez cały czas otrzymywał będzie odzież i pożywnie od swego ojca. Tenże ma także za swina opłacać wszelkie podatki, z tem jednakże zastrzeżeniem, że Ptolemeusz płacić mu będzie miesięczne odszkodowanie wysokości 5 drachm, a po upływie roku na przydziewek 12 drachm.” Jak ściśle przestrzegano tego rodzaju umowy terminatorskiej, wynika z następu-

jących przepisów: „Trifonowi nie wolno odebrać syna z nauki przed upływem okresu terminowania. Za dni, w których w ciągu roku terminatorskiego nie będzie pracował, terminator zatrzymany będzie tyleż dni w nauce po upływie roku terminatorskiego, albo zapłaci za każdy dzień zmuszony jedną drachmę srebrną. Jeżeli zabrano zostanie przed ukończeniem nauki, ojciec zapłaci winien 100 drachm odszkodowania, i taką samą sumę do kasy publicznej. Jeżeli Ptolemeusz natomiast nie nauczy go gruntownie rzemiosła, zobowiązany będzie zapłacić taką samą sumę.

Ażeby umowa ta uczyniła zadość wszelkim formalnościami zaopatrzenia jest w podpis: „Ja, Ptolemeusz, syn Paufixona, spełnił wszystko w ciągu roku Ja, Zoilus, syn Hurusa, spałem to za niego, ponieważ nie zna on pisma.”

Papirus ten jest dowodem nie tylko porządku ścisłego, jaki panował w organizacji rzemiosła na początku naszej ery, lecz wykazuje także, jak niezłomnie zachowywano tradycje w ustroju rzemieślniczym przez 1900 lat. W i P.

Słuszne pytanie.

Szef do niezbyt gorliwego pracownika: — Czy miał pan już jakiś wypadek podczas pracy?

Pracownik: — Nie. Ale dlaczego pan o to pyta?

Szef: — Ponieważ obawia się pan tak roboty. (New Yorker).

Na dworcu w Poznaniu

nabywać można „Kurjer Poznański” w kioskach „Ruchu” już od godz. 15.00. Z dogodności tej korzystać winni wszyscy wyjeżdżający z Poznania popołudniowymi pociągami. Cena za egzemplarz 20 gr.

Jesienny płaszcz o bardzo szykownej, nowej linii, z angielskiej wełny. Nowością jest kieszeń z jednego boku, dość odstająca na biodrze, oraz odstające szerokie ramiona. Krótki kołnierzyk z popielatych karakulów

W Roku Świątecznym

na resztę kosztów budowy Pomnika Najsw. Serca P. Jezusa w Poznaniu ofiarowali do dnia 16. 8. 1933.

292		8011 3P	
Ze skarbony przy Pomniku wybrano:		J. R. Pniewy z pr. o zdr.	10.—
15. 8. 33	36.80	C. Gadzińska, Gniezno	1.20
16. 8. 33	39.30	Ks. A. Fuchs, Czarnolica	1.—
N. N. z błągalną prośbą o opiekę nad dziećmi mójmi	1.—	Ks. Holociński, Kielce	10.—
E. Stojalowski, Tczew	3.—	W. Kosecki, Osiek	3.—
Idziak, Gniezno	2.—	A. Filota, Olszyna z pr. o zdr. i blog.	4.—
T. Sarnecka, Chelmża z pr. o łaski	2.—	St. Nowicki, Jezioro	5.—
J. Grzeda, Poz.	5.—	Fr. Nymel, Kopenhaga	39.52
B. Kliksova, Granowo	5.—	Ł. Kończal, Żnin	2.—
W. Schwartz, Zblewo	5.—	Ks. Prob. Br. Wajda, Bronowice	3.—
J. Eckert, Szamotuly	5.—	Boniarska, Poznań	5.—
W. Jagielska, Kiszkowo	3.—	T. Grandke, Rawicz	2.—
T. Kasiorska, Strzelno	3.—	St. Nowak, Rawicz	2.—
St. Prus, Ostrów	5.—	M. Łuczak, Trzaski	5.—
M. Dembińska, Sedziszów	5.—	Wl. Kamiński, Budzyna	5.—
K. Łukasiewicz, Leszno	1.—	M. Suwajówna, Charówka	5.—
J. Figa, Leszno	10.—	P. Skorupkówna, Wodzisko	10.—
R. Krupkówna, Leszno	2.—	S. Bloch, Bydgoszcz	10.—
K. Frackiewicz, Łapy	2.—	A. Dorozala, Nieczajna	5.—
B. Jagosz, Biała lipnicka	2.55	T. Wesolowski, Oświęcim	1.30
Fr. Brauliński, Piotrków	2.—	A. Augustyniak, Czarnków	5.—
A. Bortnowska, Siedlce	5.—	A. Dybizbański, Czempin	5.—
A. Polczyńska, Łabiszyn	10.—	J. Nowakowska, Gosławice	5.—
A. Mrówka, Głochowiec	2.—	W. Jaczewski, Warszawa	2.—
D. Początek, Miedzichód	3.—	Cz. Kempik, Leszno	4.—
K. Nawrot, Wolsztyn	2.—	W. Chrust, Leszno	3.—
M. Józwiak, Wągrowiec z podz. za zdrowie i z pr. o dalsze	5.—	Ks. K. Grelewski, Radom	10.—
Fr. Łapcik, Kraków	5.—	B. Leitgeber, Poznań	20.—
J. Lewandowski, Inowrocław	1.—	J. Woźniak, Dębno	10.—
H. Zawrzycka, Krosno	3.—	J. Marszałek, Łowicz	3.—
J. Rymarz, Lwów	8.—	Cz. Lachowski, Poz.	5.—
J. Sikora, Grochowe	10.—	M. Wesolkówna, Środa	2.—
F. Krzyżyński, Pepowo	4.—	Fr. Walachowski, Śrem	2.—
Fr. Konieczna, Chrzypsko, z prośbą w pew. intencji	3.—	Gizela Simonówna, Poz.	3.—
J. M. Mikołajczykowie, Kszówka	5.—	W. Szamańska, Jarocin	2.—
K. Stefanowska, Bydgoszcz	1.50	M. Czekalówna, Jarocin	5.—
H. Werner, Leszno z prośb. o modl. w pew. int.	3.—	W. Krus, Zapust	1.—
J. Laubitz, Łudkowo	50.—	Stan. Schulz, Poz.	10.—
M. Schwart, Potrzebowo	3.—	M. Piuński, Matwy	10.—
P. Majewska, Warszawa	2.—	A. Plewowa, Matwy	10.—
		St. Witaszek, Smigiel	5.—
		Dr. A. Paško, Osieczna	5.—
		A. Lewicka, Katowice	5.—
		P. Kaszkowiakowa, Wieleń	1.—
		Ig. Rydzyski, Zerków	1.—
		W. Malinowski, Błotnica	10.—
		H. Kosecka, Trzemeszno	2.—
		Fr. Knasiński, Studzanka	3.—
		St. Muszyński, Strzelno	2.—
		Fr. Baus, Szamotuly	2.—
		Wl. Rybski, Gostyń	10.—
		Wl. Gmerek, Gościeszyn	4.—
		Krysią Kotecka, Pozn.	10.—
		A. Wilusz, Poz.	5.—
		Ig. Maciejewski, Poz.	20.—
		L. Antaszek, Poznań	10.—
		J. B. Makolski, Warta	5.—
		St. Puciatowa, Poz.	3.—
		J. Stücker, Kraków	3.—
		Ks. S. D. Łopienno	2.—
		J. Twardowski, Wabrzeżno	10.—
		T. Poprawa, Wilkonice	3.—
		T. Szulczyński, Pleszew	5.—
		Ks. Prof. Dr. Hozakowski, Poznań	25.—
		W. Płonka, Poznań	5.—
		I. Tomys, Poz. pr. o modlitwie	-50
		Cz. Doerner, Poznań	3.—
		J. Tuliscka, Poznań, z pr. o zdr. i osiągnięcie pracy	3.—
		Wl. Paprzycki, Wolsztyn	2.—
		J. K. Smigiel z gor. pr. w pew. int.	2.—
		N. N. Smigiel w pew. int.	1.—
		St. Łaputka, Środa	2.50
		J. Mrówczyński, Ostrów	10.—
		Fr. Trzybiński, Poznań	20.—
		K. M. Kranz, Nakło od p.	10.—
		K. Kranzowej	10.—
		St. Kamiński, Bydgoszcz	5.—
		L. Ławniczka, Tłukawy	2.—
		T. Wandlandt, Sarbja	2.—
		W. Mayta, Toruń	5.—
		J. Mayer, Tczew	5.—
		G. Morcinek, Skoczów	5.—
		St. Głabosowa, Kostrzyn z pr. o blog. domu	5.—
		Fr. Wiechow Kobylnica	5.—
		St. Witykówna, Kościan	20.—
		Z. Tycewski, Kościan	5.—
		St. Ścisłowski, Toruń	5.—
		M. Goleczakówna, Grodzisk	10.—
		F. Dąbrowska, Kraków	2.—
		St. Gędzińska, Kraków	2.50
		R. Pawlikowski, Mielec	1.—

Konto P. K. O. nr. 207 470. — Sekretariat św. Marcin 69. m. 17.

Z RÓŻNYCH STRON POLSKI

Umieszczenie w kościele obrazu odebranego z rąk szundystów.

Wychodzący w Łucku tygodnik „Życie Katolickie” podaje opis wzruszającej uroczystości, jaka miała miejsce w Szumbarze niedaleko Krzemienia w związku z przeniesieniem do miejscowego kościoła parafjalnego obrazu P. Jezusa, odebranego z rąk szundystów. Obraz ten, olejno malowany, znajdował się niegdyś we dworze pp. Roguskich w Nowym-stawie. W czasie rozruchów w latach 1919-20, gdy dwór obrabowano a właścicieli okrutnie zamordowano, obraz wpadł w ręce ciemnego pospółstwa a następnie znalazł się w posiadaniu miejscowych szundystów, którzy go bezbożnie znieważali. Odnaleziony wreszcie i z bezbożnych rąk odebrany został ostatnio obraz ten procesjonalnie przez miejscowego proboszcza ks. Antoniego Skrzypkowskiego przeniesiony do kościoła parafjalnego w Szumbarze. W procesji wzięło udział około 3 tysięcy osób z okolicy, zarówno katolików jak i prawosławnych, licznych w tej okolicy. Mieszkańcy prawosławni wsi, przez które przechodziła procesja z obrazem, ślali drogę kilimami i kwiatami, wspólnie z katolikami pragnąc dać wyraz zadośćuczynienia za zniewagi wyrządzone P. Jezusowi na malowidle odzyskanem wyobrażonemu. (KAP)

SPORT

Kolarstwo

Niedzielny wyścig „HCP” na trasie 100 klm rozegrany w dwóch grupach przyniósł następujące wyniki: w grupie dla kolarzy licencjonowanych do biegu stanęło 17 kolarzy. Bieg ukończyło 15 zawodników.

Pot u dzieci i dorosłych usuwa PUDER BEBE SZOFMANA

ng 4798

Zwyciężył Kluj Jan (HCP) w czasie 3 g. 11:30. 2. Kolodziejczak (Resursa — Łódź), zeszlarczy z wyścigu 3 g. 15:30, 3. Skowroński (HCP) 3 g. 15:35, 4. Lange M. (HCP), 5. Falkenstein (HCP). W grupie dla kolarzy bez licencji startowało 30 zawodników, ukończyło bieg 19. 1. Ritter (Sokół V — Bydgoszcz) w czasie 3 g. 12, 2. Marcinek (HCP) 3 g. 15, 3. Kopański (HCP) 3 g. 15:15, 4. St. Porada (HCP) 3 g. 20, 5. Koperski (Łódź) 3 g. 24:30. Organizacja biegu sprawna.

Lekka atletyka

Walasiewiczówna w drodze powrotnej z Londynu przejeżdżała w niedzielę przez Poznań. W rozmowie z przedstawicielem POZLA na dworcu wyraziła zgodę na start w dniu 17 września w Poznaniu, natomiast od Holenderki Schuurmans, otrzymała Izarząd POZLA w poniedziałek odmowną odpowiedź.

„Warta” C — „SMP” Główna 63,5:50,05. Zawody rozegrane na stadionie na Śródcie dały pełne zadowolenie, gdyż walki były piękniejsze, niż na niejednych zawodach z udziałem „asów”, z tem oczywiście, że wyniki stały na poziomie klasy przez zawodników reprezentowanej.

100 m.: 1. Czapracki (S) 11,6; 2. Erhorn (W); 3. Muszyński (W); 400 m.: 1. Czapracki (S) 55,2; 2. Trauczyński (W); 3. Jaśkiewicz (W); 800 m.: 1. Ereński (S); 2. Andrzejewski (W); 3. Klatka (W); 3000 m.: 1. Kegel (S) 10:10 m. 2. Klatka (W); 3. K. Kegel (S); 4x100 m.: 1. SMP (Czapracki, Klinke, Kucharski, Laurentowski) 50,05; 2.

Warta; olimp.: 1. Warta (Andrzejewski, Trauczyński, Jaśkiewicz, Erhorn) 3,47,0; 2. SMP; w wyz.: 1. Jarwicz (W) 1,55 m.; 2. Gracz (S) i Muszyński (W) po 1,50 m.; w dal: 1. Muszyński (W) 5,83 m.; 2. Marchowski (W) 5,81 m.; 3. Laurentowski (S) 5,50 m.; dysk: 1. Klinke (S) 27,35 m.; 2. Kozłowski (W) 27,30; 3. Marchowski (W) 27 m.; oszczep: 1. Marchowski (W) 40,51 m.; 2. Jarwicz (W) 38,23 m.; 3. Mrówka (S) 37,76 m.; kula: 1. BBusza (W) 9,65 m. 2. Erhorn (W) 9,46 m. 3. Socha (S) 8,99 m. (ig)

Pięściarstwo

W spotkaniu międzypaństwowem Niemcy pokonały Francję w stosunku 13:3.

Tennis

„HCP” — „Pogoń” 5:5. Rewanżowe spotkanie obu drużyn przyniosło następujące wyniki: Ulrych (P) — Urban (HCP) 6:2, 6:4; Rodziejczak (P) — Belżyński (HCP) 8:10, 6:3, 9:7. Bilewicz (P) — Zajackowski (HCP) 5:7, 6:4, 1:6; Maciński (P) — Mochnacki (HCP) 6:2, 6:0. Chmielewski (P) — Okinczyk (HCP) 7:5, 6:4. Osmiałowska (P) — Kozanecka (HCP) 2:6, 1:6; Mochnacki i Kurzewski (HCP) — Maciński i Chmielewski (P) 4:6, 6:4, 11:9; Bilewicz i Pluciński — Okinczyk i Urban 7:5, 6:4; Zajackowski i Belżyński (HCP) — Rodziejczak i Ulrych (P) 6:4, 7:5; Kozanecka i Mochnacki (HCP) — Osmiałowska i Rodziejczak 6:2, 7:5.

Korespondencja z Czytelnikami naszymi

— Z. Z. Poznań, Odsetki każdorazowo tylko od sumy jeszcze należnej. (K)

Zakład przyrodolecznicy Dra Tarnawskiego w Kosowie będzie otwarty do 1 listopada. Jesień tutejsza odznacza się stałą pogodą i tem, że łagodnie przechodzi ku zimie. To też sezon jesienny w Kosowie nadaje się do leczenia chorych wydelikowanych, którzy źle znoszą zimę, by przyzwyczaili się do przebywania na dworze oraz dla tych, którzy po leczeniu w zdrojowiskach potrzebują zaharowania. Zima byłaby najdrowszą porą, gdyby ludzie korzystali z jej orzeźwiającego choć mroźnego powietrza: coż kiedy niezahartowani muszą go unikać i przepędzają zimę w dusznym mieszkaniu. Stąd wartość hartowania w jesieni, co jest specjalnością Lecznicy kosowskiej.

Dla ludzi szukających spokoju i samotności jest to najlepszy sezon — cichy i pełen swoistego wdzięku górskiej okolicy Kosowa. Jest on również wygodny dla wyjeżdżających, którzy są związani zajęciami biurowymi i gospodarczymi, bo łatwiej teraz o urlop i zastępstwo, a w gospodarstwie rolnem pilne roboty są na ukończeniu, wreszcie sezon jesienny jest znacznie tańszy od letniego.

Kosów, dnia 18. 8. 1933 r. zg 19 729

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Adam Marszałek — korektor — 63 lata. Witold Rutkowski — lekarz dentysta, 54 lat, Jan Sugajski — 1 rok — 2 mies., 4 dni, Stanisława Janaszakówna i dzień 16 godzin, Michał Jankowiak — destylator — 60 lat, Marja Simsch z domu Pöhlichen — wdowa — 75 lat.

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

Lucyna z Waligórskich Klichowska

nasza najukochańsza matka, droga siostra, ciotka, stryjenka i szwagierka zasnęła w Bogu, dnia 26 sierpnia 1933 r. po długich cierpieniach, znoszonych z anielską cierpliwością, opatrzona kilkakrotnie Sakramentami św.

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 29 b. m. o godz. 15,30 z kaplicy Przemienienia Pańskiego na omentarz Farny przy ul. Bukowskiej.

Poznań, ul. Gołębia 1.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Najstarszy Zakład Pogrzebowy P. Piasecki, Klasztorna 14. Tel. 27-69.

W ciężkim smutku pogrążona rodzina.

Witold Rutkowski

lekarz dentysta
Członek Związku Stomatologów i Lekarzy Dentystów

zmarł dnia 26 sierpnia 1933 roku. W Zmarłym straciłszy gorliwego i długoletniego czł.nka. Cześć Jego pamięci! dg 1115
Związek Stomatologów i Lekarzy Dentystów
Poznań.

Za złożone wyrazy współczucia, wiencze i liczny udział w pogrzebie mego najdroższego, nigdy nie zapomnianego meża, ukochanego ojca i teścia, ś. p.

Stanisława Kłapeckiego

składam na tej drodze Wielebnemu Duchowieństwu w szczególności Ks. Maćkowiakowi, Zarządowi oraz członkom Bractwa Kurkowego, Komisji ubogich Magistratu St. M. Poznania, Obw. XI, Związkowi Pracowników Poczty, Personalowi Restauracji Ogrodu Zoologicznego, Chórowi za śpiew, oraz wszystkim Krewnym. Znajomym. Przyjaciółom i Zyczliwym Zmarłemu, najserdeczniejsze

Bóg zapłać!

Zona z córką i zięciem.

Dr. Jan Alkiewicz

lekarz - specjalista w chor. skórnych
ul. Fredry 1

10 - 12 4 - 6 zg 19731 tel. 38-39

Biuro adwokata Aleksandra Bernsztejna
przeniesione zostało na
ulicę Młyńską nr. 9
(przy placu Nowomiejskim). zg 19735

FARTUSZKI SZKOLNE

poleca
PO CENACH FABRYCZNYCH
B. HILDEBRANDT
tylko Stary Rynek 73. dg 1 069

Wróciłem

Dr. Piątkowski

27 Grudnia 19 lekarz - dentysta Tel. 12-04
dz 1081

RACJONALNA KOSMETYKA

Syst. PARYSKIEGO Uniwersytetu de B-te
i AMERYKAŃSKI

Środki leczniczo-kosmetyczne i upiększające
sągraniczne i wytworni „Deva”

„IRNIS”

Instytut Hygieniczny - kosmetyczny
Poznań, Piekary 5

ig 987

Sklep wraz z małym mieszkaniem wolny przy Rynku Jeżyckim.

ed 19 732 Dr. Hoppe, Fredry 2.

6 pokojowe mieszkanie

z centralnem ogrzewaniem od 1 października od właściciela domu przy ulicy Jasnej do wynajęcia. Oferty Kurjer Poznański zg 19734.

Około 8 funtów MASŁA

tygodniowo, bardzo dobr., świeżego, wiejskiego, w całości lub oddzielnie prywatnie lub do składu do oddania. Oferty pod zg 19735 do Kurjera Poznańskiego.

Gwoździe, Druty, Łopaty, Widły

Blacha cynkowa i ocynkowana — Bednarka zimno walcowana — Urządzenia lazienkowe Artykuły instalacyjne — Rury — Armatura Łączniki — Pompy ręczne i automatyczne poleca po cenach konkurencyjnych

Towarzystwo Kontynentalne dla Handlu Żelazem
Kern i S-ka dg 822

Poznań, ulica Magazynowa — telefon 72-81
(UWAGA: wejście od Przemysłowej przy Spichrzowej)

Spróbuj tego dziś wieczór a będziesz wyglądała

o 10 lat młodziej

1
Końcami palców obu rąk należy lekko masować twarz pod górę, od środka policzków ku skroniom.

2
Przewodź końce palców obu rąk delikatnie powierzchu, poprzez powieki i skronia.

3
Zaczynając od środka czoła prowadź końce palców obu rąk w górę i wdół ruchem kołistym.

By osiągnąć tą nową metodą masażu laktajlepsze wyniki, należy wielokrotnie powtarzać powyższe ruchy, używając do tego znakomitego paryskiego Odżywczego Kremu Tokalon (różowego). Zawiera on „Bioceł”, wyciąg z młodych zwierząt, otrzymany według specjalnego przepisu Profesora Uniwersytetu Wiedeńskiego, D-ra Steiskal. W ten sposób starca zwiewia skóra zostaje w krótkim czasie odmłodzona, zmarszczki zaś znikają i zwiotczałe mięśnie twarzy są ściągnięte i wzmocnione. Wypróbuj dziś wieczór tę nową metodę z Odżywczym dla Skóry-Kremem Tokalon (kolor różowy), a wynik nie da na siebie długo czekać.

CIECHOCINEK - CIEPLICA

TANI MIESIĄC WRZESIEŃ

RADOCZYNNE KAPIELE SOLANKOWE

Kapiele borowinowe i kwasowęglowe
Elektro i hydroterapia
Inhalatorjum - Emanatorjum radowe
ng 5 044

WSPANIAŁA PŁYWALNIA SOLANKOWO - TERMALNA

Ceny kart sezonowych i zabiegów kąpielowych znacznie obniżone,
Pensjonaty z utrzymaniem od 5 do 7 zł. dziennie
Pokoje umeblowane bez utrzymania od 1 do 3 zł. dziennie
Droga powrotna koleją tylko 20% normalnej ceny biletu.

Już 29. b. m. otwieram Specjalny Magazyn Kapeluszy Damskich

przy ulicy Gwarnej nr. 9 w Poznaniu
Największy wybór ostatnich paryskich modeli jesiennych.
Zapewniając rzetelną i sumienną obsługę polecam się łask.
względem Szanownej Publiczności
dz 1114
J. Majewska.
— Zwiedzanie Magazynu bez przymusu kupna. —

OD POŁ WIEKU POWSZECHNIE
ZNANY ZE SKUTECZNOŚCI

ng 4888

Szkło

okienne, ogrodowe, dachowe, kit i t. d.
szyby wystawowe i lustra
hurtownie — detalicznie
Polskie Biuro Sprzedaży Szkła
Sp. Akc. Pz 3 716-32.91
Poznań, Małe Garbary 7a. Tel. 28-63

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2395, z 21 205, d 1811
i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 11.

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy. 5 liczb = jedno słowo. i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tym 5 nagłówkowych

1 SPRZEDAŻE

Magazyn mebli
Józef Baranowski
Wrocławska 19
Ceny najniższe. Pg 3 728-33.97

Gramofony — najtaniej
Płyty Odson 3.50, Cristal 2.20.
F' Balon Woźna 12.
Pg 3 725-33.45

Plac budowlany
z bocznica kolejowa nadający się na fabrykę, skład, ce sorzedam tanio. Koszewski, St. Rynek 61.
zdg 55 999

Meble
najtaniej A. Baranowski
Poznań, Podgórna 13.
Pg 3 122-23.59

Szafe
duża sprzedam Szkolna 3 — 17
zdg 56 933

Mam
do oddania z majątku loco Poznani: mleko, warzywo, kartofle jadalne, których dostawa może nastąpić partiami również w miesiącach zimowych. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 57 002

Torby szkolne 1.95
telki, słiadanki, parasole. Czyns Szkolna 11 — naprzeciw Szpitala Miejskiego Własna pracownia.
Pg 3 714-32.61

Wille
dwa mieszkania w ogrodzie, światła elektryczne, kanalizacja sprzedam 24 000. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 57 843

Meble
najtaniej u Bakosia
ul. Wenejańska 1
Most Chwaliszewski, przy Krzyżu.
zdg 57 331

Maszyny
drukarska tygielówka 36 x 45, móż szrotowa do cicia papieru, duża, noża 50 cm oraz czcionki, rezal itd. w bardzo dobrym stanie sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 57 450

Aparat
do fabrykacji wód mineralnych oraz aparat do oddechania butelek w bardzo dobrym stanie sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 57 449

Łóżko
dziecięce metalowe prawie nowe korzystnie. Długa 11, mieszka 6.
zdg 56 783

Motocykl
Rudre okazynie tanio Pietrowski, Jezińska 4.
zdg 57 638

Bufet
orzecowy używany na sprzedaż. Ul. 27 Grudnia 20, mieszka 4.
zdg 57 657

Pianino
czarne krzyżowe. Marynarska 11, mieszka 2.
zdg 57 658

Sprzedam
korzystnie skromne urządzenie składowe regaly, stół, biurko, klatka reklamowa, Poczta 11, Romanowski.
Pg 4 054-56.374

Pianino
czarne, bardzo dobre, sprzedam, Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 675

Parcela
955 m² — Aleja Wielkopolska, Romana Szymańskiego 2.
zdg 57 715

Samochód
mały, ekonomiczny okazynie sprzedam. Zwierzyniecka 7.
zdg 57 810

Meble
krzesła i sypialki sprzedam. Wrska 4, mieszka 10.
zdg 57 706

Teki
skórzane 4 — turnistry skórzane od 7:00; biórnik 0.65 oraz wszelkie wyroby skórzane galanteryjne. Wyroby własne znane z dobrego. Spółka Polskich Rymarzy Siołarzy Podgórna 14 zdg 901

Walizki szkolne 1,50
Czyns Szkolna 11. Własna pracownia. Pierwszorzędne wykonanie.
Pg 3 711-32.51

Młocarnie parowe
Lanz, Marshall, Ruston-Proctor i inne z gwarancją okazynie sprzedam. Nitsche i Ska, fabryka maszyn, Poznań, Kolejowa 1-3.
Pg 4 053/34.83

Losy
5 klasy nadeszły kilka szczęśliwych. Jeden jest jeszcze wolny. Kędzióra kolektor Poznań Sieroca 5/6, narożnik Nowej.
zdg 55 776

Sypialnie
taniej wyprowadza Stolarnia. — Kwiatowa 6 zdg 56 556

Bernardyna
piękny okaz sprzedam, Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 630

Restauracja
dobrze prosperująca pełny wyzysk, mieszkanie zaraz na sprzedaż. Pośrednicy nie wykluczeni. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 808

Garderobę
wyzierzawie sprzedam papierosów, gotówki 600 zł, pewny zarobek. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 697

Prawie
nowy fortenian, dobra marka, sprzedam 1 000 zł. Adres wskazać Kurjer Pozn. zdg 57 738

Lampy sufitowe
kloszowa kilkanaście sztuk, dla biur lub składów tanio na sprzedaż. Adres wskazać Kurjer Pozn. zdg 57 1412

Szafa żelazna
mniejszych rozmiarów tanio na sprzedaż. Stary Rynek 4, filja Kurjera Poznańskiego.
zdg 57 143/4

Lokal Licytacji
Wroniecka 4. Przyjmując do sprzedaży wszelkie urządzenia domowe. Pg 4 050/51.34.76

Świerki srebrzyste
cyprysy, tuje i inne drzewa iglaste oraz drzewka owocowe polecają do sadzenia w obecnej porze Szkoła Dzw. Jeske. Jelonok, per Złotnicki (telefon 3) koło Poznania. Cenniki na żądanie. Pg 3 974/5-35.23

Piekarnię
wies blisko Poznania dobrze prosperująca sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 931

Gabinet
miski polerowane, jadálke nowoczesna okazynie. Stolarnia, Grobla 6.
zdg 57 760

Skład
galanteryjny, z towarami, urzędowaniem w ruchliwej ulicy. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 57 751

Kolonjalkę
śródmieściu, mieszkaniem okazynie sprzedam. Wędkowski, Piekary 11.
zdg 57 890

Fortepian
bardzo dobrym stanie tanio sprzedam. Adres Kurjer Pozn. zdg 57 836

Parcelę
różnych rozmiarach w Ławicy, 136—150 kw. mtr. sprzedam, Jankowski, Dąbrowskiego 69, telefon 6266.
zdg 57 937

Interes
węglowy domkiem sprzedam. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 802

Gospodarstwo
40 mórz dobrej ziemi zabudowania maszynowe mieszkalny 4 pokoje kuchnia, stajnia, obora ogniotrwała, stodoła z drzewa kryta cynkiem, żywy martwy inwentarz nadkompletny. cena 12 tys. zł. wplaty 9 000 zł. Odpowiedz znaczek. Zgłoszenia B. Wawrzyniak, Września, Poznańska 31.
ng 5 049

Motocyklową
przyczepkę, zepelniożkę okazynie. „Komar”, Podgórna 8.
zdg 57 985

Gruszkę — śliwki
Renklody — Brzoskwinie teraz najkorzystniej zaprawiać. Słoję — Aparaty do tychże najtaniej wprost Hurtownia Porcelany, Wroniecka 24.
zdg 57 980

Limuzynę
„Fiat”, bardzo dobrym stanie — sprzedam, Podgórna 6, mieszka 9.
zdg 57 977

Garnitur
klubowy sprzedam, Strusia 3a, m. 3.
zdg 57 946

Z powodu
zwinięcia mieszkanie sprzedam dobrze utrzymana jadalnia i kabinet w całości lub częściowo i różne inne meble. Oglądać od 12 l. Wyspiańskiego 10, m. 7.
zdg 57 909

Skrzypce
ręcznie zbudowane doskonała forma piękny ton sprzedam tanio. Borowski, Inowrocław Szkolna 8, mieszka 2.
zdg 57 905

Majątek ziemski
1200 mórz w dobrej kulturze zaraz na sprzedaż Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 960

5 KUPNA

Jabłka
(spadek) i śliwki kupuje Wytwórnia cukrów i marmelady — Słedzińska, Wroniecka 10.
zdg 57 465/6

Kupię
żelazną szafę, mieszynę do liczenia — Zgłoszenia Aleje Marciniakowskiego 20, m. 6.
zdg 56 987

Srebro
złoto kryształowy porcelane, stychy obrazy kupuje, przyjmuje komis „Lamus”, Strzelecka 1
Pg 3709-56.169

Wózek
2 kołowy używany tanio kupie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 636

Radio
detektorowe kupie cena. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 637

Maszynę
do pisania tylko w dobrym stanie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 643

Restaurację
z wyszynkiem dobrze prosperująca kupie lub wydzierżawie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 646

Wille
2 x 3 pokoje kupie. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 57 661

Kupię
2 prawdziwe perskie masty. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 663

Samochód
„Citroen” dobry gwarantowany, oddam wzamian parceli. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 677

Kupię
heblarkę (Dicktenhobelmachine) 600—800 m/m w dobrym stanie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 633

Kupuję
maszyny elektryczne wszelkiego napięcia także uszkodzone. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 823

Kupię
używaną maszynę do pisania walizkowa rower balonowy i normalny. Oferty cena Kurjer Pozn. zdg 57 871

Gospodarstwo
blisko Poznania lub domek wiek. z ogrodem Starolecie Głównej Górczyńskie kupie. Zaliczki 5 000. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 57 806

Dubeltówkę
szesnastkę kupie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 824

Kupię
pas do młocarni, używany, lecz w dobrym stanie, 15 cm, szeroki, 30 m. długi. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 57 864

Urządzenie
kolonialne kupie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 989

Dywan
używany 2x3 mtr. Wielkie Garbary 1, mieszka 9.
zdg 57 847

6 KAMIENICE

Wille
w Jarocinie, hipoteka czysta, 10 pokoi, kanalizacja, łazienka elektryczne oświetlenie śliczny ogródek (można zamienić na trzy mieszkania), w podwórzu „araz”, pralnia i szopy (dochód miesięczny 350 zł) zamienne na dom nowy czyszowy lub wille nowa „zysująca w Poznaniu z dopłatą i ewentualnym przejęciem hipot. amortyz. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 53 675

Wille
5-7 pokoi, wszelkie przynależności, centralne ogrzewanie, ogród, Łazarz, Jeżyce, blisko tramwaju kupie za gotówkę. — Szczegółowe oferty tylko wprost od właścicieli od Kurjera Pozn. zdg 55 720

Urzednik
zaufany poszukuje administracji domów. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 891

Dom w Gostyniu
piętrowy w Ryńku z 2 składami, 4 września subasta, nabyć można przy pomocy banku korzystnie. Potrzeba ca. 5 000 reszta hipoteki. Spieszne zgłoszenia do Agencji Kurjera Poznańskiego w Gostyniu.
ng 5 046

60 000 złotych
wpłace na kamienice Poznaniu. Przejmie hipotekę, amortyzację. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 898

Kamienicę
3 piętrowa, ogrodem, sprzedam 45 000, wplaty 30 000, dochód 6 500, Maciejewska, Dąbrowskiego 69, Telefon 62 66, zdg 57 986

Kamienicę
centrum dochód 9 700, za 64 000 wplaty 40 000 sprzedam Radowicz, Półwiejska 38 a. l. zdg 57 897

Wille
5 pokojowa za 11 500 sprzedam Radowicz, Półwiejska 38 a. l. zdg 57 896

Kamienicę
w Poznaniu, dobrze procentująca się przy wpłacie 40 000 kupie. — Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 906

7 PIENIĄDZ

Dobrze
prosperujące przedsiębiorstwo przemysłowe w powiatowym mieście poszukuje pożyczki 15 000 złotych na i hipoteke domu mieszkalnego i fabrycznego wartości 50 000 złotych. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 448

10 000 zł
na i hipoteke na wille w Poznaniu w pobliżu Opery poszukuje. Oferty „Par” pod 35.5.
Pg 4 061-35.5

Właścicielka
rentownego patentu dającego w kraju poważne zyski szuka współnika dla sprzedaży takowego zagranicą. Przedłoży prozonoję kupną zagranicę Zgłoszenia „Nowa Reforma”, Lwów Szajdachy, „Wspólnik”
ng 5 047

1 500
pożyczki poszukuje kupiec samonożystwo pana lub pania z pożyczki dom Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 976

1 500
celem wykończenia prac państwowych poszukuje krótki, termin fabryka. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 994

Do
dworu przyjąć bezdzietne małżeństwo pana lub pania z pożyczką na dożywocie. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 57 953

6 000 — 8 000 zł
na i hipoteke realności o wartości około 25 000 zł poszukuje się. Adres wskazać Kurjer Pozn. zdg 57 955, Procent według umowy.

8 DO WYNAJĘCIA

Skład
mieszkaniami, objęcie 1 500, Adres Kurjer Pozn. zdg 57 188

Od 15
wrzesnia jest do wynajęcia 5-cio pokojowe mieszkanie frontowe z łazienką i p. przy ul. Św. Marcina 65. Zgłoszenia w administracji domu w podw. lewo l. p., mieszkanie 14, od godz. 10-ej — 1-ej po południu.
zdg 56 998

Pokój
kuchnia od gospodarza do wynajęcia. Główna, ul. Helska 41.
zdg 57 250

5
pokojowe, Waly Jana III, 3 piętro, wprost od gospodarza do wynajęcia. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 56 664

Siedem
pokoi komfort od 1-go września. Matejki 7, gospodarz. zdg 57 645

Mieszkanie piękne, słoneczne
4 pokojowe widok na Zwierzyniec, Targi Poznańskie, nieka dzierżawa 93 częściowo umeblowane. Zgłoszenia poważnych reflektantów Kurjer Pozn. zdg 57 653

Puszczykowo
4 pokoje, kuchnia, komfort, zaraz. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 57 666

4 pokojowe
komfort, wille czynsz miesięczny. Drużbackiej 1, m. 1.
Pg 4 058-56.266

Dwupokojowe
50 miesięcznie, rok zgóry, gospodarz. Ratajczak, plac Sapieżyński 4.
zdg 57 717

Mieszkanie
jednopokojowe 25, dwupokojowe 40, trzypokojowe 60, wskazuje Selda Młyńska 4, mieszka 2.
zdg 57 770

Dwupokojowe
słoneczne, bankiet, czynsz miesięczny. Nagórski, Łanowa 15 (Waldy koło Cegielskiego).
zdg 57 922

Trzypokojowe
Willa wydzierżawie urzędnikowi 60 zł. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 921

Mieszkanie
centrum 4 pokoje kuchnia ustawowe komorne 71.75 dwa lata zgóry etatowemu urzędnikowi wynajmie zaraz gospodarz. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 57 917

Na drugim piętrze Kraszewskiego jedenaście
jest ładne 5 pokojowe mieszkanie zaraz do wynajęcia (już wolne). Zgłoszenia gospodarz, tamże.
zdg 57 879

Trzypokojowe
na Łazarzu wynajmie gospodarz. Łukaszewicza 18, obok Rynku Łazarzkiego.
zdg 57 898

Centrum
trzypokojowe z wygodami za zwrotem kosztów. Adres Kurjer Pozn. zdg 57 872

Pięciopokojowe
zaraz. Komfortowe słoneczne. — Grunwaldzka 19, gospodarz. zdg 57 870

Czteropokojowe
czynsz 90, trzypokojowe łazienka 64, pokoj kuchnia 30 od gospodarza wynajmie „Pawilon” Marszałka Focha 15.
zdg 57 846

Domek
czteropokojowy w Obornikach 3 morzi rola chlewy, stodoła zaraz do wynajęcia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 920

9 SZUKA MIESZK.

Próżnego
pokoiu najchętniej od gospodarza poszukuje z dniem 1 września ucziwa wdowa na większej emeryturze za miesięczną dzierżawą Oferty uprasza się do Kurjera Pozn. zdg 56 942

6 — 7
pokojowego komfortowego mieszkania nie wyżej II p. poszukuje od pożyźnienia punktualny płatnik. Warunki z ostateczną ceną do Kurjera Pozn. zdg 56 555

Poszukuję
5-6 pokoi okolicy Łazarz, Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 629

2 — 3 pokojowego
mieszkania w pobliżu Łazarza wprost od gospodarza poszukuje solidne, bezdzietne małżeństwo pewni płatnicy, pośrednictwo wykluczone. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 57 817

2 lub 3
pokoię požądane bez mebli, z prawem używania kuchni, potrzebne zaraz Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 705

Wdowa
samotna, która mieszka 40 lat w „Akawawicie” i z powodu śmierci męża musi się wyprowadzić, szuka 1-2 pokoi z przynależnościami. Tacka, Cieszkowskiego 5.
zdg 57 944

Stały
pewny lokator szuka od gospodarza 3 pokojowego nowoczesnego przynależnościami mieszkanie nie wysokie, słoneczne, balkonem, śródmieściu. Ureguluje czynsz na przód. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 57 837

Jednopokojowego
od gospodarza, Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 788

Pokoju
dużego z łazienką, najchętniej bez mebli, w okolicy Słowackiego, Mickiewicza, Jasnej poszukuje. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 57 546

10 ZAMIANA MIESZKANIA

Zamienię
3 pokojowe mieszkanie, centrum, l. tanio, na 5 lub 6 pokoi centrum. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 57 776

11 PKOJE UMEBL.

Pokój balkonowy
ładnie umeblowany zaraz do wynajęcia Wierzbieckiego 3, mieszka 7.
zdg 57 758

Dwuosobowy
panom (niom), Wielkie Garbary 3, m. 14.
zdg 57 111

Panom
kulturalnym frontowy, czysty, niedrogi — Kochanowskiego 22, mieszka 6
zdg 56 852

2 panienki
(panów) na wspólny z własną pomocą, Św. Marcin 14, mieszka 49.
zdg 57 643

Dworcuł
Focha 27. mieszk. 12. zdg 57 037
Dworcuł
ładny. Focha 29 m 6. zdg 57 633
Niekrepujący
sródmiście Trzeciego Maja 6. mieszkane 7.
Pokój
frontowy. — Strzelecka 6, m. 10. wysoki parter.
Czysty
dwa trzykątowy — utrzymaniem. bez. Niegoleskich 1, m. 8.
Niekrepujący
telefon. Stolarska 2, m. 6.
Lepszy
pokój panu. — Wrocławska 56, m. 5.
Pokój
czysty. — Półwiejska 38, I, m. 6.
Dwuosobowy
oraz pokojecek. — Kanałowa 6. parter. prawo.
Grudnia
16. mieszkanie 11, frontowy panu.
Panienkom
skromnym pokój. Woźna 20 — 4.
Czysty
niekrepujący. Szydłowska 3, m. 13.
Kwiatowa
9 mieszkanie 14, podwórze.
1-2
osób. Fredry 1, m. 18.
Pokój
utrzymaniem. Ogrodowa 2 — 8.
Jedno-
i dwuosobowy. frontowy. Wyspiańskiego 11, m. 10. zdg 57 819
Dwuosobowy
utrzymaniem (bez). Łakowa 13, m. 15.
Pokoik
25 zł. Skrzyta 2, m. 2. zdg 57 815
Słoneczny
utrzymaniem. bez. Wierzblicice 58, m. 1.
Pokój
z kuchnią umeblowane. wygodny. Bzowa 9, tel. 7671.
3 Maja
6, m. 9, telefon.
2-3
Ratajczaka 13 — 5.
Śniadeckich
30, mieszkanie 4.
Pokój
dwuosobowy wynajme. Szamarczewskiego 10, m. 2.
Frontowy
ładny. 2 inteligentnym panom. — Długa 3, m. 4.
Dwuosobowy
Skarbowa 17, podwórze, parter.
Niekrepujący
dwuosobowy. — Śniadeckich 30, m. 9.
Dwuosobowy
niekrepujący. Strzelecka 19, m. 10.
Kwiatowa
11, m. 5, panom.
Pokój
małżeństwu. Wojciecha 15, m. 17.
1-2
Łączne. elektryczność. Małeckiego 20, m. 4.
Dwuosobowy
Ratajczaka 14, m. 20. zdg 57 692
Pokój
Słowackiego 39, m. 4. zdg 57 688
Pokój
frontowy. Pocztowa 13, mieszkanie 6.
Niekrepujący
elektryczność. centralne, utrzymanie. Różana 23, II zdg 57 740
Frontowy
słoneczny. elektryczność. Skarbo-wa 17, m. 8.
Tanio!
Półwiejska 4, podwórze. prawo. 24.
Pokój
słoneczny. frontowy. Łakowa 20, m. 11.
Czysty
frontowy. Działvińskich 2, m. 5.
Pokój
umeblowany dla małżeństwa lub pani. Wskaże Kurjer Poznański zdg 57 730
Jeden
dwuosobowy. Kraszewskiego 4, m. 8.
Pokój
elektryka centralne ogrzewanie. Śniadeckich 32 a, m. 8. zdg 57 727
Inteligentnym
Marcin 13, mieszkanie 10. zdg 57 726
Dwa Łączne
bezdzietnemu małżeństwu. Konnańckiej 13.
Pokoje
jedno, dwuosobowy, utrzymaniem, bez. Półwiejska 34, m. 8. zdg 57 723
Dobrze
umeblowany. pianino. kulturalnej osobie. Spokojna 29, m. 13. zdg 57 722
2 pokoje
opalem 80 zł. Młyńska 2, m. 16. zdg 57 721

Frontowy
dobrze umeblowany ewentl. 2. elektryczność. Niegoleskich 2, I, lewo. zdg 57 813
Półwiejska
15, m. 5, ładny frontowy, niekrepujący. czysty. inteligentnej osobie. zdg 57 592
Dwóch
panom urzadzików utrzymaniem. bez. Nowa 6, mieszkanie 7. zdg 57 910
Elegancki
niekrepujący. czysty przyjezdnie-mu panu. Półwiejska 2, mieszka-nie 3. zdg 57 840

Paniom
korzystnie. Woźna 13 b. II. Wo-lińska. rz 3 043
Pokój
elektryczność utrzymaniem (bez). Wielka 18, m. 12 a. zdg 57 857
Komfortowe
pokoje utrzymaniem. Młyńska 2, m. 10. zdg 57 778
Pokoik
utrzymaniem. Poplińskich 12 a, m. 15. zdg 57 777
Pokoje
utrzymaniem, bez. Przemysłowa 34, m. 6. zdg 57 991

Klatki
I pietro. całem utrzymaniem. Ka-nałowa 15, rzeźnictwo. zdg 57 876
Pokój
Sew. Mielżyńskiego 22 mieszka-nie 19. zdg 57 854
Słoneczny
elektryczność łazienka. Stroma 27 mieszkanie 8. zdg 57 852
Dwu
trzyosobowy utrzymaniem bez. Skarbowa 18 mieszkanie 10. zdg 57 791
Frontowy
Małeckiego 10, m. 4. zdg 57 799

Gołębia rg 3 053
Pokój
Wielkie Garbary 48, m. 18. rg 3 054
Pokój
Matejki 63, m. 3. rg 3 057
Pokój
frontowy, wielki oraz pokój fron-towy mniejszy dobrze umeblowa-ne swiatlo elektryczne w willi położonej w spokojnej dzielnicy zaraz do wydzierżawienia Zaci-sze 8 (blisko Mostu Teatralnego). rg 5 050
Pokój
2 panów. Skarbowa 15, m. 9. zdg 57 894
Tani
pokoik. Jarzemba. Kanałowa 7. zdg 57 975
Centrum
dwa łączne komfortowe słonecz-ne. telefon utrzymaniem bez. Nowomiejski 5 a, m. 9. zdg 57 974
Kochanowskiego 5
mieszkanie 4, elegancki pokój. przystanek 2 i 7. zdg 57 970
Grudzieniec
50. willa pokoje utrzymaniem. bze tania. zdg 57 968
Romana
Szymańskiego 3 III. 10. zdg 57 967
Niekrepujący
Patrona Jackowskiego 35 II. prawo. zdg 57 966
Niekrepujący
Wronecka 1/2, II, mieszk. 17. rg 3 047
12 SZUKA POKOJU
Skromnego
pokoju bez mebli w sródmiściu poszukuje starsza pani Oferty Kurjer Poznański zdg 57 651
Studentki
poszukują pokoju. Oferty z cena Kurjer Pozn. zdg 57 660
Pokoju
z oddzielnym lub niekrepującem wejściem od 1 września poszuku-je samotny urzadzNIK. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 48 211
Poszukuje
pokoju dla nana za 25 zł. elek-tryczność sródmiście — Oferty Kurjer Poznański zdg 57 767
Centrum
pani. ciche biuro spaniem możli-wie telefon. 60 miesieczna. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 805
Pokoiku
próznego lub umeblowanego do 20 zł. Oferty Kurjer Pozn. rg 3 041
Pokoju
przy St. Rynku na pracownice poszukuje. Oferty Kurjer Poz-nański zdg 57 761
Klatki schodowej
inteligentny pan centrum. Ofery podaniem ceny Kurjer Pozn. zdg 57 752
Pokoju
skromnego. użyciem kuchni — przy Rynku Jażyckim. Oferty Kur-ier Pozn. zdg 57 772
Fortepianem
pokoju blisko uniwersytetu pani. Oferty Kurjer Pozn. zdg 56 829
14 OZIERZAWY
Dzierżawy majątku
900 do 1300 morg z inwentarzem poszukuje Szczegółowe oferty do Kurjera Pozn. zdg 55 268/9
Ubikacje
fabryczne. 800 kwm. biurami pod-wórzem do wydzierżawienia. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 874
13 LOKALE
Lokalu
na skład nabialu dobrem położe-niu poszukuje Oferty Kurjer Poz-nański zdg 57 674
Lokalu
wzgl. mieszkania parterowego. nadającego się na jadłodajnia. w okolicy uniwersytetu poszukuje zaraz lub od października. Oferty z opisem przynależności i war-unkami pod: „Jadłodajnia” do „Agencji Reklamy Prasowej” — Bydgoszcz, Dworcowa 64. — ng 4 981
Lokal
handlowy frontowy. enterenowy. duży przy Szwajcarskiej odda gospodarz. Poplińskich 5, miesz-kanie 5. zdg 57 822
Duży
na biuro. Telefon 24-47. zdg 57 702
Skład
z mieszkaniem i kilka mieszkań w nowym domu do wynajęcia. Kaus, Warszawska 9 a, m. 4. zdg 57 997
Skład
bez mieszkania. nadający się na każde przedsiębiorstwo do wy-dzierżawienia Ostrowek 10/11 zdg 57 990
Ubikacji
wielkych. Stary Rynek lub w bliskosci, parter albo I pietro. poszukuje hurtownia. — Oferty uprasza się do Kurjera Poznań-skiego zdg 57 242
Poszukuje
sie lokalu restauracyjnego z mie-szkaniem w centrum miasta wprost od gospodarza. Zglosze-nia Kurjer Pozn. zdg 57 908

Browar
poszukuje ubikacji z piwnicą i stajnią ewentl. małego mieszka-nia nadającego się na składnice piwa w centrum Poznania. — Oferty Kurjer Pozn. nr 5 048
21 ZGUBY
Zgubiłem
nad Warta klucz od kasy. Adres wskaże Kurjer Pozn. dą 1 111/2
Kanarek
utracił — oddać za wynagrodze-niem 3 Maja 3 a, m. 10. zdg 57 933
Skradziono
kupony 8% listów zastawnych Pozn. Ziemstwa Kredytowego i to numery serii B 03900 10225, 24002, 24133, 24134, 24135, każdy po 100 dol amerykańskich — Oddawca otrzyma wynagrodzenie i zasiadać się może do Kurjera Poznańskie-go zdg 58 030
22 ROZMAITE
Akuszerka
Kleinwächterowa Poznań, cen-trum, ul. Romana Szymańskiego 2 pierwsze pietro lewo, drugi dom od placu Świętokrzyskiego. zdg 41 106/78
Fartuski szkolne
przepisowe. z satyny Becku i Alpazi — wszystkie wielkości — stale na składzie poleca Fabryka Bielizny, Dom Plócian J. Schu-bert, Wrocławska 3 — Specj. dział miarowy. Pr 3 703-31 23
Hemoroidy
Czopki hemoroidalne „Varicol” (z krogutkiem) Usuwają ból pie-czenie, swędzenie, krwawienie, zmniejszają guzy (żyłki) Sprze-dają apteki nr 4 514
Dla dziewcząt i chłopców
wszelka bielne dziecięca w wielkim wyborze po cenach naj-lżejszych poleca J. Schubert, Fa-bryka Bielizny i Dom Plócian, Wrocławska 3. Pierszorządny dział miarowy. Płg 3 723-33 29
Darmo
wtajemniczam ujawniać prawdę życiową każdej osobie Adresu-wiedza Kubicki, Bydgoszcz Niedź-wiedzia 4, mieszkanie 6. zdg 57 964
23 OZENKI
Kawaler
gotówka 6 000 zapozna pana ce-mlem ożenku posiadająca skład lub dobrą kucmowa do lat 38. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 422
Kawaler
lat 30, na stałej posiadzie, 3 000 zł gotówki, pozna panne do lat 27, posiadająca odpowiedni posag. — Oferty z fotografią do Kurjera Pozn. zdg 57 662
Przystojny
kumiec przed trzydziestką, wfa-sociał dwóch przedsiębiorstw handlowych materialnie zupełnie niezależny, poszukuje odpowied-niej partii jedynie za dyskret-nem pośrednictwem rodziców lub krewnych. Posrednicy zawodowa wykluczeni. Oferty z propozyc-ją i sposobem porozumienia się prosze skierować do Kurjera Poz-nańskiego zdg 57 895
Dla
kuzyna dentysty z własną prak-tyką szukam żony majetnej do lat 28. Oferty do Kurjera Poznań-skiego pod zdg 57 962
24 NAUKA
Kursy
kroju — szycia. Nowak, Wroc-lawska 33. dą 1016
Bardzo pięknie pisać
nauce w kilku lekcjach. Gnia-tczyńska, Długa 11, parter. zdg 57 779
Leçons de français
traductions du polonais en fran-çais Jacques Cahillé, Kossaka 18. zdg 57 905
25 MUZYKA
Duet
z akordeonem od 1. 9 przyjmie Mettler Noskowski 8 zdg 50 142
7 zł
lekcyj fortepianu początkującym poza dom. Zgłoszenia Kurjer Poz-nański zdg 56 574
Muzyki
lekcje — fortepian udziałem. Dol-na Wilda 71, m. 2. zdg 54 727
Lekcyj
gry fortepianowej w domu — poza dom od 3-6. Forteapian ćwiczeń. Marszałka Focha 38, 10. zdg 57 126
Pianino
wolne do ćwiczeń. Zgłoszenia wie-czorem 5-7. Kantaka 5, mieszka-nie 8. zdg 57 634
Gruntowne
studia gry fortepianowej prze-prowadza Maria Szczerbińska — Wodna 8, 11-1 3-5. zdg 56 756
Lekcyj
(fortepian skrzyptek), Czarliński, nauczyciel muzyki, Kwiatowa 11, m. 5. Wieczorki muzyczne bez-platnie. zdg 57 695
Uczennica
konservatorium udziela gry skrzyptek początkującym tania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 900

Zarobek
twój powiększysz bez wysiłku,
ogłaszając wyroby swe w
KURJERZE POZNAŃSKIM

Matejki
2 — 6, utrzymaniem. zdg 57 915
Elegancki
jeden — dwuosobowy centralne. Śniadeckich 18 — 8, od 4. zdg 57 914
Lepszy
pokój panu. Wierzblicice 13, m. 21. telefon 79—31. zdg 57 918
Mały
3 Maja 5, m. 13. zdg 57 950
Podgórna
2 a. III, prawo utrzymaniem — bez. zdg 57 951
Pocztowa
pierwsze. niekrepujący 1, 2. — Zamkowa 4 b, 5. zdg 57 804
Czysty
paniom (panom). Wielka 17, m. 12, II. zdg 57 948
Frontowy
klatki schodowej. Kopernika 10 a, m. 6. zdg 57 759
Dwuosobowy
Marcina 34 — 7. zdg 57 757
Pokój
umeblowany zaraz do wynajęcia. Górna Wilda 21, m. 30. zdg 57 754
Pokoik
Górna Wilda 30, m. 18. zdg 57 749
Pokoik
małżeństwu. Grobla 17, m. 11. zdg 57 747
Dwuosobowy
Wielkie Garbary 6, m. 5. zdg 57 746
Centrum
Sieroca 5/6, mieszkanie 7. zdg 57 745
Pokój
w willi od 1. 9, wolny. Cicha 19, narożnik Wałów Leszczyńskiego. Płg 4 060 35,6
Panu
lub małżeństwu. Mickiewicza 15, m. 6. zdg 57 839
Pokój
dwuosobowy czysty, elektrycz-ność. łazienka. Grochowe Łaki 3 — 6. zdg 57 838
Pokój
wolny. Zaczęte 4, m. 2. zdg 57 834
Kwiatowa
3, mieszka. 3, umeblowany, tele-fon. zdg 57 826
Pokój
elektryczność. tania. Wszystkich Świętych 8, m. 4. zdg 57 863

Duży
wspólny tano — Wrocławska 14, m. 17. zdg 57 775
Jasna
1, m. 5, dwuosobowy. zdg 57 773
Wrocławska 5/6
mieszkanie 4. zdg 57 865
Frontowy
dla jednego lub dwóch pań (ów) wynajme. Chwałszewo 74, m. 10. zdg 57 996
Niekrepujący
Łakowa 13, m. 5. zdg 57 995
Dwuosobowy
słoneczny, czysty, utrzymaniem — bez. Dabrowskiego 23, mieszka-nie 7. zdg 57 888
Jeden
dwuosobowy. Pocztowa 15, mie-szkanie 6. zdg 57 787
Dwa
umeblowane. wygodny, telefon. — Kraszewskiego 8, II, prawo. zdg 57 890
Od
zaraz. Wielkie Garbary 40, mie-szkanie 6. zdg 57 889
Skarbowa
15 (parter, lewo), 1—2. zdg 57 887
Pokój
frontowy klatki wynajme tania. Wyspiańskiego 21, m. 5. zdg 57 885
Kraszewskiego
utrzymaniem — bez, 19 — 10. zdg 57 884
Dwuosobowy
jeden (utrzymanie) pianino. Pół-wiejska 2 — 6. zdg 57 883
Kantaka
7, m. 10, pokój zdg 57 880
Elegancki
1—2, Pocztowa 21, m. 4. zdg 57 878
Pokoje
lepsze. Matejki 60, m. 3, godzina 5 — 7. zdg 57 877
Odstąpię
2 pokoje kuchnia całkowicie umeblowane niedaleko dworca au-tobusowego Oferty Kurjer Poz-nański zdg 57 848
Kantaka 5
przyjmuję panią z utrzymaniem, konwers, niem. m. 18. zdg 57 875
Pokój
spokojny. Piekary 9 — 2. zdg 57 844
Pokój
paniom, uczennicom, fortepian. Wielkie Garbary 33, m. 8. zdg 57 867

Pokój
Wierzblicice 11 — 9. zdg 57 801
Pokoje
3 Maja 3, 17 dom ozrodowy. zdg 57 790
Pokój
wynajme. Spokojna 25 mieszka-nie 9. zdg 57 789
Frontowy
słoneczny utrzymaniem bez. — Skarbowa 17, I, prawo. zdg 57 794
Pokój
Ratajczaka 17, m. 11. zdg 57 785
Pokój
Żydowska 27, m. 5. zdg 57 782
Dwuosobowy
Krasieńskiego 4, m. 8. zdg 57 941
Kochanowskiego
1, m. 18. słoneczny, elektrycz-ność 1—2. zdg 57 940
Tanio!
utrzymaniem. Marcina 11, m. 2. zdg 57 938
Pokój
Reya 1, I, prawo. zdg 57 936
Pokój
komp. elektr., centralne, łazienka. fortepian. Fryzler, Focha 4. zdg 57 934
Solidnym
dwom panom utrzymaniem do-brem. Strzelecka 2 — 6. zdg 57 930
Strzelecka
25, m 8 dwa łączne utrzymaniem — bez. zdg 57 927
Panienkę
lub pana ewentl. małżeństwo bez-dziečne na pokój. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 57 926
Dwuosobowy
elektr., łazienka, utrzymanie lub bez. Łakowa 10, m. 9. zdg 57 842
Dwa
umeblowane. KHa 1, willa. zdg 57 899
Jedno-
dwuosobowy i pokoik, także mał-żeństwu, Słowackiego 39—9. zdg 57 978
Pokój
dla dwóch panów od 1. 9. Obej-rzać można 1—3 i od 6, Przeźni-ca 4, m. 6. zdg 57 984
Ładny
pokój, centralne ogrzewanie, łazienka. Družbackiej 7, m. 11 (Ła-zarz). zdg 57 901
Pokój
utrzymaniem lub bez wynajme. — Plac Sanieżyński 2 a, m. 16. zdg 57 908

Wspólny tano
— Wrocławska 14, m. 17. zdg 57 775
3 Maja 3, 17 dom ozrodowy.
zdg 57 790
wynajme. Spokojna 25 mieszka-nie 9.
zdg 57 789
słoneczny utrzymaniem bez. — Skarbowa 17, I, prawo. zdg 57 794
Ratajczaka 17, m. 11. zdg 57 785
Żydowska 27, m. 5. zdg 57 782
Krasieńskiego 4, m. 8. zdg 57 941
1, m. 18. słoneczny, elektrycz-ność 1—2. zdg 57 940
utrzymaniem. Marcina 11, m. 2. zdg 57 938
Reya 1, I, prawo. zdg 57 936
komp. elektr., centralne, łazienka. fortepian. Fryzler, Focha 4. zdg 57 934
dwom panom utrzymaniem do-brem. Strzelecka 2 — 6. zdg 57 930
25, m 8 dwa łączne utrzymaniem — bez. zdg 57 927
lub pana ewentl. małżeństwo bez-dziečne na pokój. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 57 926
elektr., łazienka, utrzymanie lub bez. Łakowa 10, m. 9. zdg 57 842
umeblowane. KHa 1, willa. zdg 57 899
dwuosobowy i pokoik, także mał-żeństwu, Słowackiego 39—9. zdg 57 978
dla dwóch panów od 1. 9. Obej-rzać można 1—3 i od 6, Przeźni-ca 4, m. 6. zdg 57 984
pokój, centralne ogrzewanie, łazienka. Družbackiej 7, m. 11 (Ła-zarz). zdg 57 901
utrzymaniem lub bez wynajme. — Plac Sanieżyński 2 a, m. 16. zdg 57 908

inteligentny pan centrum. Ofery podaniem ceny Kurjer Pozn. zdg 57 752
skromnego. użyciem kuchni — przy Rynku Jażyckim. Oferty Kur-ier Pozn. zdg 57 772
Fortepianem
pokoju blisko uniwersytetu pani. Oferty Kurjer Pozn. zdg 56 829
14 OZIERZAWY
Dzierżawy majątku
900 do 1300 morg z inwentarzem poszukuje Szczegółowe oferty do Kurjera Pozn. zdg 55 268/9
Ubikacje
fabryczne. 800 kwm. biurami pod-wórzem do wydzierżawienia. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 874
13 LOKALE
Lokalu
na skład nabialu dobrem położe-niu poszukuje Oferty Kurjer Poz-nański zdg 57 674
Lokalu
wzgl. mieszkania parterowego. nadającego się na jadłodajnia. w okolicy uniwersytetu poszukuje zaraz lub od października. Oferty z opisem przynależności i war-unkami pod: „Jadłodajnia” do „Agencji Reklamy Prasowej” — Bydgoszcz, Dworcowa 64. — ng 4 981
Lokal
handlowy frontowy. enterenowy. duży przy Szwajcarskiej odda gospodarz. Poplińskich 5, miesz-kanie 5. zdg 57 822
Duży
na biuro. Telefon 24-47. zdg 57 702
Skład
z mieszkaniem i kilka mieszkań w nowym domu do wynajęcia. Kaus, Warszawska 9 a, m. 4. zdg 57 997
Skład
bez mieszkania. nadający się na każde przedsiębiorstwo do wy-dzierżawienia Ostrowek 10/11 zdg 57 990
Ubikacji
wielkych. Stary Rynek lub w bliskosci, parter albo I pietro. poszukuje hurtownia. — Oferty uprasza się do Kurjera Poznań-skiego zdg 57 242
Poszukuje
sie lokalu restauracyjnego z mie-szkaniem w centrum miasta wprost od gospodarza. Zglosze-nia Kurjer Pozn. zdg 57 908

21 ZGUBY
Zgubiłem
nad Warta klucz od kasy. Adres wskaże Kurjer Pozn. dą 1 111/2
Kanarek
utracił — oddać za wynagrodze-niem 3 Maja 3 a, m. 10. zdg 57 933
Skradziono
kupony 8% listów zastawnych Pozn. Ziemstwa Kredytowego i to numery serii B 03900 10225, 24002, 24133, 24134, 24135, każdy po 100 dol amerykańskich — Oddawca otrzyma wynagrodzenie i zasiadać się może do Kurjera Poznańskie-go zdg 58 030
22 ROZMAITE
Akuszerka
Kleinwächterowa Poznań, cen-trum, ul. Romana Szymańskiego 2 pierwsze pietro lewo, drugi dom od placu Świętokrzyskiego. zdg 41 106/78
Fartuski szkolne
przepisowe. z satyny Becku i Alpazi — wszystkie wielkości — stale na składzie poleca Fabryka Bielizny, Dom Plócian J. Schu-bert, Wrocławska 3 — Specj. dział miarowy. Pr 3 703-31 23
Hemoroidy
Czopki hemoroidalne „Varicol” (z krogutkiem) Usuwają ból pie-czenie, swędzenie, krwawienie, zmniejszają guzy (żyłki) Sprze-dają apteki nr 4 514
Dla dziewcząt i chłopców
wszelka bielne dziecięca w wielkim wyborze po cenach naj-lżejszych poleca J. Schubert, Fa-bryka Bielizny i Dom Plócian, Wrocławska 3. Pierszorządny dział miarowy. Płg 3 723-33 29
Darmo
wtajemniczam ujawniać prawdę życiową każdej osobie Adresu-wiedza Kubicki, Bydgoszcz Niedź-wiedzia 4, mieszkanie 6. zdg 57 964
23 OZENKI
Kawaler
gotówka 6 000 zapozna pana ce-mlem ożenku posiadająca skład lub dobrą kucmowa do lat 38. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 422
Kawaler
lat 30, na stałej posiadzie, 3 000 zł gotówki, pozna panne do lat 27, posiadająca odpowiedni posag. — Oferty z fotografią do Kurjera Pozn. zdg 57 662
Przystojny
kumiec przed trzydziestką, wfa-sociał dwóch przedsiębiorstw handlowych materialnie zupełnie niezależny, poszukuje odpowied-niej partii jedynie za dyskret-nem pośrednictwem rodziców lub krewnych. Posrednicy zawodowa wykluczeni. Oferty z propozyc-ją i sposobem porozumienia się prosze skierować do Kurjera Poz-nańskiego zdg 57 895
Dla
kuzyna dentysty z własną prak-tyką szukam żony majetnej do lat 28. Oferty do Kurjera Poznań-skiego pod zdg 57 962
24 NAUKA
Kursy
kroju — szycia. Nowak, Wroc-lawska 33. dą 1016
Bardzo pięknie pisać
nauce w kilku lekcjach. Gnia-tczyńska, Długa 11, parter. zdg 57 779
Leçons de français
traductions du polonais en fran-çais Jacques Cahillé, Kossaka 18. zdg 57 905
25 MUZYKA
Duet
z akordeonem od 1. 9 przyjmie Mettler Noskowski 8 zdg 50 142
7 zł
lekcyj fortepianu początkującym poza dom. Zgłoszenia Kurjer Poz-nański zdg 56 574
Muzyki
lekcje — fortepian udziałem. Dol-na Wilda 71, m. 2. zdg 54 727
Lekcyj
gry fortepianowej w domu — poza dom od 3-6. Forteapian ćwiczeń. Marszałka Focha 38, 10. zdg 57 126
Pianino
wolne do ćwiczeń. Zgłoszenia wie-czorem 5-7. Kantaka 5, mieszka-nie 8. zdg 57 634
Gruntowne
studia gry fortepianowej prze-prowadza Maria Szczerbińska — Wodna 8, 11-1 3-5. zdg 56 756
Lekcyj
(fortepian skrzyptek), Czarliński, nauczyciel muzyki, Kwiatowa 11, m. 5. Wieczorki muzyczne bez-platnie. zdg 57 695
Uczennica
konservatorium udziela gry skrzyptek początkującym tania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 900

Fortepian
wolny do ćwiczeń. Skarbowa 18.
mieszkanie 10. zdg 57 792

26 ROZRYWKA

Kino „Sfinks”
wyświetla wielki dramat erotyczny-
no-milosny „Upadły anioł” —
Nancy Carroll i Gary Cooper.
zdg 57 686

Kino „Orzeł”
„Impresario” Buster Keaton
Tajemniczy Dżem” William
Haines. zdg 57 812

Kino „Corso”
Moralność pani Dulskiej oraz
Bitwa morska. rg 3 048

Kino Renaissance
od dziś najwspanialszy film se-
zonu p. t. „Katastrofa Sterowca”.
Nadprogram Nowości ze świata.
Pg 4 062-35.7

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszu-
kujących posady w tej rubryce
obliczamy po jednej trzeciej cenie
drobnych.

Kasjerka
poważnej firmy znająca wszelkie
prace biurowe, biegła w niemieckim
przyjmuje posadę tylko na
wsi Oferty Kurjer Poznański
zdg 56 598

Ogrodnik
kawaler kilka lat praktyki, dobre
prace biurowe, szuka posady zaraz
lub później Jan Pucek Orle po-
czta Nowoew Medzychód
zdg 56 782

Panienska
z ładnym charakterem pisma bie-
gła w literaturze poszukuje posady
za małym wynagrodzeniem, może
prowadzić filię piekarską mie-
dzarska lub in. złoży kauce —
Oferty Kurjer Poznański
zdg 57 328

TEATRY

Poznań, poniedziałek, 28. 8.
TEATR POLSKI: Dziś —
„Musisz się ze mną oze-
nić”.
TEATR NOWY: Dziś nie-
czynny.

KOMEDIA MUZYCZNA: —
Dziś: „Panienska z Chwa-
liszewa”, występ Hanki
Wañskiej.
Wtorek, 29. 8. „Panienska
z Chwaliszewa” wy-
stęp Hanki Wañskiej
„TEATR ZA 50 GROSZY”:
w ogrodzie Zoologu: Dziś
o godz. 20 pożegnajna re-
wja pt. „Zegnajcie nam”.

KINA

Poznań, poniedziałek, 28. 8.
APOLLO: „Gracze w szachy”.
COLOSEUM: „Flip i Flap”,
„Mężowie i Zony”. Na
scenie Ben Ali i Tamara.
CORSO: „Eskadra Oriów”
oraz „Droga do piekła”.
METROPOLIS: „Ostatnia
Eskapada”.
ORZEŁ: „Impresario i Ta-
jemniczy Dżem”.
ODEON: „Kongres Tańczy”.
RENAISSANCE: „Katastro-
fa sterowca”.
SLÓNCE: „Adjutant Jego
Wysokości”.
SFINKS: „Upadły anioł”.
szumi”.
TECZA: „Ben-Hur”.
WILSONA: „Błękitna Ra-
psodja”.
Bydgoszcz, poniedziałek, 28. 8.
APOLLO: — „Szlachetny
zwycaźca” oraz dodatek
dźwiękowy.
BĄLTYK: „Płajta firmy
Kon” oraz „Stalowa dłoń”.
KRISTAL: „Pat i Pata-
chon” w konkursach, „Cy-
gańska krew” oraz ko-
medja rysunkowa „Niech
żyje radio”.
MARYSIENKA: dźwięko-
wy — „Dzwonnik z No-
tre Dame” oraz „Kwiat
stępu”.
REWJA: dźwiękowy polski
film „Księżna Łowicka”
oraz „Dzieje uwiedzionej
kobiety”.
SLÓNCE: polski film „Sza-
las miłości”, na scenie
rewja p. t. „Śmiech to
zdrowie”.
SZKOLNE wyświetla w
„APOLLO” o godz. 5 po
pol. do soboty włącznie
nowy film dźwiękowy
„Skippy”.

Sierota
z głębi rozpaczy i nędzy prosi o
iskierkę miłości w wyszukaniu mu
pracy korepetycji czy t. p. —
ewentualnie prosi o kilka groszy
wspomogli, czy też o stare ubra-
nie buciki itp. Tyle razy oglą-
szam się i nikie nie przyszedł z
pomocą wierz jednakże ktoś
teraz się bliżej nad nudzym.
Łaskawe zgłoszenia przyjmuję
Wisniewski Zbigniew, Poznań I,
Poste-Restante. zdg 56 870

Biurowa
lat 22 matura gimnazj. III mie-
sięczna praktyka biurowa pisa-
cia biegle na maszynie, znająca
niemiecki, książkowość poszukuje
odpowiedniej posady. Oferty Ku-
rjer Poznański zdg 57 056

Wychowawczyni
inteligentna, samodzielna, jedy-
nastoletnia praktyka, poszukuje
posady. Pierwszorzędne świadc-
stwo. Zgłoszenia Kurjer Poznań-
ski zdg 56 289

Krawcowa
na garderobe damska, dziecięca,
przeróbki tanja szuka pracy po
domach. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 57 828

Sierota
gospodyni przyjmie posadę u księ-
dza miejscowości obojetna male
wynagrodzenie. Zgłoszenia Ma-
rja Koniczka Gniezno, Wojcie-
cha 6 m. I. zdg 57 326

Starsza
inteligentna, dobre polecenia
przyjmuje posadę do samostat-
nej osoby. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 57 312

Obywatel polski
pracujący od 23 lat w Niemczech
jako wódcarz obecnie jako rzadca,
znający dokładnie wszelkie
roboty, postaćicy dobre świadc-
two, szuka posady od 1 stycz-
nia 1934 r. Łaskawe oferty Ku-
rjer Poznański zdg 56 871

**Były komisarz Policji
kupiec podróżujący**
poszukuje jakiegokolwiek posady
za małym wynagrodzeniem. Oferty
Kurjer Poznański zdg 57 43

**Inteligentna
Poznanianka**
kochająca dzieci, poszukuje posady
Znajomość języka niemieckiego
i sycia Najchętniej na wieś
do dzieci Zgłoszenia pod Macie-
jewska, Inowrocław ul. św. Du-
cha 84. zdg 57 605

Uczciwa
młodsza osoba szuka posady lub
posługi Oferty Kurjer Poznanski
zdg 57 628

Gospodyni
kucharka z dobrą praktyką, porzą-
dna, czysta, uczciwa, pracowita,
skromna, poszukuje od 1 wrześ-
nia posady w kasynie, hotelu
lub majatku lub do internatu. —
Zgłoszenia Brzoza majatek, po-
wiat Krotoszyński. zdg 57 366

Panienska
inteligentna, świadectwa z Fran-
cji, sycie gotowanie, poszukuje
posady pokojówki lub do dzieci
od 1. 9. Adres A. R. Radomierz,
szkoła, pow. Wolsztyn. zdg 57 818

Dziewczyna
ze wsi poszukuje posady do wszel-
kich prac domowych. Oferty Ku-
rjer Pozn. zdg 57 811

Dziewczyna
wielka poszukuje posady do
wszelkiej pracy z gotowaniem.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 814

Dziewczyna
ze wsi bardzo uczciwa i czysta,
szuka posady do wszystkiego od
1. 9. — Oferty Kurjer Poznanski
zdg 57 711

Wyrczycielka
wychowawczyni starszych dzieci,
kursam aptekarskim niemieckim,
10-letnia praktyka poszukuje po-
sady od zaraz ewent. od 1 IX.
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 57 632

Bufetowa
poszukuje posady od 1. 9. za zło-
żeniem kaucji Zgłoszenia Kurjer
Pozn. zdg 57 691

Krawcowa
pierwszorzędna szuka pracy. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 743

Polecam
gospodyni, kuchmistrzyni. —
Krauzowa, Ratajczaka 2.
zdg 57 742

Dziewczyna
poszukuje posady od 1. 9. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 57 735

Lekcyj
języka francuskiego poszukuje
samodzielny kupiec. — Łaskawe
oferty Kurjer Pozn. zdg 57 733

Rządca - administrator
rolny, 38 lat, poszukuje posady
od 1. X. żonaty — dziecko, ener-
giczny, pilny, doświadczony orga-
nizator, hodowca. — Długoletnia
praktyka Poznańskie, Pomorze.
Bardzo dobre świadcztwa, refer-
encje. Łaskawe zgłoszenia Pry-
tyka, Sochaczew, Towarowa.
zdg 56 121

Poszukuje
posady maszyną półczosznica
pierwszorzędna siła. Oferty Ku-
rjer Pozn. zdg 57 713

Kucharka
która była w lepszych domach —
poszukuje posady. Zgłoszenia Ku-
rjer Pozn. zdg 57 780

Krawcowa
poszukuje pracy w dom tania. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 771

Dziewczyna
w średnim wieku, dobrimi świadc-
twoami poszukuje posady —
ewentualnie do bezdzietnego mał-
żeństwa od 1. — Oferty Kurjer
Pozn. zdg 57 709

Posługi
dobrem gotowaniem poszukuje,
możliwe cały dzień Zgłoszenia
Kurjer Pozn. zdg 57 669

Panienska
skromna umiejąca haftować szu-
ka posady do dzieci i Oferty Ku-
rjer Poznański zdg 57 631

Poszukuję
posady jako pracząca restauracyj-
na. Oferty Kurjer Poznański
zdg 57 644

Absolwentka
dwuletniej Miejskiej Szkoły Han-
dlowej szuka posady jako po-
czątkująca do biura ewent. ek-
pedjentki Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 57 649

Sprzedawców
do rewelacyjnego bezkonkurencyj-
nego wynalazku Dąbrowskiego
23 mieszkanie 7. zdg 57 650

Inteligentna
zajmie się gospodarstwem u jed-
nej osoby lub pielęgnacją chorych.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 655

Cukiernik
młody, zdolny obezpany w każdy-
nym dziale (także restauracyj-
nym) poszukuje posady. W.
Karpiński Lwów, Miłkowskiego
5. III zdg 57 574

Szofer - ogrodnik
z długoletnią praktyką dobrimi
poleceniami zna prowadzenie
elektryczną poszukuje posady. —
Oferty Kurjer Poznański
zdg 57 047.8

Elew
gospodarczy hodowca szampion,
pracował w większym majatku —
energeticzny sumienny obejmuje
posadę w charakterze urzędnika
gospodarczego z hodowla szam-
pion w obu galeziach pracy,
okolica obojetna skromne wyma-
gania Zgłoszenia Wojciech Su-
dół Bliżycze poczta Kiszkowo,
Wągrowiec rg 2 958

Pielęgniarka
z ukończonym kursem i prakty-
ką przyjmie posadę do niemowlę-
cia od 15. 9. miejscowość obojetna.
Adres Grzymisław, poczta
Śrem, majatek zdg 57 667

Krojczy
początkujący na prace miarowa,
z nowoczesną techniką, poszuku-
je posady. Miejscowość obojetna.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 668

Pracząca
szuka prania za małym wynagro-
dzeniem. Oferty Kurjer Poznanski
zdg 57 670

Dziewczyna
uczciwa, chętna, pracowita, posu-
kuje posady lub posługi. Łaskawe
oferty do Kurjera Pozn. zdg 57 802

Sierota
szuka posady do dzieci lub prac
domowych, miejscowość obojetna.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 912

Krawcowa
szyje elegancką przyjmuję prace
w dom. Kramarska 23, m. 9. III.
pietro. rg 3 045

Kucharka
obeznana wszelkimi pracami do-
mowymi przyjmie posadę 1. 9. 23.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 949

Dziewczyna
uczciwa z ośkołkowiek gotowa-
niam lub bez szuka posady od 1.
9. Oferty Kurjer Poznanski
zdg 57 945

Sumienny
dwudziestodwuletni, 8 klas gi-
mnazjalnych, przyjmie jakiegokol-
wiek zajęcie. Łaskawe oferty
Kurjer Pozn. zdg 57 943

Kucharka - gospodyni
z dobrimi świadcztwami, dobrem
gotowaniem i zaprawianiem, w
średnim wieku, poszukuje pose-
dy od 1 września. Oferty Ku-
rjer Pozn. zdg 57 706

Sierota
uczciwa, poszukuje posady do
wszystkiego. Oferty do Kurjera
Pozn. zdg 57 756

Inteligentna
panienka z praktyką biurowa,
znająca język polski niemiecki,
prace domowe i robótki, kocha-
jąca dzieci, poszukuje odpowied-
niej posady. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 57 750

Posługaczka
poszukuje posady z gotowaniem
lub bez, świadctwa długoletnie
Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 748

Osoba
inteligentna, dobra gospodyni,
zna wszelkie gospodarstwo, posu-
kuje posady samotnej osoby
lub na majatek jako wyrczycielka
li tylko za dobre trakty-
wanie. Zgłoszenia Kurjer Pozn.
zdg 57 836

Szofer
kawaler lat 21, szuka posady na
małym wynagrodzeniem Jan Pau-
lus, Jabłona k/Nowego Tomysla.
zdg 57 855

Krawcowa
dzielna poszukuje pracy za ma-
łym wynagrodzeniem. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 57 827

Panienska
poszukuje posady do dzieci, zna
szycie i muzykę. Łaskawe oferty
Kurjer Pozn. zdg 57 861

Pracząca
uczciwa szuka prania. Zgłoszenia
Kurjer Pozn. zdg 57 873

Kucharka
lat 33, do samodzielnego prowa-
dzenia gospodarstwa domowego
do malej rodziny lub samotnej oso-
by szuka posady od 15 września.
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 57 869

Pokojoowa
uczciwa, pracowita, szuka posady
w dworze lub w lepszych pań-
stwa. — Łaskawe oferty Kurjer
Pozn. zdg 57 681

Dziewczyna
wielka z samodzielnym gotowa-
niam poszukuje posady od 1. w
lepszych państwa, miejscowość
obojetna. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 57 882

Dziewczyna
poleciona dobrem gotowaniem —
przyjmuje posadę Zgłoszenia Ku-
rjer Pozn. zdg 57 881

Biurowa - kasjerka
z praktyką w biurze adwokackim
poszukuje posady. Oferty Kurjer
Poznański zdg 57 853

Służąca
szuka posady od 1 Oferty Kurjer
Poznański zdg 57 850

Uczciwa
dziewczyna z dobrimi świadc-
twoami poszukuje posady. Oferty
Kurjer Poznański zdg 57 851

Panienska
prac domowych szuka posady za-
raz. Oferty Kurjer Poznański
zdg 57 849

Dziewczyna
z dobrem gotowaniem do wszyst-
kiego przyjmie posadę od pierw-
szego. Oferty Kurjer Poznanski
zdg 57 797

Poszukuję
posady cały dzień dobrem gotowa-
niam Oferty Kurjer Poznanski
zdg 57 796

Posługi
poszukuje 2 lub 3 razy w tygod-
niu Oferty Kurjer Poznanski
zdg 57 795

Posługi
z praniem poszukuje Oferty Ku-
rjer Poznanski zdg 57 786

Kucharka
z dobrem gotowaniem poszukuje
posady od 1 lub 15 najchętniej na
wyjazd. Oferty Kurjer Poznanski
zdg 57 784

Dziewczyna
uczciwa łagodna kochająca bar-
dzo dzieci, umiejąca gotować z
dobrimi świadcztwami poszukuje
posady do dzieci lub do wszyst-
kiego. Oferty Kurjer Poznanski
zdg 57 781

Pracząca
uczciwa, czysto, pierze. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 57 939

Dziewczyna
do wszystkiego z gotowaniem z
długoletnim świadcztwem posu-
kuje posady snaniem lub bez
od 1. 9. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 57 937

Uczciwa
pracząca poszukuje prania. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 57 932

Poszukuję
posady z praniem i gotowaniem.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 928

Przyję
posługuje. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 57 924

Gospoia
przyjmuje posadę za małym wynag-
rodzeniem, Oferty Kurjer Pozn.
zdg 57 981

Dziewczyna
lat 18 z dobrem świadcztwem i
poleceniem szuka posady. Oferty
Kurjer Poznanski rg 3 055

Dziewczyna
z gotowaniem samodzielnym od
pierwszego szuka posady. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 57 904

Inteligentna panna
lat 32 poszukuje 1 9 33 lub póź-
niej posady sekretarki — wycho-
wawczyni ewentualnie zarządczyni
domu samotnej osoby naj-
chętniej Poznaniu albo okolicy —
majatku — Wymagania skromne
Łaskawe zgłoszenia Kurjer
Poznański zdg 57 739

Rządca gospodarczy
lat 31 z 10-letnią praktyką w
wzorowych majatkach polecenia
bardzo dobre, pragnie przyjąć po-
sadę zonedego od 1 1 34 lub 1.
4 34. Łaskawe oferty uprasza do
Kurjera Poznańskiego zdg 57 903

Uczciwa
dziewczyna, gotowaniem, szuka
posady od 1. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 57 859

Uczciwa
poszukuje posady do wszystkiego
z gotowaniem. Zgłoszenia Kurjer
Poznanski zdg 57 829

Osoba
inteligentna, dobra gospodyni,
zna wszelkie gospodarstwo, posu-
kuje posady samotnej osoby
lub na majatek jako wyrczycielka
li tylko za dobre trakty-
wanie. Zgłoszenia Kurjer Pozn.
zdg 57 836

Edward Poniecki
były katedralny organista w Po-
znaniu, kompozytor utworów cho-
ralnych poszukuje poważnej po-
sady jako dyrygent i organista.
lekcje muzyki Poznań, Piekary
8 a. mieszkanie 44 zdg 57 642

Krawcowa
poszukuje szycia poza dom dzien-
nie 2. —. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 57 938

Osoba
inteligentna lat 34 poszukuje po-
sady wychowawczyni do dzieci
do lat 6 może zająć się gospodar-
stwem świadcztwa dobre Łaskawe
zgłoszenia proszę kierować do
Kurjera Poznańskiego zdg 57 961

Domokrążca
przyjmuje dodatkowo artykuł do
rozprzedaży lub zamówienia —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 959

Nawskros
uczciwy poszukuje posady agenta
inkasenta podróżujacego lub in-
nej. Oferty Kurjer Poznański
zdg 57 958

Gospodyni
wiek średni łagodnego usposo-
bienia, pracowita, z wykwalif-
kowaną kuchnią obeznana we wszyst-
kich galeziach gospodarstwa z
dobrimi i długoletnimi świadc-
twoami poszukuje posady od 1.
10 najchętniej na Pomorzu lub
w Poznańskim Łaskawe oferty
do Kurjera Poznańskiego
zdg 57 957

28 WOLNE MIEJSCA

**Poszukujemy
z kaucją**
kasjerki maszynistki ekspedjent-
ki na godzinę popołudniow. —
„Dom Towarów Jednołitych
Cen” Jan Bielecki, Ratajczaka
36, godz. 9—10. dgl 1092

Ekspedjentka
do kapeluszy damskich w Po-
znaniu rutynowana, potrzebna.
Oferty z podaniem dotychczas-
owych załóg do Kurjera Poznań-
skiego pod zdg 57 266

Ekspedjentkę
przyjmuje do składu za złożeniem
500—600 zł. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 57 529

Uczeń
z średnim wykształceniem, syn
uczciwych rodziców potrzebny do
biura. Oferty do Tow. Ubezpie-
„Europa”, Plac Wolności 9.
zdg 57 131

Krawcove
specjalistka na suknie i bluski
poza dom poszukuje M Malinow-
skiej fabryka konfekcji damskiej
Stary Rynek 57. zdg 56 771

Niemka z szyciem
potrzebna do siedmioletniego
chłopca. Zgłoszenia tylko z świadc-
twoami Jakubowska Gdynia
dom ZUP ul. Zygmunta Augusta,
mieszkanie 66. ng 5 030

Prasowaczka
potrzebna. Woźna 14 a. Pralnina.
zdg 57 703

Fortancerkki
potrzebne zaraz, Parzyńska, Pól-
wiejska 30. zdg 57 698

Dziewczyna
do wszystkiego potrzebna. Po-
znańska 42 m. 15. zdg 57 689

Służąca
młodsza, uczciwa i czysta,
potrzebna. Wypiańskiego 18. m. I.
zdg 57 739

Podróżujacego
dobrze zaprowadzonego w skła-
dach cukierków poszukuje pierw-
szorzędna fabryka na miasto
Poznań zaraz. Oferty tylko po-
ważnych reflektantów Kurjer
Pozn. zdg 57 907

Kasjera
z wieloletnią praktyką, znającego
dokładnie książkowość Wielk
Izby Rolniczej na majatek po-
szukuje. Zgłoszenia pisemne Ku-
rjer Pozn. zdg 56 996

Ekspedjentka
rzućka przystojna uczciwa po-
trzebna do cukierni piekarni 1. 9.
na prowincje. Oferty z fotografią
i znaczek Kurjer Poznański
zdg 57 954

Czeladnik
piekarski obeznany w cukier-
nictwie potrzebny zaraz Zupań-
skiego 21. zdg 57 969

Strzelec
na kurpatowy poszukiwany. Zgło-
szenia do Dyrekcji Obiektów z
Niecajnie poczta Wągrowo.
zdg 58 004

Posługaczkę
przyjmuje Patr Jackowskiego 11.
zdg 57 971

Humor zagraniczny

Roztargnienie uczonego, który został ojcem.
(London Opinion). S. F.

Służąca
do Wolsztyna potrzebna. Zgłosze-
nia Poznań. Zydzowska 1. skąd
obuwać. zdg 57 784

Posługaczka
z praniem zaraz — Zupańskiego
13 a m. 12. zdg 57 728

Zdolnych pracców
lub krawcowe na piszczo dla
dzieciąt przyjmie F Lisiecki,
Dom Konfekcyjny, Stary Rynek,
zdg 57 866

Apteka
Bydgoska poszukuje od zaraz
asystentki farmacji. Zgłoszenia
Kurjer Poznanski dg 1082

Uczeń
do składu materiałów i konfekcji
meskiej potrzebny Zgłoszenia 27
Grudnia 20. Pg 4 056-56.273

Hafciarka
patek wojskowych może się zło-
ścić. Woźna 1. mieszkanie 6.
zdg 57 659

Potrzebne
panienki z obsługą gości. Adres
wskaże Kurjer Pozn. zdg 57 719

Fortancerkki
młodsze, przystojne potrzebne na
prowincje. Oferty z fotografią Ku-
rjer Poznanski zdg 57 868

Bufetowa
potrzebna do restauracji która zaj-
mie się i kuchnią Adres wskaże
Kurjer Poznanski zdg 57 769

Odsprzedawców
na nowości poszukujemy Ułato-
lin, Ogrodowa 16. zdg 57 898

Malarze
na nowa budowie mogą się zło-
ścić. Reimann, Poznań. War-
szawska 9 a. m. 4 zdg 57 898

Stróż
nocny z kaucją potrzebny Adres
Kurjer Poznanski zdg 57 285

Automobilisci
warsztaty samochodowe poszuki-
wani do rejonowego zastępcy
poważnego artykułu Oferty „Wy-
soki procent” Biuro Pietraszka,
Warszawa, Marszałkowska 115.
ng 5 024

Prasowacz
niezrządny, który pracował
w pralni chemicznej, potrzebny.
Wodna 2. rg 3 046

Dziewczyna
inteligentna młodsza gotowaniem
bez prania potrzebna na stałe.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 947

Motocykl
z kierowa podróżę powiatu Po-
znań poszukiwany. Oferty Ku-
rjer Pozn. zdg 57 755

Marszantka
rutynowana samodzielna, „Kry-
styna”, ul. Fredry zdg 57 803

Biuralistka
starsza potrzebna. Wierzebiecie
27, Iwczenko. zdg 57 829

Służąca
czysta, akuratkna, dobrem gotowa-
niam, poleceniem potrzebna 1. 9.
Grunwaldzka 67, willa (narożnik)
zdg 57 682

Ekspedjentka
z branży rzemieślniczej może się
zgłosić. Fr. Niklasiewicz, Wroc-
ławska 37. zdg 56 861

Uczennice
kuźnictwa potrzebne. Matejki
56, Załewski. zdg 57 879

Uczennica
potrzebna M. zayn Kapeluszy
Damskich G. Lewickia, Wielka 8.
zdg 57 753

Panienska
do haftu na welnie potrzebna za-
raz. Wielkie Garbary 48 mie-
szkanie 8. zdg 57 845

Służąca
młodsza dobrze poleciona potrze-
bna Wielkie Garbary 2 mieska-
nie 8. zdg 57 798

Ekspedjentka
branża rzemieślnicza z prowincji,
kaucja 200 zł potrzebna zaraz. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 929

Kuźnierka
potrzebna. Klonowicza 5 (La-
zarz) prawo. zdg 1110

Książkowie
samodzielna siła, znajomość ni-
emieckiego konieczna, potrzebny
zaraz. Oferty warunkami „Pan”
pod 56.275. Pg 4 059-56.275

„Madeleine”
gabinet kosmetyczny Drowej
Mard. Poznański, czynny od
10 do 2 i od 3 do 7. Telefon
54-37. zdg 56 734

Przedpłata

na miesiąc wrzesień 1933 roku za oba wydania razem w Poznaniu
w ekspedycji zł 3.20, w agencjach w mieście zł 3.50, z odnośnieniem
do domu w Poznaniu zł 3.70, z odnośnieniem przez pocztę poza Po-
znaniem miesięcznie zł 4.14, kwartalnie zł